

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри фінансів,

банківської справи та страхування

д.е.н., доцент

_____ Володимир СИБІРЦЕВ

« ____ » _____ 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
на тему:
«Формування депозитної політики комерційного банку»

Виконала: здобувачка другого (магістерського) рівня
вищої освіти 2 курсу, групи ФС-20М

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Савченко Юлія Вікторівна _____

Керівник: доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та
страхування

Сибірцев Володимир Васильович _____

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Магопець Олена Анатолівна

Рецензент: керівник відділення АТ «А-БАНК» у м.
Кропивницький

Тимофієнко Марина Віталіївна

м. Кропивницький – 2021 рік

Центральноукраїнський національний технічний університет
Факультет економічного
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Ступінь вищої освіти магістр
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Володимир СИБІРЦЕВ

«__» _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
 НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
 ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
 ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Савченко Юлії Вікторівні

1. Тема роботи «Формування депозитної політики комерційного банку»
 Керівник роботи Сибірцев Володимир Васильович, д.е.н., доцент
 затверджені наказом ЦНТУ від «02» серпня 2021 року №35/13
2. Строк подання студентом роботи 03.12.2021 р.
3. Вихідні дані до роботи Законодавчо-нормативні матеріали, статистична інформація, публічна фінансова звітність АТ «А-БАНК», наукова література, навчальні, монографічні та періодичні видання за темою дослідження.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
1. Теоретичні основи депозитної політики у банківській системі України.
2. Депозитна політика та інструменти її реалізації в АТ «А-БАНК»
3. Перспективні напрями удосконалення депозитної політики АТ «А-БАНК»
5. Перелік графічного матеріалу
Таблиці-11, рисунки-10

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання виконав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання плану дослідження	до 04.10.2021 р.	
2.	Підбір та вивчення літературних джерел за темою кваліфікаційної роботи	до 18.10.2021 р.	
3.	Підготовка та подання науковому керівнику: - першого розділу - другого розділу - третього розділу - вступу та висновків	до 29.10.2021 р. до 08.11.2021 р. до 19.11.2021 р. до 22.11.2021 р.	
4.	Подання робочого варіанту роботи керівнику	до 26.11.2021 р.	
5.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника. Одержання відгуку	до 29.11.2021 р.	
6.	Подання електронного варіанту роботи на перевірку на антиплагіат	до 10.12.2021 р.	
7.	Подання роботи зав. кафедрою на перевірку	до 15.12.2021 р.	
8.	Рецензування роботи. Підготовка документів, що подаються до ЕК (листи, довідки, інформаційний листок, висновок-виписка, опубліковані статті. Нормо-контроль секретаря ЕК	за 5 днів до захисту	
9.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень зав. кафедрою. Допуск роботи до захисту	за 3 дні до захисту	
10.	Подання роботи, рецензій та документів до ЕК	за день до захисту	
11.	Захист роботи	за графіком	

Дата видачі завдання:

«__» _____ 20__ р.

(підпис керівника)

Сибірцев В. В.

(прізвище та ініціали)

Завдання прийнято до виконання:

«__» _____ 20__ р.

(підпис здобувача)

Савченко Ю. В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Савченко Ю. В. Формування депозитної політики комерційного банку. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота за ступенем вищої освіти «Магістр» за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Центральноукраїнський національний технічний університет, Кропивницький, 2021.

У кваліфікаційній роботі визначено роль депозитної політики у забезпеченні фінансової стійкості банку, сформульовано її цілі, визначено принципи, встановлено опорні точки; на основі аналізу показників надійності і прибутковості банківських установ обґрунтовано критерії ефективності депозитної політики; проаналізовано процес формування депозитних ресурсів банків в умовах трансформації економіки; встановлено перспективні напрямки удосконалення депозитної політики комерційного банку, зведені у меморандум.

Наукова цінність одержаних результатів полягає у подальшому розвитку теоретичних положень, які визначають шляхи удосконалення формування депозитної політики банків та інструментів її реалізації у контексті формування передумов для забезпечення ефективного розвитку економіки України. Зокрема, дістали подальшого розвитку: методичні рекомендації з формування критеріїв оцінки ефективності депозитної політики банку, до яких віднесено економічну ефективність, доступність і комплексність банківських продуктів і послуг, багатоваріантність форм і урахування життєвого циклу банківського продукту; дотримання даних критеріїв дозволить банку сформулювати стратегічні і тактичні напрями в організації депозитного процесу, забезпечуючи достатність ресурсної бази.

Ключові слова: комерційний банк, депозитна політика, інструменти реалізації, банківська система, надійність, прибутковість, капітал, зобов'язання, оптимізація, меморандум

SUMMARY

Savchenko Yu. V. Formation of deposit policy of a commercial bank. - Manuscript.

Master's Degree in Master's Degree in Finance, Banking and Insurance, specialty 072 Finance, Banking and Insurance. - Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, 2021.

The qualification work defines the role of the deposit policy in ensuring the financial stability of the bank, formulates its goals, defines principles, establishes strong points; based on the analysis of indicators of reliability and profitability of banking institutions, the criteria of deposit policy effectiveness are substantiated. The process of formation of deposit resources of banks in the conditions of economic transformation is analysed. Established promising directions for improving the commercial bank deposit policy, summarized in the memorandum.

The scientific value of the obtained results lies in the further development of theoretical provisions that determine ways to improve the deposit policy of banks and the instruments of its implementation in the context of forming the prerequisites for ensuring the effective development of the Ukrainian economy. In particular, they received further development: methodological recommendations for the formation of criteria for evaluating the effectiveness of the deposit policy of the bank, which include economic efficiency, accessibility and complexity of banking products and services, multivariate forms and taking into account the life cycle of the banking product; adherence to these criteria will allow the bank to form strategic and tactical directions in the organization of the deposit process, ensuring the adequacy of the resource base.

Keywords: commercial bank, deposit policy, implementation tools, banking system, reliability, profitability, capital, obligations, optimization, memorandum

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	8
1.1. Банківська система України	8
1.2. Сутність депозитної політики комерційного банку	12
1.3. Депозити як основа депозитної політики банків	19
РОЗДІЛ 2. ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В АТ «А-БАНК»	22
2.1. Характеристика організаційної структури управління та результатів діяльності АТ «А-БАНК»	22
2.2. Поточна депозитна політика АТ «А-БАНК»	46
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ АТ «А-БАНК»	62
3.1. Загальні рекомендації щодо підвищення ефективності депозитної політики банків	62
3.2. Оптимізація формування депозитної політики АТ «А-БАНК»	65
ВИСНОВКИ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	77
ДОДАТКИ	80

ВСТУП

Актуальність теми. Сталий розвиток вітчизняної економіки як на макро-, так і на мікрорівні залежить від прогресу в банківській системі і, перш за все, від її здатності генерувати необхідні обсяги кредитних ресурсів. Формуючи свою політику сьогодні, вітчизняні банки мають спиратися на знання і досвід, що існує у світі. Події в Україні за останні 10-15 років, революційні зміни у кредитно-фінансовій сфері зумовили високий ступінь динамізму фінансових ринків і, зокрема, ринку банківських продуктів.

Сьогоднішні потреби і майбутні запити країни потребують здійснення переходу до економічного розвитку на інноваційних рейках. Проте механізм трансформації тимчасово вільних коштів у кредитні ресурси банківської системи України не відповідає сучасним потребам економіки інноваційного типу. Таким чином, проблема формування ресурсного потенціалу і розробка депозитної політики банку, що включає не тільки створення нової клієнтури, але і поступову зміну структури джерел залучення коштів, має першорядне значення і є складовою частиною гнучкого управління активами і пасивами банку.

Питанням формування депозитної політики в Україні до останнього часу не приділялося належної уваги. Це пов'язано з тим, що попит на банківські послуги значно перевищував пропозицію, висока інфляція, наявність дешевих ресурсів – усі ці умови забезпечували високу норму прибутку банківських операцій, змінюючи саму природу їх ризику. А наявність ринку міжбанківського кредитування, що добре виконує функцію рефінансування «довгих» операцій, дозволяла банкам підтримувати прийнятну структуру залучених коштів.

Отже, актуальність теми кваліфікаційної роботи обумовлена істотним підвищенням ролі депозитної політики у забезпеченні стійкості і надійності як окремо взятого банку, так і економіки країни в цілому у процесі формування ресурсного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових досліджень депозитної політики комерційних банків слід зазначити роботи А. Белоглазової, В. Вікулова, А. Вожжова, Н. Волкової, В. Гейєця, О. Дзюблюка, З. Канценеленбаума, С. Козьменка, П. Конюховського, В. Корнєєва, А. Кононенко, В. Купчинського, І. Ларіонової, Г. Панової, Ю. Половнєва, В. Дугласа, П. Друкера, М. Портера, Дж. Ф. Сінклі, Дж. Ван Хорна, спрямовані на розробку понятійного апарату, елементів депозитної політики банку, її складових частин.

Результати досліджень у сфері моделювання, розробки механізмів, способів і методів депозитної політики містяться у роботах І. Вінніченка, І. Готовчикова, В. Іванова, О. Карачуна, О. Касимової, О. Лаврушина, І. Лукасевич, В. Малютіна, Р. Ольхової, А. Саркісяна, Л. Сергєєвої, В. Стельмаха, О. Стоянової, Л. Сухової, Е. Уткіна, В. Федотова, Гордона Тіссена, В.К. Бансала, Дж. Ф. Маршала.

Проте у багатьох наукових дослідженнях вітчизняних фахівців не розглядаються у комплексі питання розробки такої депозитної політики банку, яка б ув'язувала економічні, соціальні, політичні цілі як складові частини управління банківською системою, орієнтовані на досягнення високого рівня розвитку економіки, а роботи західних учених не підходять для специфічного інституційного середовища трансформаційної економіки. Критичний аналіз робіт попередників зумовив необхідність систематизації існуючих уявлень про формування концепції оптимальної депозитної політики банку у процесі акумуляції банківських ресурсів.

Актуальність і недостатня наукова розробленість проблеми формування депозитної політики банку та обґрунтування її ролі в забезпеченні стійкості його функціонування визначили вибір теми, мету і завдання дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є розвиток теоретичних положень, розробка методичних підходів і практичних рекомендацій щодо формування механізму депозитної політики банку, налаштування інструментів її реалізації, що забезпечують сталий розвиток

банківської установи. Для її досягнення в роботі поставлено і вирішено такі завдання:

- визначено роль депозитної політики у забезпеченні фінансової стійкості банку, сформульовано її цілі, визначено принципи, встановлено опорні точки;
- на основі аналізу показників надійності і прибутковості банківської установи обґрунтовано критерії ефективності депозитної політики;
- проаналізовано процес формування депозитних ресурсів банку в умовах трансформації економіки;
- встановлено перспективні напрямки удосконалення депозитної політики комерційного банку, зведені у меморандум.

Об'єкт дослідження – комплекс фінансово-економічних відносин між банківськими установами та іншими інституційними одиницями (фізичними особами, домогосподарствами, підприємствами, фінансовими організаціями), які виникають у процесі розробки депозитної політики.

Предмет дослідження – інструменти розробки і реалізації депозитної політики банку та їх вплив на діяльність банківської установи і загальні фінансово-економічні процеси у країні.

Методи дослідження. Теоретичну і методичну основу проведеного дослідження становлять наукові положення, обґрунтовані в роботах класиків економічної теорії, провідних сучасних вітчизняних і зарубіжних учених, що стосуються питань ресурсного потенціалу банківських установ, інструментів розробки і реалізації депозитної політики. У роботі використано: загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції і дедукції; кількісний аналіз фінансово-економічних показників; економіко-математичне моделювання.

Наукова цінність одержаних результатів полягає в подальшому розвитку теоретичних положень, які визначають шляхи вдосконалення депозитної політики банків та інструментів її реалізації у контексті формування передумов для забезпечення ефективного розвитку економіки України. Зокрема, дістали подальшого розвитку: методичні рекомендації з

формування критеріїв оцінки ефективності депозитної політики банку, до яких віднесено економічну ефективність, доступність і комплексність банківських продуктів і послуг, багатоваріантність форм і урахування життєвого циклу банківського продукту; дотримання даних критеріїв дозволить банку сформулювати стратегічні і тактичні напрями в організації депозитного процесу, забезпечуючи достатність ресурсної бази.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що використання розроблених пропозицій і рекомендацій у сфері формування і реалізації депозитної політики банку сприяє підвищенню ефективності функціонування банківської системи України та її узгодженості із завданнями забезпечення економічного зростання.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та наукові результати кваліфікаційної роботи обговорювалися і отримали позитивні відгуки на IV Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери» (9 грудня 2021 р., м. Кропивницький).

Публікації. За результатами наукового дослідження автором опубліковано тези «Депозитна політика комерційного банку».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота містить титульну сторінку, анотацію, зміст, вступ, основну частину, яка складається з трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 79 сторінках, містить 11 таблиць, 10 рисунків, 17 додатків. Список використаних джерел охоплює 38 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

1.1. Банківська система України

«Банківська система – це сукупність різних видів національних банків і кредитних установ, що діють в рамках загального грошово-кредитного механізму. Включає в себе: центральний банк, мережу комерційних банків і інших кредитно-розрахункових центрів. Центральний банк проводить державну емісійну і валютну політику, є ядром резервної системи банківських операцій. Банківська система України складається з Національного банку України (НБУ), який є повністю державним та комерційні банки, а також філії іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень Закону «Про банки і банківську діяльність» та інших законів України» [27, с. 3-5].

Банківська система України виконує наступні специфічні функції:

1. Функція створення грошей і регулювання грошової маси, яка полягає в тому, що банківська система оперативно змінює масу грошей в обігу, збільшуючи або зменшуючи її відповідно до зміни попиту на гроші. У виконанні цієї функції беруть участь усі ланки банківської системи (НБУ і комерційні банки), і вона стосується всіх напрямів банківської діяльності.

2. Трансформаційна функція полягає в тому, що банки, мобілізуючи вільні кошти одних суб'єктів господарювання і передаючи їх іншим, мають можливість змінювати (трансформувати) величину й строки грошових капіталів та фінансові ризики.

3. Стабілізаційна функція – функція забезпечення сталості банківської діяльності та грошового ринку. Для банківської діяльності характерна висока ризикованість і банки працюють в умовах постійної і підвищеної загрози втрати грошей та банкрутства, тому боротьба з фінансовими ризиками є

важливим завданням не лише окремих банків, а й усієї банківської системи [27, с. 7].

«Банківська система є однією з найважливіших та невід'ємних структурних елементів ринкової економіки, функціонування якої, в свою чергу, неможливе без ефективної банківської системи, яка забезпечує функціонування грошового ринку, активно обслуговує і впливає на всі економічні та соціальні процеси, які відбуваються в державі, виступає важливим учасником всіх фінансово-економічних процесів. Стабільна банківська система, що динамічно розвивається – неодмінна передумова стійкого економічного зростання» [29, с. 14].

Найважливіші функції банків полягають у забезпеченні безперебійного грошового обігу капіталу, в наданні можливостей отримання необхідного фінансування підприємствами, державою, приватними особами, а також створенні сприятливих умов для вкладання коштів з метою нагромадження заощаджень у національній економіці [6].

Тенденції розвитку банківської системи України вказують на те, що протягом останніх років вона перетворилась на одну з найбільш динамічних, стійких і стабільно працюючих сфер національної економіки.

Законодавче забезпечення функціонування банківської системи України було розпочато прийняттям у 1991 р. Закону України «Про банки та банківську діяльність». Але фактично діяльність комерційних банківських установ на території України почалась раніше. Умовно можна виділити кілька часових етапів створення та розвитку національної банківської системи, які подано в таблиці 1.1 [7].

Перший етап в історії створення українських комерційних банків був пов'язаний зі спробою державного (директивного) реформування банківської системи СРСР при здійсненні курсу на перебудову економіки, проголошеного радянським урядом.

У 1991 році одразу після проголошення незалежності України, почався другий етап – перереєстрація комерційних банків в Українській

республіканській книзі реєстрації банків, валютних бірж та інших фінансово-кредитних установ [11, с. 384]. Цей етап характеризувався прийняттям Закону України «Про банки та банківську діяльність» від 20 березня 1991 р., за яким українська банківська система була побудована відповідно до принципу двоступінчатості: на першому рівні – Національний банк України, на другому – комерційні банки. Цей принцип добре зарекомендував себе в країнах із ринковою економікою й передбачає чітке розмежування сфер діяльності Національного банку України і комерційних банків.

Таблиця 1.1

Етапи розвитку банківської системи України

	Роки	Етапи розвитку
1.	1988—1990	Створення прототипу системи українських комерційних банків у складі банківської системи СРСР
2.	1991 — I півріччя 1992	Перереєстрація українських комерційних банків та початок формування банківської системи України як незалежної держави
3.	II півріччя 1992 — 1993	Розвиток банківської системи України на етапі становлення економічного та політичного суверенітету
4.	1994—1996	Розвиток банківської системи на першому етапі реалізації курсу економічних реформ монетарними методами
5.	1997—1998	Розвиток банківської системи в умовах поглиблення фінансово-економічної кризи, поступового переходу до поєднання монетарних методів управління економікою зі заходами щодо її структурного реформування
6.	1999 — 2008	Розвиток банківської системи в умовах реструктуризації економіки, падіння доходності банківських операцій, укрупнення та консолідації капіталу банків
7.	2009- донині	Криза 2008-2009 рр. та тенденції останніх років

Джерело: [7]

Третій етап в історії розвитку банківської системи України вважається періодом створення банків «нової хвилі», коли більшість із них створювались як «кишенькові» банки підприємств або приватних осіб і мали змогу розвиватися порівняно безперешкодно [11, с. 30]. Протягом 1993 року в Україні було створено близько 100 дрібних (так званих кишенькових) комерційних банків такого типу.

Досвід, отриманий протягом перших трьох років будівництва економіки

незалежної України, був значною мірою використаний на четвертому етапі розвитку банківської системи нашої держави. Цей період характеризується початком проведення радикальної економічної реформи на основі застосування монетарних методів управління економікою. Протягом 1994-1996 років Національний банк України (НБУ) встановив та ввів у практику єдині правила діяльності українських банків [19, с. 140]. За цей період в Україні було зареєстровано 14 представництв іноземних банків та банків з участю іноземного капіталу.

Основним завданням п'ятого етапу була не інтенсифікація розвитку банківських установ та максимізація дохідності їх діяльності, а забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності банківської системи загалом [19, с. 141]. З метою реформування банківської системи в Україні 7 грудня 2000 р. Верховною Радою України була прийнята нова редакція Закону України «Про банки та банківську діяльність», яким уточнено створення та функціонування дворівневої банківської системи України.

Шостий етап почався із фінансово-економічної кризи 2008-2009 років. Після виходу з кризи система функціонувала в умовах достатньо стабільної ліквідності, проте частка іноземного капіталу в банках зменшувалася [11, с. 46].

Політична та військова нестабільність 2014 року також негативно вплинула на банківську систему: стався значний відтік клієнтських коштів, якість клієнтського портфелю впала. В умовах російсько-української війни на банківський сектор впливає депресія економічної активності і погіршення стану державних фінансів; як результат – напруга на грошово-кредитному ринку, зниження довіри до банківської системи та національної валюти.

На сьогодні, банківська система України виглядає наступним чином: підсумки першого півріччя 2021 року вказують, що банківська система України впевнено виходить з кризи: кредитні портфелі та ресурсна база банків продовжують зростати. За перші 6 місяців 2021 року кошти клієнтів в цілому по банківській системі збільшились на 4,5%. Якість кредитних портфелів банків

продовжувала покращуватись, в тому числі і за рахунок видачі нових кредитів. З 56 банків, які приймали участь у рейтингу, у 33 банків знизилась частка неякісних кредитів (NPL) в кредитному портфелі. Діяльність більшості банків у першому півріччі 2021 року залишалась прибутковою: з 56 банків, які приймали участь у рейтингу, тільки у 6 банків була зафіксована збиткова робота. Переважно банки з іноземним капіталом та державні банки надійно закріпились у групі лідерів рейтингу.

Спостереження за банківським сектором показує, що банківська криза 2015–2018 рр. дозволила системі позбутись слабких банків, діяльність яких носила ризикований характер. Звісно, це були втрати для економіки, але після того, як збанкрутували всі, хто не зміг впоратись з ризиками, в системі залишились банки, які створили певний запас міцності. Такий фактор став одним з ключових, що забезпечив проходження банківською системою коронакризи. За 2020 рік національна економіка і банківська система адаптувалися до вірусної кризи. Реорганізація каналів збуту, а також оптимізація систем обслуговування та мережі відділень створили передумови для пом'якшення наслідків кризи. У підсумку ми бачимо, що банківський сектор навіть складні часи проходить з прибутком. Більше того, по більшості банків, за якими спостерігає агентство, знижується частка NPL та зростає чистий процентний дохід. Безумовно, важливу роль у процесі отримання комерційними банками максимального прибутку відграє їх депозитна політика.

1.2. Сутність депозитної політики комерційного банку

Теоретичну базу депозитної політики комерційних банків складають роботи Дж.М.Кейнса та М.Фрідмена, де визначається пряма залежність між заощадженнями, споживанням і депозитною політикою. З таких теоретичних позицій щодо функціональної діяльності сучасних банківських інститутів, констатовано, що кожен комерційний банк включає в механізм банківського менеджменту необхідність розробки і реалізації депозитної політики.

Депозитна політика комерційного банку представляє комплекс заходів комерційного банку по формуванню портфеля депозитних ресурсів, різноманітних форм і методів здійснення цих заходів, визначення конкурентних позицій на даному сегменті ринку і забезпечення стійкості і надійності ресурсної бази.

На думку І.М. Мельникової, депозитна політика комерційного банку – це комплекс заходів щодо формування асортименту високоякісних депозитних послуг, різноманітних форм та методів залучення коштів з метою забезпечення стійкості та надійності депозитної ресурсної бази для забезпечення конкурентних переваг комерційного банку на фінансовому ринку. Слід наголосити на необхідності завоювання комерційним банком конкурентних позицій на фінансовому ринку, оскільки конкурентна боротьба за потенційні депозитні кошти у подальшому розгортатиметься не тільки серед банків, а й серед інших фінансових інститутів (страхових, інвестиційних компаній, пенсійних фондів тощо).

Як зазначають Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк, «депозитна політика комерційного банку – це стратегія і тактика банку щодо залучення грошових коштів вкладників та інших кредиторів і визначення найефективнішої комбінації їх джерел. Депозитна політика підпорядковується загальним банківським вимогам, тобто поєднанню ліквідності, дохідності й ризику» [26, с. 121].

«Загальні критерії оптимальності депозитної політики виглядають наступним чином:

- зв'язок депозитних, кредитних та інших операцій банку між собою для підтримки його стабільності, надійності, фінансової стійкості;
- диверсифікація ресурсів банку з метою мінімізації ризику;
- сегментування депозитного портфеля (за клієнтами, послугами, ринками);
- диференційований підхід до різних груп клієнтів;
- конкурентоздатність банківських депозитних продуктів тощо» [24].

Роль депозитної політики полягає у визначенні пріоритетних напрямків розвитку та удосконаленні банківської діяльності в процесі залучення й акумулювання ресурсів, розвитку депозитних операцій та підвищенні їх ефективності.

На мікроекономічному рівні – рівні конкретного банку – роль депозитної політики виявляється у забезпеченні стабільності та стійкості банку, його рентабельності, ліквідності і надійності, а також адекватності його діяльності потребам клієнтів [10].

«Комерційному банку важливо розробляти депозитну політику насамперед тому, що це дає можливість регулювати, управляти, раціонально організовувати взаємини між банком і його клієнтами щодо зворотного руху коштів. У процесі розробки депозитної політики комерційного банку необхідно враховувати рівень розвитку суспільства, банківської системи держави і конкретного банку» [34].

«Депозитна політика є важливою складовою стратегії банку в управлінні активами та пасивами, оскільки сприяє формуванню коштів для проведення активних операцій з метою отримання прибутку. Визначення методологічних засад формування і реалізації депозитної політики банку є необхідною умовою функціонування банківських установ та здійснення останніми активних операцій. В даному випадку йде мова про розуміння депозитної політики банку як окремого процесу розробки й реалізації системи пріоритетів і цілей депозитної діяльності банку та її регламентування за всіма необхідними параметрами – залучення депозитів, оформлення депозитних операцій, управління депозитними ресурсами й ризиками» [17, с.8].

Неабияке значення під час здійснення депозитної політики приділяється проведенню регулювання роботи банку з коштами та депозитами. Комерційні банки здійснюють ресурсне регулювання в основному в оперативному порядку. Вони щодня порівнюють очікувані надходження і зобов'язання, що підлягають погашенню. Вільні кошти можуть бути спрямовані на збільшення активних операцій, для розміщення на міжбанківському ринку, а також для

проведення інших активних операцій. Поряд з оперативним регулюванням банки складають і перспективні плани, прогнози на квартал, рік або інший період. Для підвищення якості планування багато банків використовують принципи маркетингу, спеціальні програми обстеження клієнтури.

Обов'язковою умовою проведення будь-яких банківських операцій, у тому числі депозитних, є принцип ліквідності. Гнучка депозитна політика, яка враховує терміни й умови залучення коштів, має ґрунтуватися на підтримці ліквідності. Зумовлено це тим, що розміри і структура пасивів банку визначають його можливості щодо проведення активних операцій як за ступенем ризику, так і терміном укладення коштів. У свою чергу, характер активних операцій, попит на них із боку клієнтів банку потребують формування адекватної ресурсної підтримки. При такому підході первинну роль відіграють структура й розміри ресурсів банку, в тому числі депозитних.

Принцип стійкості ресурсної бази потребує від банку більше уваги приділяти надійним ресурсним джерелам, до яких насамперед належать строкові депозити. Завдяки цим депозитам банки можуть вільно маневрувати залученими ресурсами у межах визначеного терміну за умови адекватного резервування. Світовий досвід переконує, що найстійкішим ресурсом для банку є депозити фізичних осіб, по яких спостерігається значно менший рух коштів, на відміну від депозитів юридичних осіб.

Якісно розроблена депозитна політика, що має максимально задовольняти різноманітні цільові потреби клієнтів шляхом розробки і впровадження модифікацій окремих депозитів, передбачає встановлення детально обміркованих параметрів депозитних продуктів. Це дає змогу залучати більшу кількість клієнтів, завойовувати нові сегменти ринку й проводити успішну конкурентну боротьбу. «У разі досягнення цієї мети можна зробити висновок про дотримання банком принципу гнучкої асортиментної цінової політики, об'єктами якої у сфері депозитної діяльності є:

- розміри процентних ставок;
- умови нарахування і сплати процентів;

- мінімальна сума відкриття депозитного рахунка;
- можливості встановлення індивідуальних процентних ставок для окремих категорій клієнтів» [3, с. 97].

Важливим чинником успішності депозитної політики банку вважають процентну політику, оскільки одержання доходів від вкладених коштів є для клієнтів суттєвим стимулом до активізації внесків. Процентна політика є одним із показників надійності і стабільності ресурсної депозитної бази комерційного банку і повинна вкладатися в рамки двох протилежних граничних вимог: по-перше, процентна ставка за депозитами повинна бути достатньо привабливою для потенційних вкладників; по-друге, процентна ставка не повинна різко перевищувати нижню межу процентної маржі між активними і пасивними операціями банку. Розмір депозитного процента комерційний банк встановлює самостійно, виходячи з облікової ставки НБУ, стану грошового ринку і власної депозитної політики [12]. Більш стійкі у фінансовому плані банки, які турбуються про підтримку своєї ліквідності і платоспроможності, пропонують процент за депозитами не вищий за середньогалузевий [28].

Високий процент за строковими депозитами юридичних осіб і вкладами фізичних осіб свідчить, насамперед, про те, що комерційний банк володіє нестабільною ресурсною базою, недостатньою для ефективних кредитних вкладень. Такий банк намагається розширити і стабілізувати свої ресурси шляхом залучення депозитів, пропонуючи вкладникам підвищену процентну ставку. Але залучення ресурсів за такою процентною ставкою вимагає здійснення вкладень під вищий процент, тобто вкладення, як правило, більш ризиковані, і вкладники замість доходу можуть втратити і сам депозит у разі банкрутства банку [12, с. 225].

Зважаючи на значну кількість різновидів депозитів, умов їх розміщення і використання, в депозитній політиці комерційних банків постійно постає проблема ефективного управління цими процесами, еволюція формування і реалізації яких піднімається, зокрема, в працях Дж. М. Кейнса і М. Фрідмена. Так, згідно до «основного психологічного закону Дж. М. Кейнса», люди

схильні, як правило, збільшувати своє споживання з ростом доходу, але не тією ж мірою, у якій росте дохід. Таким чином, в теорії Дж. М. Кейнса, психологічна схильність людини зберігати певну частину доходу стримує зростання доходу через скорочення обсягів капіталовкладень, в тому числі і на депозити. Гранична схильність людини до споживання постійна і може обумовлювати стійке співвідношення між збільшенням інвестицій і рівнем доходу. Основними чинниками у вченні Дж. М. Кейнса, які сьогодні потрібно враховувати при формуванні державної депозитно-кредитної політики в даний час, є такі: «збільшення при необхідності маси грошей у країні (як засіб їх здешевлення і, відповідно, зниження ставок позичкового відсотку та заохочення інвестицій у виробництво); визнання зростання цін як способу, що стимулює розширення торгівлі і виробництва; визнання, що нестача грошей служить причиною безробіття; розуміння національного характеру економічної політики» [19, с. 140].

Інструменти депозитної політики комерційних банків, визначення надійності та економічної безпеки розроблено і вдосконалено такими вченими: Л. Батраковою, В. Кочетковим, В. Павлюком, С. Х'юзом, А. Мейданом та іншими.

Сучасні логіко-системні дослідження процесу формування інструментарію депозитної політики банку ставлять питання про необхідність чіткого визначення методів, за допомогою яких інструменти депозитної політики створюватимуться і коректуватимуться. У даний час спостерігається перехід від неформальних методів, таких як управлінська інтуїція, до формальних. Кінцевою метою застосування даних методів є одержання можливості створення настільки довершеного інструментарію, щоб до нього включалися всі основні аспекти діяльності банку, які стосуються формування його ресурсного потенціалу, всі значущі змінні та пов'язані з цим і прийняті рішення, і ті, які будуть прийняті [36, с. 145].

Проблема формування депозитних ресурсів є дуже важливою в умовах становлення та розвитку банківської системи в Україні, розв'язання

якої потребує перегляду чинного механізму депозитної політики для всіх банків без винятку (та його складових – форм і методів), побудови депозитних відносин між банками і клієнтами (суб'єктами господарювання та фізичними особами) відповідно до вимог ринкової економіки, соціально-економічних і політичних цілей розвитку суспільства та сучасної банківської практики (рис. 1.1).

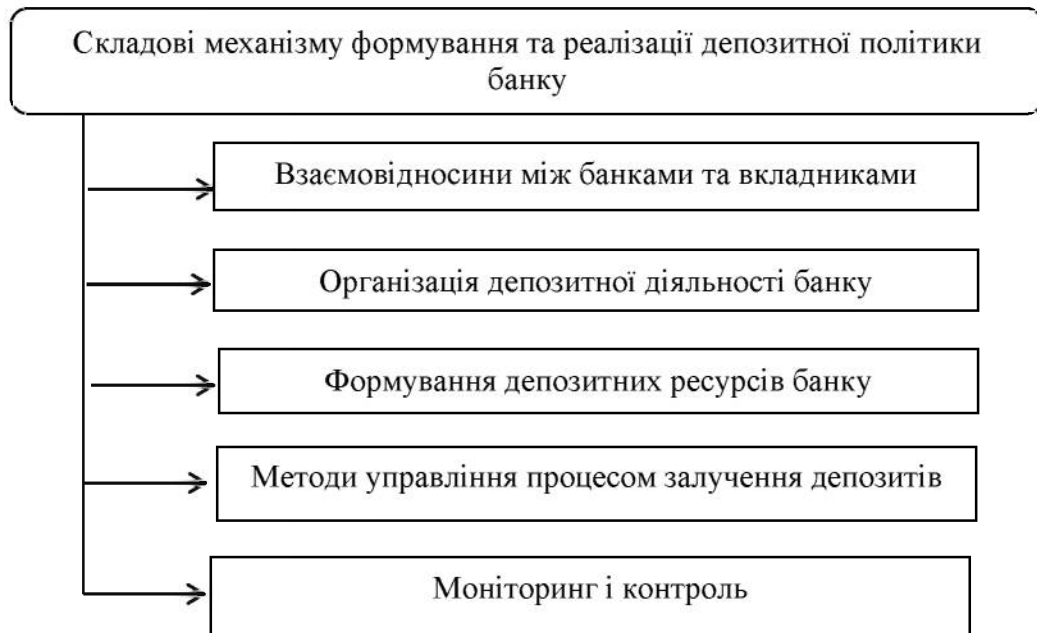

Рис. 1.1. Складові механізму формування та реалізації депозитної політики банку

Джерело: [20]

Разом із тим банки, що акумулюють депозитні ресурси, можуть виступати в ролі учасника депозитного процесу з іншої сторони, розміщуючи кошти на депозити в інших банках та шляхом купівлі депозитних сертифікатів у Національного банку України. Таким чином, у сучасних економічних умовах депозити виконують різні функції, на основі яких формується характер відносин між банками та їх клієнтами з приводу здійснення депозитних операцій [20, с. 24].

При здійсненні депозитної діяльності між банком і клієнтами з моменту

відкриття депозитних рахунків виникають певні взаємовідносини, які перестають діяти лише після закриття рахунку. Взаємовідносини між банком та клієнтами носять добровільний і цільовий характер, не обмежуються сумами та кількістю рахунків у банку. Такі відносини обумовлюються, як правило, в депозитній угоді.

Таким чином, відносини, що виникають між банками та їхніми контрагентами з приводу депозитної діяльності, слід розглядати як динамічну, складну економічну категорію, характер якої змінюється під впливом дії суб'єктивних і об'єктивних чинників, а саме: фінансової політики держави, нормативно-законодавчої бази, економічної та політичної ситуації у країні, розвитку фінансово-кредитної інфраструктури, фінансового стану контрагентів, які користуються депозитними послугами банку тощо.

З огляду на специфіку формування і реалізації депозитної політики банку, правильно, на наш погляд, зробити такий висновок: депозитна політика виконує одну дуже важливу функцію – функцію оптимізації депозитного процесу. Саме завдяки реалізації цієї функції відбувається створення умов для досягнення основної мети функціонування комерційного банку [36, с. 141].

1.3. Депозити як основа депозитної політики банків

Депозит (від латинського – віддана на збереження) – це економічні відносини щодо передачі коштів клієнта в тимчасове користування банку.

Згідно із Законом України «Про банки та банківську діяльність» «депозит - це кошти в готівковій або у безготівковій формі, у валюті України або в іноземній валюті, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору» [27, с. 86];

Термін «депозит» затвердився у переліку фінансових послуг як

розміщення клієнтом тимчасово вільних грошових коштів на рахунку в банку з метою отримання доходу у вигляді відсотків на внесені кошти [25, с. 608].

Основні види сучасних депозитів подано на рис.1.2.

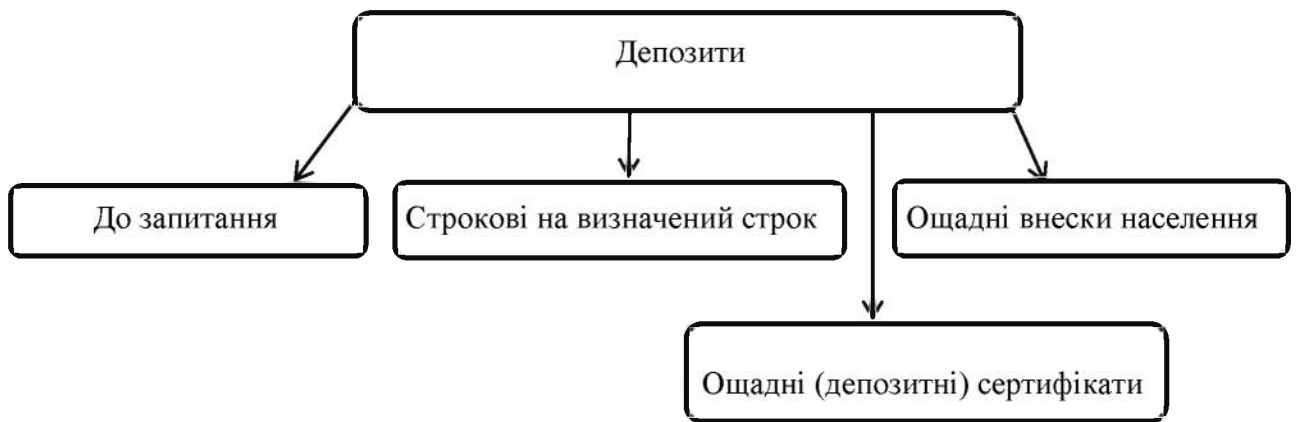

Рис. 1.2. Види депозитів

Джерело: складено автором

Депозити до запитання – це зобов'язання, які не мають конкретного строку. Вклади до запитання можуть бути вилучені в будь-який час на першу вимогу вкладника. Це кошти, що знаходяться на поточних, бюджетних рахунках комерційного банку і використовуються власниками залежно від потреби в цих коштах. Умови сплати відсотків за залишками коштів за такими рахунками визначаються у двосторонніх угодах при відкритті цих рахунків. За вкладами до запитання нараховується низький відсоток. Внески до запитання розміщують ті, кому потрібні кошти в ліквідній формі для здійснення поточних розрахунків.

Строкові депозити – це зобов'язання, які мають певний строк. Це кошти, що зберігаються на депозитних рахунках у банку протягом строку, визначеного у депозитній угоді. Банки виплачують за строковими депозитами більш високий відсоток, ніж за депозитами до запитання. Збереження коштів на строкових депозитах вигідно як клієнту, так і банку.

Різновидом довгострокових депозитів на визначений термін є депозитні сертифікати. Депозитний (ощадний) сертифікат – це письмове свідоцтво

комерційного банку про депонування грошових коштів, що засвідчує право вкладника або його правонаступника на отримання після закінчення встановленого строку суми внеску та відсотків за ним; це письмове свідоцтво банку про внесення депонентом грошових коштів на депозит. На депозитних сертифікатах зазначається термін вилучення коштів і розмір належного відсотка.

Ощадні вклади – це вклади населення, розміщуванні у банках з метою зберігання і нагромадження. Для цього виду депозиту характерна наявність спеціальної ощадної книжки, яка видається банком вкладникові і в якій фіксуються операції з ощадним вкладом.

Важливе значення мають міжбанківські депозити, які надаються в межах кореспондентських відносин між банками. Часто міжбанківські депозити відіграють роль інструмента налагодження більш тісних і довірливих кореспондентських відносин між банками. Іноді банки використовують у своїй діяльності так звані гарантійні депозити. Вони відкриваються на вимогу банку-кредитора у випадку, коли у нього існують сумніви щодо знецінення активів, або є ризик неплатоспроможності клієнта-позичальника.

Вітчизняні комерційні банки працюють також з так званими дилінговими депозитними рахунками. В цій схемі клієнт розміщує на депозитному рахунку кошти в національній валюті – гривнях. Банк щоденно подає клієнту котирування основних валют (долар США, німецька марка, російський рубль, британський фунт стерлінгів). Клієнт, використовуючи котирування, за власним бажанням змінює валюту рахунка та розміщує еквівалент вкладу на певний строк. Додатковий доход при цьому може бути отриманий за рахунок різних відсоткових ставок і курсових різниць.

Дисциплінує комерційний банк, вимагає від нього ефективного використання всіх видів залучених ресурсів, саме депозитна політика, побудову та дієві практичні інструменти реалізації якої на прикладі акціонерного товариства «А-БАНК» буде розглянуто у наступному розділі кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 2

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В АТ «А-БАНК».

2.1. Характеристика організаційної структури управління та результатів діяльності АТ «А-БАНК»

АТ «А-БАНК» - універсальний комерційний банк, який пропонує повний спектр сучасних фінансових послуг як фізичним, так і юридичним особам.

Банк розпочав свою діяльність у 1992 році під назвою «Український кредитний банк» (УКБ) у місті Києві. У 2004 році фінансові показники банку почали погіршуватися, що призвело до санації у 2007 році Приватбанком. У другій половині 2007 року УКБ перейменовано в АКЦЕНТ-БАНК. Головний офіс з Києва перенесено у Дніпро. У листопаді 2013 року Приватбанк заявив про продаж своєї частки АКЦЕНТ-БАНКУ. У кінці 2015 року Григорій Суркіс, його брат та їхні доньки викупили 96,6% акцій у Приватбанку і закріпили Статутом назву АТ «А-БАНК».

З моменту свого заснування АТ «А-БАНК» поступово і ефективно розвивається, пропонуючи своїм клієнтам максимальний вибір банківських продуктів і послуг. Бізнес банку базується на зміцненні і розвитку взаємовигідної співпраці з підприємствами виробничого сектора економіки України. Одним з пріоритетних напрямків своєї діяльності керівництво АТ «А-БАНК» визначає: постійну роботу над підвищенням своєї надійності і стійкості, впровадження сучасних банківських технологій, поліпшення якості і розширення спектру послуг. Пріоритетними напрямками стратегічного розвитку Банку є: орієнтація на клієнта, розвиток регіональної мережі, висока технологічність банківських операцій.

Банк має намір активно і послідовно використовувати накопичений досвід і знання українського бізнесу і розширювати свою діяльність на ринку України (додаток А).

Статутом банку визначено, що АТ «А-БАНК» створений для надання повного спектру внутрішніх та міжнародних банківських, фінансових та інших послуг, включаючи всю без обмеження діяльність, яка пов'язана із здійсненням комерційної, інвестиційної, депозитарної та будь-якої іншої діяльності, яка може бути дозволеною банкам чинним законодавством України, з метою одержання прибутку, максимізації добробуту акціонерів у вигляді зростання ринкової вартості акцій Банку, а також отримання акціонерами дивідендів (додаток Б).

Органами управління АТ «А-БАНК» відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» є Наглядова рада та Правління.

Наглядова рада є вищим органом управління Банку, що здійснює контроль за діяльністю правління банку з метою збереження залучених у вклади грошових коштів, забезпечення їх повернення вкладникам і захисту інтересів держави як акціонера державного банку, а також здійснює інші функції.

Правління Банку є виконавчим органом банку, здійснює управління поточною діяльністю банку, формування фондів, необхідних для статутної діяльності банку. Голова правління банку керує роботою виконавчого органу та має право представляти банк без доручення.

Метою діяльності АТ «А-БАНК» є кредитування базових та перспективних галузей економіки України, які мають стабільні показники зростання, а також галузей, продукція яких має платоспроможний постійний попит в Україні, а саме: машинобудування, сільськогосподарська, харчова, легка, поліграфічна тощо.

Предметом діяльності АТ «А-БАНК» є:

- Залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола фізичних та юридичних осіб.
- Відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах.
- Розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні

рахунки коштів, та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

- Інвестиції.
- Випуск власних цінних паперів.
- Випуск, розповсюдження, та проведення лотерей.
- Зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа.
- Інкасації коштів та перевезення валютних цінностей.
- Ведення реєстрів власників іменних цінних паперів (крім власних акцій).
- Надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг.
- Діяльність з торгівлі цінними паперами, що включає:
 - Дилерську діяльність.
 - Брокерську діяльність.
 - Діяльність з управління цінними паперами.
 - Андерайтинг.
- Діяльність з управління іпотечним покриттям.
- Депозитарну діяльність, що включає такі види діяльності:
 - Депозитарну діяльність депозитарної установи.
 - Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування.
 - Діяльність із зберігання активів пенсійних фондів (додаток Б).

Під організаційною структурою управління банківською установою розуміється упорядкована сукупність ланок управління та зв'язків між ними. У ній виділяють такі поняття, як елементи (ланки), зв'язки та рівні. Елементами організаційної структури є служби, групи та працівники, що виконують різні функції. У свою чергу, між підрозділами існують певні зв'язки, серед яких виділяють горизонтальні, вертикальні, лінійні і функціональні. Організаційна структура постійно вдосконалюється, все більше пристосовується до зміни

внутрішніх умов. Одним із головних чинників успішного розвитку установи є ефективне планування роботи персоналу організації, адже ефективність праці економить не тільки час, затрачений на працю, а й якість отриманих результатів.

Організаційна структура управління АТ «А-БАНК» включає всі необхідні форми контролю для побудови ефективного і злагодженого механізму: з боку акціонерів, Наглядової ради, Правління, Служби внутрішнього аудиту над різними напрямками діяльності банку. Розподіл повноважень, компетенцій та підпорядкованості органів управління, а також принципи їх взаємодії, закріплені в Статуті банку та положеннях про органи управління. Якісне функціонування Банку забезпечує гнучка та ефективна організаційна структура управління (ОСУ), що обумовлює раціональний розподіл функціональних обов'язків усередині банків. По суті вона є комбінованою, тому що містить ознаки широко розповсюджених у світовій практиці видів організаційної структури управління:

1 - горизонтальна (площинна), оскільки в ній виділено лише 2 рівні управління:

«1-й рівень» - Головний офіс (ГО);

«2-й рівень» - Відділення.

2 - дивізіональна клієнто- і функціональноорієнтована, тому що відділення підтримують бізнесові напрямки, які зорієнтовані на комплексне обслуговування певних груп клієнтів або виконання комплексу однорідних функцій.

Станом на 01.01.2021 року до складу А-Банка входять: Головний офіс, розташований у м. Дніпро, 232 відділення.

В структурі Банку виділяються: «бізнесові напрямки», які отримують дохід у результаті прямого контакту із клієнтами, «підтримуючі напрямки», що забезпечують необхідні умови, для функціонування інших напрямків діяльності підрозділів Банку, при цьому не вступаючи в прямий контакт із клієнтами. Для підготовки, обговорення та прийняття стратегічних і важливих

тактичних рішень безпосередньо під керівництвом Голови Правління функціонують колегіальні органи: Правління Банку; Кредитний комітет у форматі Комітета з управління активами та пасивами та Комітета з ризиків; Комітет по управлінню інформаційною безпекою.

Організаційну структуру управління АТ «А-БАНК» представлено на рис. 2.1.

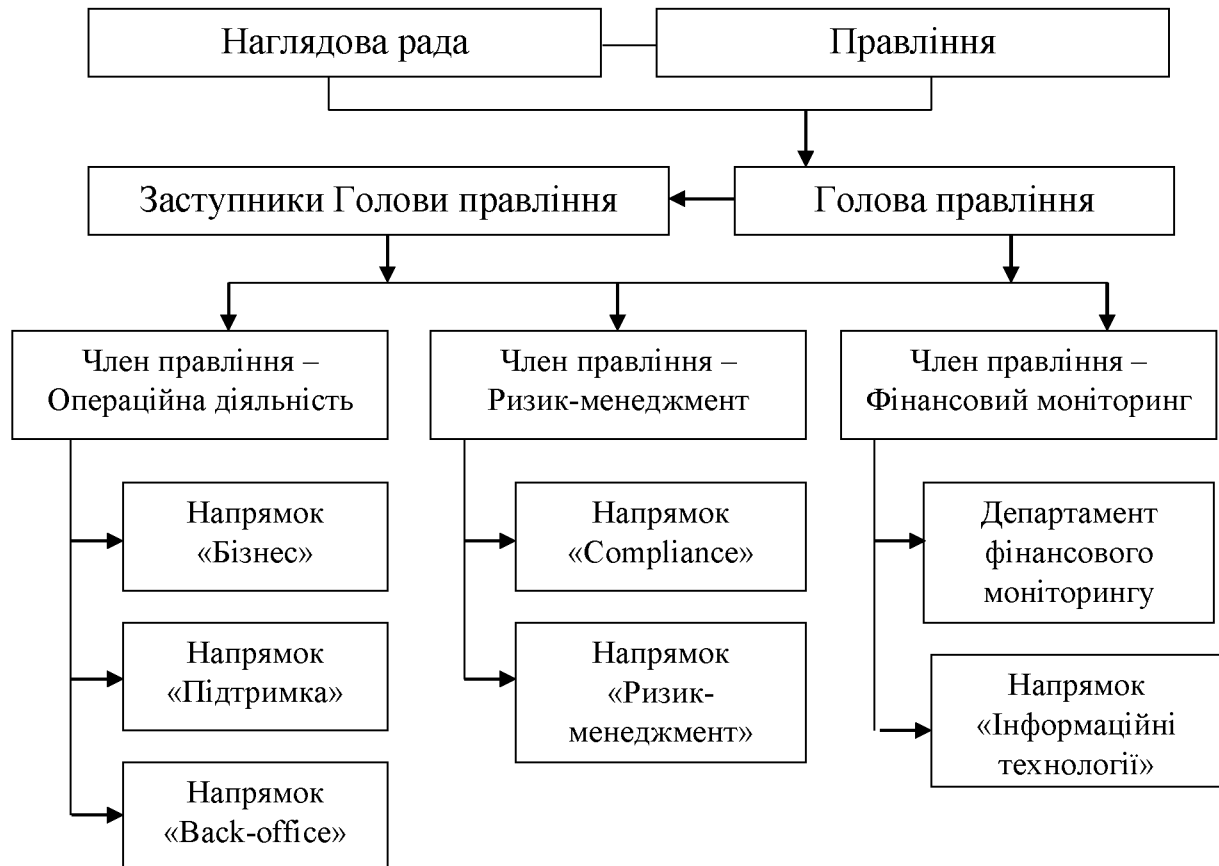

Рис. 2.1 Організаційна структура управління АТ «А-БАНК»

Джерело: проілюстровано автором

Як видно з рис. 2.1 організаційна структура управління АТ «А-БАНК» характеризується горизонтальним та вертикальним поділом праці та лінійні зв'язки.

Організаційна структура управління АТ «А-БАНК» доцільна для даної банківської установи. Перевагою цієї структури є можливість швидко

приймати рішення, реагувати на зміни у зовнішньому оточенні і забезпечувати неформальний підхід до мотивації і контролю діяльності співробітників.

Очолює банк Голова правління, який виконує функції керівника, приймаючи важливі рішення, що пов'язані з діяльністю Банку. Голова правління має Першого заступника, який виконує ті ж обов'язки у випадку його відсутності чи зайнятості у сферах корпоративного та індивідуального бізнесів, а також двох заступників – керівників департаментів, які слідкують за роботою підрозділів; проводять найбільш складні і відповідальні операції.

Департамент Compliance - здійснює функції комплаєнс шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, пом'якшення та звітування щодо комплаєнс-ризиків.

Напрямок «Ризик-менеджмент» здійснює управління кредитним ризиком, процентним ризиком банківської книги, ризиком ліквідності, ринковими ризиками (з урахуванням ризику концентрації), операційним ризиком та іншими ризиками; управління непрацюючими активами; здійснює оцінку кредитоспроможності клієнтів, достатності фінансового стану та прозорості структури власності позичальника відповідно до процедур банку, а також попередження виникнення кредитного ризику на етапі погодження кредитних рішень, оцінка заставного майна; управління процесом ухвалення рішень щодо надання кредитів на базі скорингових моделей.

До напрямку «Бізнес» входять напрямки:

1. «Роздрібні продажі» - здійснює грошові перекази, приймає платежі населення (комунальні, бюджетні, комерційні, перекази Р2Р та інші)
2. «Заощадження» - здійснює залучення депозитів фізичних осіб.
3. Бізнес А-Кредит - залучення та кредитування фізичних осіб у торговельних точках, відділеннях банку, мережі Інтернет.
4. Напрямок Internet banking - організовує роботу інтернет-банкінгу.
5. Напрямок «Кредитні картки» - здійснює залучення клієнтів та просування карткових продуктів Банку.
6. Напрямок Корпоративного бізнесу - здійснює залучення та

кредитування юридичних осіб.

7. Напрямок споживчого кредитування - здійснює нецільове споживче кредитування фізичних осіб (крім кредитування у формі кредитної лінії).

8. Напрямок «Операційний центр» - здійснює обслуговування в режимі Call-center, здійснює продаж продуктів Банку.

9. Напрямок «Казначейство» - забезпечує ліквідність Банку у всіх валютах при оптимізації витрат.

10. Регіональні директори А-Банк - здійснює планування, організацію розвиток регіональних відділень.

11. Напрямок «Касове обслуговування» - здійснює організацію роботи касового обслуговування.

12. Департамент ломбардного кредитування - здійснює кредитування під заставу золота, ювелірних виробів.

Напрямок «Підтримка» включає:

1. Напрямок «Розвиток УП» - здійснює розвиток та поліпшення умов праці, приміщень Банку.

2. Відділ «Охорона праці» - здійснює охорону праці.

3. Напрямок «Трудових ресурсів (ВК)» - здійснює прийом, звільнення співробітників, облік. Відділ кадрів – це структурний підрозділ загальної системи управління, на який покладаються обов'язки реалізації кадрової політики підприємства. Спеціалісти цього відділу проводять аналітичну й оперативну роботи, здійснюють виконавчі, розпорядчі, контролюючі та координаційні функції в сфері управління персоналом.

4. Юридичний департамент - здійснює юридичний супровід. Розробляє нормативні документи і контролює правильність укладання банківських угод, складає договори, різного роду акти та інші ділові папери, позовні заяви, протести і т. п., веде справи банку в судових та адміністративних установах. Юридичний відділ у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами,

міжнародними договорами України, Загальним положенням про юридичну службу міністерства та іншими нормативно-правовими документами.

5. Напрямок корпоративного навчання - здійснює навчання співробітників.

6. Напрямок «Управлінські технології» - забезпечує менеджмент та комунікацію у Банку (по горизонталі та вертикалі).

7. Напрямок «Служба безпеки» - здійснює організацію безпеки. Забезпечує функції охорони та нагляду за діяльністю банку. Впроваджує заходи щодо збереження банківської та комерційної таємниці.

8. Напрямок бюджетування - здійснює підготовку бюджетів.

9. Напрямок «Бухгалтерія» - здійснює бухгалтерський облік.

Напрямок «Back-office» - здійснює операційно-облікову роботу та контроль за операціями. До його складу входять:

1. Департамент з обліку внутрішньобанківських операцій - здійснює облік внутрішньобанківських операцій.

2. Департамент з організації роботи архівів - здійснює організацію роботи архівів.

3. Департамент «Вхідна кореспонденція» - здійснює обробку вхідної кореспонденції.

4. Департамент «Процесінг» - здійснює роботу з Міжнародними платіжними системами та обслуговування карткових транзакцій.

Департамент Фінансового моніторингу - здійснює фінансовий моніторинг.

Напрямок «Інформаційні технології» включає:

1. Департамент експлуатації програмних комплексів - здійснює підтримку програмного забезпечення.

2. Департамент інфраструктури ІТ - здійснює забезпечення технічними засобами та їх налаштування.

3. Департамент моніторингу та телекомунікацій - здійснює моніторинг телекомунікацій.

4. Департамент «Центр обробки даних» - здійснює та контролює обробку даних.

5. Департамент з тестування програмного забезпечення - здійснює тестування програмного забезпечення, яке використовується або вводиться в експлуатацію.

Протягом аналізованого періоду 2016-2020 років, у зв'язку з негативними наслідками після впливу фінансово-економічної кризи на банківську систему України, банківська установа АТ «А-БАНК», керувалася обмеженнями кількості фінансових операцій та запроваджувала додаткові заходи для забезпечення стабільності роботи установи та захисту інтересів вкладників та інших кредиторів згідно вимог Національного банку України, з метою зменшення негативних наслідків фінансово-економічної кризи при управлінні активами та пасивами. Основні показники діяльності АТ «А-БАНК» станом на 1 січня 2021 року виглядають наступним чином:

- 1) прибуток до оподаткування збільшився на 17,6% і складає 367,06 млн грн (у 2019 році - 312,2 млн грн);
- 2) чистий прибуток збільшився на 17% і складає 299 738 тис грн (у 2019 році - 254 801 тис грн);
- 3) сукупні активи збільшилися на 43% і склали 9,2 млрд грн (в 2019 році - 6,4 млрд грн);
- 4) загальний обсяг кредитного портфеля збільшився на 58% і склав 7,7 млрд грн (в 2019 році - 4,87 млрд грн);
- 5) частка непрацюючих кредитів (NPL) у кредитному портфелі зменшилася на 1,95% і складає 14,9% (у 2019 році - 16,85%);
- 6) обсяг коштів на рахунках клієнтів виріс на 46% і склав 7,56 млрд грн (в 2019 році - 5,17 млрд грн);
- 7) обсяг власних коштів (капітал) збільшився на 34% і склав 1 239 млн грн (у 2019 році - 921 млн грн).

Активи АТ «А-БАНК» за досліджуваний період 2016-2020 років представлені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка показників активів АТ «А-БАНК»

№ п/п	Показники, тис. грн	Роки					Динаміка				
		2016	2017	2018	2019	2020	2017/ 2016	2018/ 2017	2019 2018	2020/ 2019	2020/ 2016
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	267 029	517 980	561 682	858 215	1 337 270	у 1,9 рази	у 1,08 рази	у 1,53 рази	у 1,56 рази	у 5 разів
2	Кредити іншим банкам	81 575	-	-	117 454	-	-	-	-	-	-
3	Кредити та заборгованість клієнтів	2 365 617	3 281 043	3 473 991	4 868 112	6 934 622	у 1,39 рази	у 1,06 рази	у 1,4 рази	у 1,42 рази	у 2,93 рази
4	Інвестиції в цінні папери	15 541	23 578	28 638	38 881	55 433	у 1,52 рази	у 1,22 рази	у 1,36 рази	у 1,43 рази	у 3,57 рази
5	Основні засоби та нематеріальні активи	51 829	99 571	154 120	173 876	318 360	у 1,92 рази	у 1,55 рази	у 1,13 рази	у 1,83 рази	у 6,14 рази
6	Депозитні сертифікати НБУ	180 118	390 238	421 484	270 382	-	у 2,17 рази	у 1,08 рази	64,15%	-	-
7	Інші фінансові та не фінансові активи	249 063	131 580	207 211	312 886	474 341	52,83%	у 1,57 рази	у 1,51 рази	у 1,52 рази	у 1,9 рази
8	Необоротні активи, утримувані для продажу	112	879	2 129	577	727	у 7,85 рази	у 2,42 рази	27,1%	у 1,26 рази	у 6,49 рази
	Усього активів	3 210 884	4 444 869	4 849 255	6 432 935	9 225 889	у 1,38 рази	у 1,09 рази	у 1,33 рази	у 1,43 рази	у 2,87 рази

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж]

Як бачимо з наведеної (табл. 2.1), загальна сума активів АТ «А-БАНК» у 2017 році порівняно з попереднім 2016 роком збільшилась на 1 233 985 тис. грн (у 1,38 рази). У 2018 році сума активів зросла ще на 404 386 тис. грн (у 1,09 рази). У 2019 році сума активів зросла значно більше, а саме на 1 583 680 тис. грн. (у 1,33 рази), і у 2020 році знову відбулось найбільше щорічне збільшення суми активів АТ «А-БАНК» на 2 792 954 тис. грн за рахунок збільшення кількості грошових коштів та вартості основних засобів і нематеріальних активів. Загальна ж структура активів АТ «А-БАНК» за досліджуваній період збільшилась в 2,87 рази (станом на 01.01.2021 року склала 9 225 889 тис. грн), що свідчить про виважене ставлення банківської установи до якості своїх активів. Такий підхід дозволяє АТ «А-БАНК» здійснювати ефективне управління власними активами та досягати позитивного результату за кожною активною операцією. Ефективне управління активами дозволяє вирішувати проблему прибутковості, дотримання нормативів ліквідності та контролю притаманних даній установі ризиків. Розкриття інформації за видами активів у фінансовій звітності АТ «А-БАНК» відповідає вимогам Національного банку України та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Щоб більш детально проаналізувати дохідність активів, розрахуємо коефіцієнт дохідності АТ «А-БАНК» ($K_{дох}$) за запропонованою формулою:

$$K_{дох} = Da / Ba; \quad (2.1)$$

де Da – дохідні активи, тис. грн;

Ba – активи всього, тис. грн.

Тепер підставимо значення із табл. 2.1 у формулу (2.1) і отримаємо значення коефіцієнту дохідності за відповідні роки:

$$K_{дох2016} = 267\,029 + 81\,575 + 2\,365\,617 + 15\,541 / 3\,210\,884 = 0,85;$$

$$K_{дох2017} = 517\,980 + 3\,281\,043 + 23\,578 / 4\,444\,869 = 0,86;$$

$$K_{дох2018} = 561\,682 + 3\,473\,991 + 28\,638 / 4\,849\,255 = 0,84;$$

$$K_{дох2019} = 858\,215 + 117\,454 + 4\,868\,112 + 38\,881 / 6\,432\,935 = 0,91;$$

$$K_{дох2020} = 1\,337\,270 + 6\,934\,622 + 55\,433 / 9\,225\,889 = 0,9.$$

Коефіцієнт дохідності у 2016 році становив 0,85, а у 2017 році зріс до 0,86. У 2018 році, порівняно з 2017 роком, коефіцієнт зменшився до 0,84 у зв'язку із відсутністю кредитів іншим банкам. У 2019 році коефіцієнт дохідності зріс на 0,07, так як значно збільшилася сума всіх показників дохідних активів банку і становив 0,91. Упродовж 2019-2020 років коефіцієнт дохідності майже не змінився (0,9) виключно за рахунок значного зростання кількості грошових коштів та їх еквівалентів, кредитів та заборгованостей клієнтів і інвестицій і цінні папери, що свідчить про високу дохідність активів банку.

Пасивами банку називають джерела формування фінансових ресурсів. За своїм походженням пасиви не однорідні, і складаються з капіталу та зобов'язань банку перед вкладниками та кредиторами. Капітал являє собою власні кошти банку, що належать засновникам або акціонерам, а зобов'язання – це чужі гроші, тимчасово надані власникам у розпорядження банку.

Специфічна особливість ресурсної бази банківської установи полягає в тому, що її основною частиною є залучені кошти. Вони складають переважну частку в загальній сумі банківських ресурсів комерційного банку. При цьому дуже важливо, щоб їх збільшення підтримувалося підвищенням рівня власних коштів, в протилежному випадку банк може втратити платоспроможність та стати банкрутом.

Залучені кошти поділяються на депозити та інші. Під депозитом розуміють зобов'язання банку по тимчасово залученим коштам фізичних та юридичних осіб за відповідну плату. До інших відносять кошти, які залучаються на міжбанківському ринку чи отримані за рахунок продажу на грошовому ринку довгострокових зобов'язань. Аналіз залучених коштів почнемо з проведення порівняльного і якісного аналізу даних в динаміці за 5 років. Потім за допомогою кількісного аналізу структури залучених коштів визначимо питому вагу кожної підгрупи у загальній сумі коштів.

Динаміка показників пасиву АТ «А-БАНК» наведена у табл. 2.2.

Дані таблиці 2.2 засвідчують, що АТ «А-БАНК» у період 2016-2020 років вирішував стратегічні питання подальшого розвитку.

Таблиця 2.2

Динаміка показників пасиву банку АТ «А-БАНК»

№ п/п	Показники, тис. грн	Роки					Динаміка				
		2016	2017	2018	2019	2020	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019	2020/ 2016
1	Статутний капітал	212 950	323 191	323 191	502 240	778 472	у 1,52 рази	1	у 1,55 рази	у 1,55 рази	у 3,66 рази
2	Емісійний дохід	41	41	41	41	41	1	1	1	1	1
3	Резервні та інші фонди банку	59 620	71 949	89 653	126 578	152 712	у 1,2 рази	у 1,25 рази	у 1,41 рази	у 1,21 рази	у 2,56 рази
4	Нерозподілений прибуток	69 425	232 626	494 459	292 162	303 370	у 3,35 рази	у 2,13 рази	59%	у 1,04 рази	у 4,37 рази
5	Усього власного капіталу	342 036	627 807	907 344	921 021	1 234 595	у 1,84 рази	у 1,45 рази	у 1,02 рази	у 1,34 рази	у 3,61 рази
6	Кошти банків	-	1	1	11 143	47 666	-	1	у 11 143 рази	у 4,28 рази	-
7	Кошти клієнтів	2 786 386	3 674 382	3 672 974	5 167 804	7 584 923	у 1,32 рази	99,9%	у 1,41 рази	у 1,47 рази	у 2,72 рази
8	Резерви за зобов'язаннями	2 314	15 869	15 701	37 963	51 024	у 6,86 рази	98,9%	у 2,42 рази	у 1,34 рази	у 22,1 рази
9	Податкові зобов'язання (поточні та відстрочені)	2 903	4 625	5 211	6 781	44 356	у 1,59 рази	у 1,13 рази	у 1,3 рази	у 6,54 рази	у 15,28 рази
10	Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	77 245	122 185	189 584	312 781	263 325	у 1,58 рази	у 1,55 рази	у 1,65 рази	84,19%	у 3,41 рази
	Усього зобов'язань	2 868 848	3 817 062	3 941 911	5 511 914	7 991 294	у 1,33 рази	у 1,03 рази	у 1,4 рази	у 1,45 рази	у 2,79 рази

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж]

У складі власного капіталу за досліджуваний період постійно зростає статутний капітал, резервні та інші фонди банку, а також нерозподілений прибуток. Для наочності структури пасиву АТ «А-БАНК» за 2020 рік побудуємо графік (рис.2.2), за даними табл. 2.2:

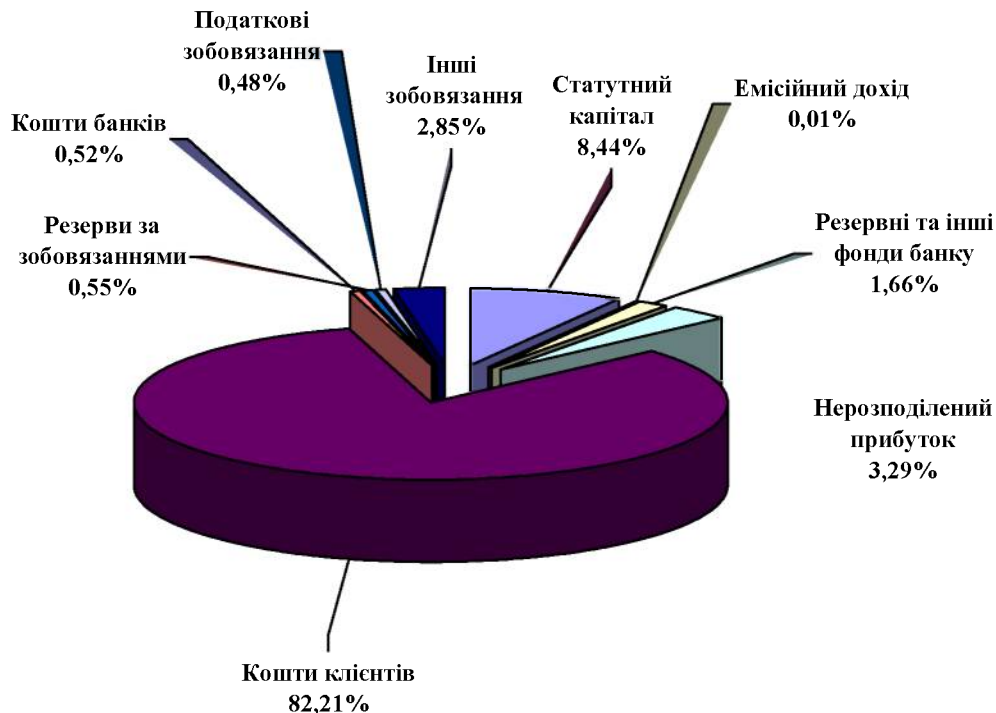

Рис. 2.2. Структура пасиву АТ «А-БАНК» за 2020 рік

Джерело: проілюстровано автором за даними табл. 2.2.

Як бачимо з наведеної діаграми (рис. 2.2), найбільшу частку пасиву банку займають кошти клієнтів, а саме 82,21%. Упродовж досліджуваного періоду відбулось збільшення суми зобов'язань АТ «А-БАНК» на 5 122 446 тис. грн або у 2,79 рази і у 2020 році вони склали 7 991 294 тис. грн.

З наведених у таблиці 2.2 даних можна побачити, що статутний капітал банку постійно поповнюється коштами. Розмір статутного капіталу у 2016 році складав 212 950 тис. грн, у 2017 році – 323 191 тис. грн, у 2018 році залишався незмінним, у 2019 році збільшився до 502 240 тис. грн, а у 2020 році статутний капітал АТ «А-БАНК» склав вже 778 472 тис. грн.

Динаміку нарощення статутного капіталу зображено на рис.2.3.

**Рис. 2.3. Динаміка розміру статутного капіталу АТ «А-БАНК»
за 2016-2020 роки**

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж]

Власний капітал АТ «А-БАНК» у 2016 році складав 342 036 тис. грн, у 2017 році збільшився на 285 771 тис. грн (у 1,84 рази), у 2018 році зріс на 279 537 тис. грн (у 1,45 рази), у 2019 році збільшився на 13 677 тис. грн (у 1,02 рази), а у 2020 році зріс на 313 574 тис. грн (у 1,34 рази) та становить 1 234 595 тис. грн. За період 2016-2020 років власний капітал АТ «А-БАНК» сумарно збільшився у 3,61 рази тобто на 892 559 тис. грн. Отже, прибутковість діяльності банківської установи має позитивну динаміку.

Для оцінки достатності капіталу визначимо виконання економічних нормативів капіталу банку за показником, встановленим НБУ:

Н1 – регулятивний капітал банку є одним із найважливіших показників діяльності банків, основним призначенням якого є покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які банки беруть на себе в процесі своєї діяльності, та забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості й стабільної

діяльності банків. Він є базою для розрахунку економічних нормативів.

$$H1 = OK + ДК; \quad (2.2)$$

де OK – основний капітал (капітал 1-го рівня);

$ДК$ – додатковий капітал (капітал 2-го рівня);

Тепер, за допомогою формули (2.2) і додатків И-Н з річної фінансової звітності АТ «А-БАНК» розрахуємо значення нормативу регулятивного капіталу банку ($H1$) окремо по кожному звітному року:

$$H1_{2016} = 251\,370 + 216\,356 = 467\,726 \text{ тис. грн};$$

$$H1_{2017} = 356\,167 + 97\,773 = 453\,940 \text{ тис. грн};$$

$$H1_{2018} = 356\,167 + 97\,773 = 453\,940 \text{ тис. грн};$$

$$H1_{2019} = 356\,167 + 97\,773 = 453\,940 \text{ тис. грн};$$

$$H1_{2020} = 356\,167 + 97\,773 = 453\,940 \text{ тис. грн};$$

Розмір регулятивного капіталу АТ «А-БАНК» в 2017 році зменшився у порівнянні з 2016 роком на 13 786 тис. грн і склав 453 940 тис. грн. Наступні роки розмір регулятивного капіталу АТ «А-БАНК» залишався без змін. Постановою Правління Національного банку України № 368 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» (далі – Постанова) нормативне значення мінімального розміру регулятивного капіталу банку ($H1$) становить 200 млн. грн, тому можемо зробити висновок, що розмір регулятивного капіталу АТ «А-БАНК» є достатнім для виконання нормативних та ліцензійних вимог Національного банку України, для здійснення існуючого обсягу операцій.

Щоб детальніше виявити достатність капіталу банку, розрахуємо додатковий показник достатності капіталу ($K1$) (рекомендовані значення знаходяться у межах 0,15-0,20):

$$K1 = \frac{K}{П}; \quad (2.3)$$

де K – сума статутного капіталу та усього власного капіталу, тис. грн;

$П$ – пасив всього, тис. грн.

Тепер підставимо відповідні значення у формулу (2.3) і знайдемо показник достатності капіталу банку (KI):

$$KI_{2016} = (212\,950 + 342\,036) / 3\,210\,884 = 0,17;$$

$$KI_{2017} = (323\,191 + 627\,807) / 4\,444\,869 = 0,21;$$

$$KI_{2018} = (323\,191 + 907\,344) / 4\,849\,255 = 0,25;$$

$$KI_{2019} = (502\,240 + 921\,021) / 6\,432\,935 = 0,22;$$

$$KI_{2020} = (778\,472 + 1\,234\,595) / 9\,225\,889 = 0,22.$$

Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу ($H2$) відповідно складає у 2016 році 17%, 2017 – 21%, 2018 – 25%, 2019, 2020 – 22%. Як бачимо з розрахунків, достатність капіталу трохи перевищує рекомендовані межі за рахунок постійного збільшення фінансових зобов'язань АТ «А-БАНК».

Чистий прибуток АТ «А-БАНК» у 2016 році складав 100 447 тис. грн, у 2017 році відбулося збільшення сукупного доходу за рік на 178 414 тис. грн і прибуток становив 278 861 тис. грн. У 2018 році чистий прибуток банку виріс майже у 2 рази до значення 547 632 тис. грн (за рахунок збільшення чистих процентних доходів, результату від операцій з іноземною валютою, прибутку від збільшення корисності фінансових активів), а у 2019 році відбувся зворотній процес і чистий прибуток банку зменшився більше ніж у 2 рази до 254 801 тис. грн (за рахунок збитків від зменшення корисності фінансових активів). За 2020 рік чистий прибуток АТ «А-БАНК» збільшився всього на 44 937 тис. грн і склав 299 738 тис. грн (додатки П-У). Така зміна розміру чистого прибутку пов'язана із збільшенням процентних і комісійних доходів.

Розрахуємо ще один показник – мультиплікатор капіталу, який характеризує рівень покриття активів за рахунок акціонерного капіталу (M):

$$M = \frac{Ab}{Ck}; \quad (2.4)$$

де Ab – активи банку, тис. грн;

Ck – статутний капітал банку, тис. грн.

Чим вище числове значення мультиплікатора капіталу, тим більш

істотним є потенційний ризик втрат. Для середнього банку мультиплікатор капіталу становить 15 пунктів, а для великого банку – 20-25.

$$M_{2016} = 3\,210\,884 / 212\,950 = 15,08;$$

$$M_{2017} = 4\,444\,869 / 323\,191 = 13,75;$$

$$M_{2018} = 4\,849\,255 / 323\,191 = 15,00;$$

$$M_{2019} = 6\,432\,935 / 502\,240 = 12,81;$$

$$M_{2020} = 9\,225\,889 / 778\,472 = 11,85.$$

Як бачимо, у 2016-2020 роках мультиплікатор капіталу АТ «А-БАНК» жодного разу не перевищував нормативне значення, отже ризик втрат є незначним та вказує на високий рівень ефективності управління ресурсами.

У результаті проведеного аналізу капіталу АТ «А-БАНК» можна зробити висновок, що банківська установа функціонує згідно встановленому порядку формування резервів та фондів відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України. Структура капіталу, що склалась на кінець 2020 року не містить ознак загрози фінансової стійкості, а його абсолютний розмір відповідає нормативним вимогам. Розкриття інформації про власний капітал та чистий прибуток у фінансовій звітності АТ «А-БАНК», відповідає вимогам Національного банку України та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Банківська ліквідність відіграє важливу роль як у діяльності окремого банку, так і у фінансовій системі держави. Неліквідний банк не може виконувати свої функції і проводити операції з обслуговування клієнтів, його рейтинг знижується, що значно ускладнює запозичення коштів із зовнішніх джерел, банк втрачає потенційний прибуток. Тому вирішення проблем ліквідності повинно мати найвищий пріоритет у роботі банку, а моніторинг ліквідності та вживання відповідних заходів щодо підтримання достатнього рівня ліквідності є неодмінною умовою самозбереження та виживання банку.

Практика управління ліквідністю свідчить, що недостатній її рівень часто стає першою ознакою наявності в банку серйозних фінансових труднощів. За таких умов, як правило, починається вплив клієнтів і закриття

рахунків, що, у свою чергу, веде до підвищення потреби в ліквідних засобах і поглиблення кризи ліквідності. Банки змушені шукати джерела поповнення грошових коштів через продаж найбільш ліквідних активів та запозичення на ринку. За таких обставин проведення подібних операцій ускладнюється, адже кредитори неохоче надають позики банку, котрий перебуває на межі банкрутства, вимагаючи додаткового забезпечення і підвищення процентних ставок, а продаж активів може здійснюватися за несприятливих ринкових умов. Такі дії банку зводять нанівець доходи, потребують додаткових витрат та зумовлюють швидке наростання фінансових проблем. Фінансові проблеми такого роду мають характер висхідної спіралі в частині їх виникнення та низхідної спіралі в розрізі доступу до джерел фінансування з метою підвищення ліквідності.

Норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів ($H3$) розраховується за такою формулою:

$$H3 = \frac{PK}{CA} \cdot 100\%; \quad (2.5)$$

де PK – регулятивний капітал, тис. грн;

CA – сукупні активи, тис. грн.

$$H3_{2016} = 467\,726 / 3\,210\,884 = 14,57;$$

$$H3_{2017} = 453\,940 / 4\,444\,869 = 10,21;$$

$$H3_{2018} = 453\,940 / 4\,849\,255 = 9,36;$$

$$H3_{2019} = 453\,940 / 6\,432\,935 = 7,06;$$

$$H3_{2020} = 453\,940 / 9\,225\,889 = 4,92.$$

Значення нормативу $H3$ за період 2016-2020 років для наочності приведені графічно (рис. 2.4).

Норматив (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів ($H3$) (рис. 2.4.) відображає розмір регулятивного капіталу, необхідний для здійснення банком активних операцій та встановлює мінімальний коефіцієнт співвідношення регулятивного капіталу до сукупних

активів.

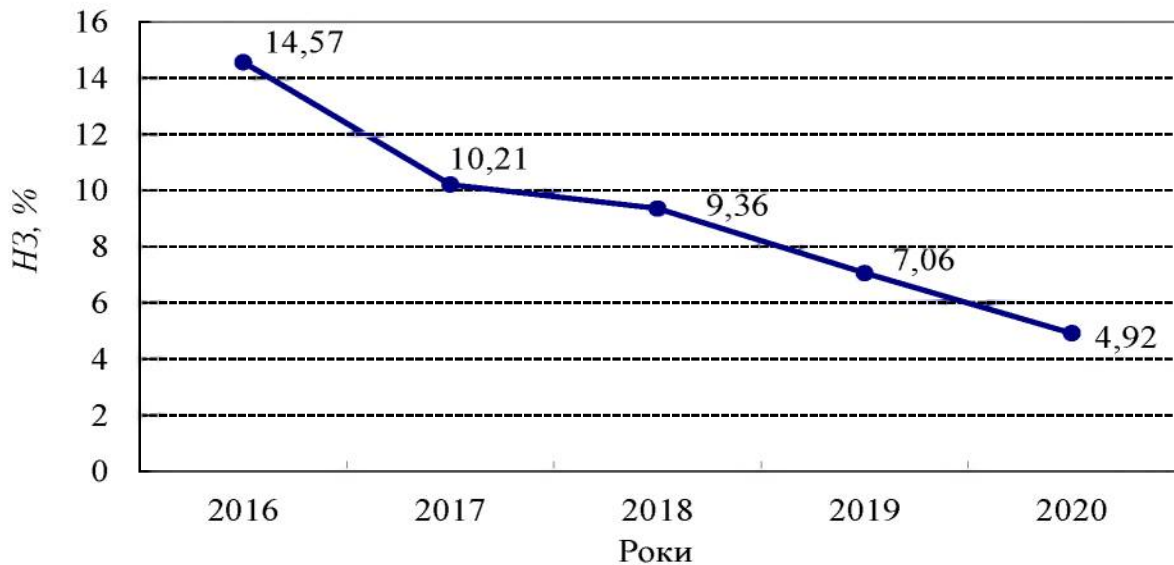

Рис. 2.4. Динаміка значення нормативу співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (НЗ) АТ «А-БАНК» за 2016-2020 роки

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, И, К, Л, М, Н]

До сукупних активів банку під час розрахунку нормативу *НЗ* включаються: готівкові кошти; банківські метали; кошти в Національному банку; казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються та емітовані Національним банком; кошти в інших банках; кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання, фізичним особам; дебіторська заборгованість за операціями з банками та клієнтами; цінні папери в торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення; запаси матеріальних цінностей; інші активи банку; суми до з'ясування та транзитні рахунки; інвестиції в асоційовані та дочірні компанії; основні засоби.

Середньозважене значення нормативу співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (*НЗ*) у 2016 році є найвищим та складає 14,57%.

Протягом наступних п'яти років значення нормативу поступово зменшувалось і у 2020 році становить 4,92%, при нормативному значенні не менше 9%. З цього випливає, те що банківська установа повинна збільшувати запас регулятивного капіталу.

Значення нормативу миттєвої ліквідності як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку ($H4$) за період 2016-2020 років приведені графічно на рис. 2.5.

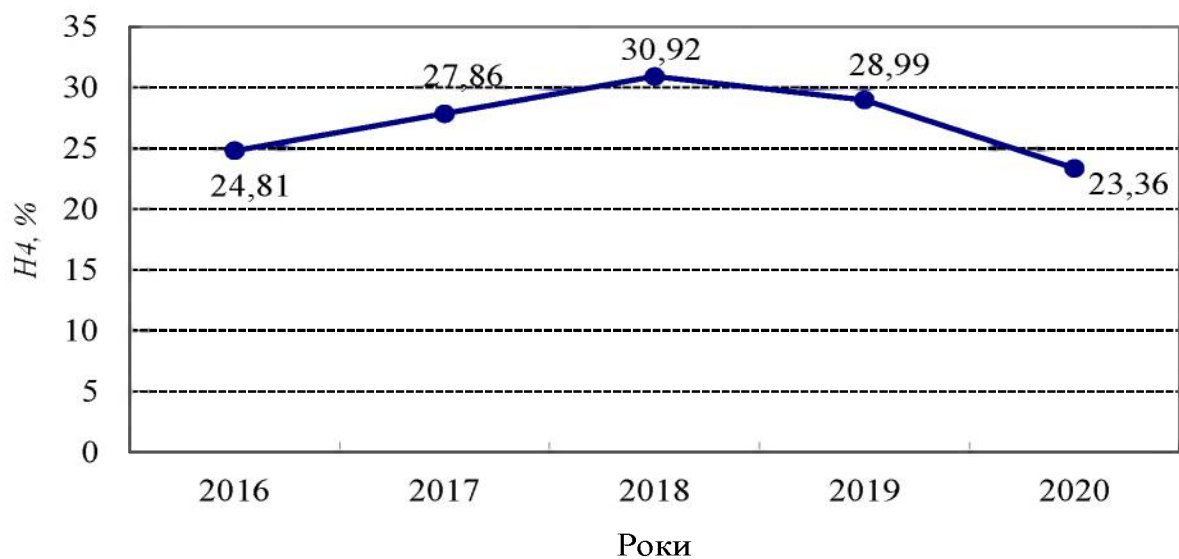

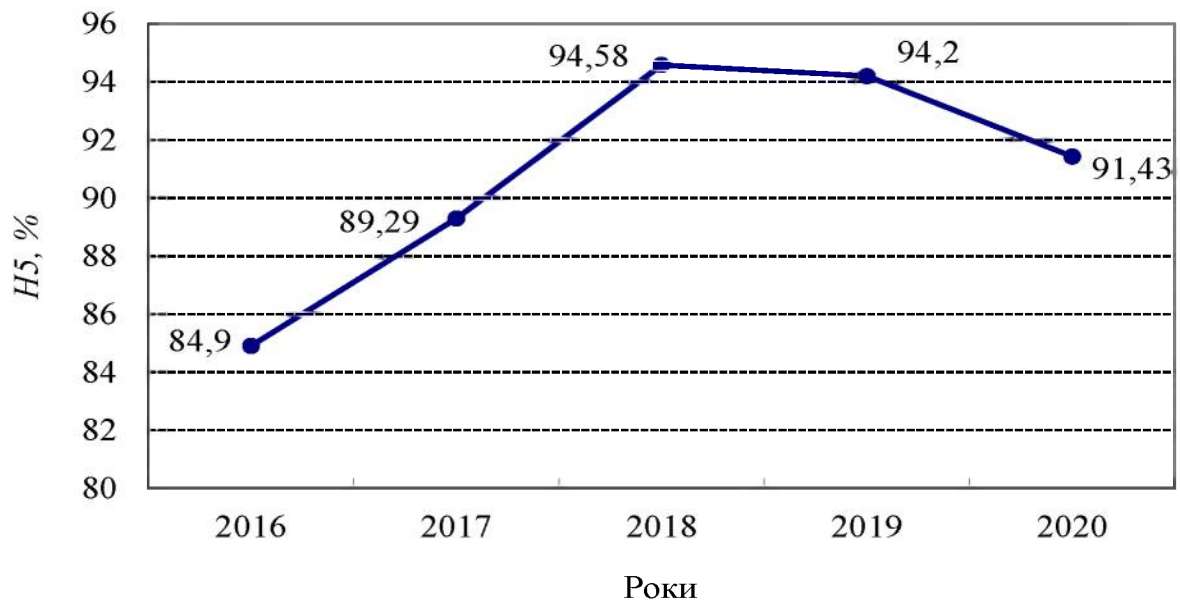
Рис. 2.5. Динаміка значення нормативу миттєвої ліквідності ($H4$)
АТ «А-БАНК» за 2016-2020 роки

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, И, К, Л, М, Н]

Проаналізувавши наведений вище графік (рис. 2.5), можна зробити висновок, що норматив миттєвої ліквідності за 2020 рік, порівняно з 2016 роком зменшився на 1,45% і становить 23,36%. І це є мінімальне значення показника ($H4$) за весь досліджуваний період, але в межах нормативного значення, а саме не менше 20%. Підвищення нормативу миттєвої ліквідності у 2018 році до 30,92% відбулося внаслідок збереження рівня статутного капіталу (див. табл. 2.2), який в подальші роки постійно збільшувався, впливаючи на значення нормативу миттєвої ліквідності.

Значення нормативу поточної ліквідності як співвідношення активів з

кінцевим строком погашення до 31 дня до зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (*H5*) за період 2016-2020 років приведені графічно на рис. 2.6.

**Рис.2.6. Динаміка значення нормативу поточної ліквідності (*H5*)
АТ «А-БАНК» за 2016-2020 роки**

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, И, К, Л, М, Н]

Норматив поточної ліквідності у 2016 році складав 84,9%, при нормативному значенні 40% (рис. 2.6). У 2017 році відбулося збільшення значення на 4,39%, у 2018 році ще на 5,29% і тоді норматив поточної ліквідності АТ «А-БАНК» досяг свого максимального значення за досліджуваний період – 94,58%. У 2019 році показник нормативу *H5* складав 94,2% і у 2020 році – 91,43%. Отже загалом за 2016-2020 роки норматив поточної ліквідності зріс на 6,53%. Причиною зниження значення нормативу поточної ліквідності стало збільшення обсягу коштів клієнтів.

Норматив короткострокової ліквідності (*H6*) установлює мінімально необхідний обсяг активів для забезпечення виконання своїх зобов'язань протягом одного року. Нормативне значення нормативу (*H6*) має бути не менше ніж 60% (рис. 2.7).

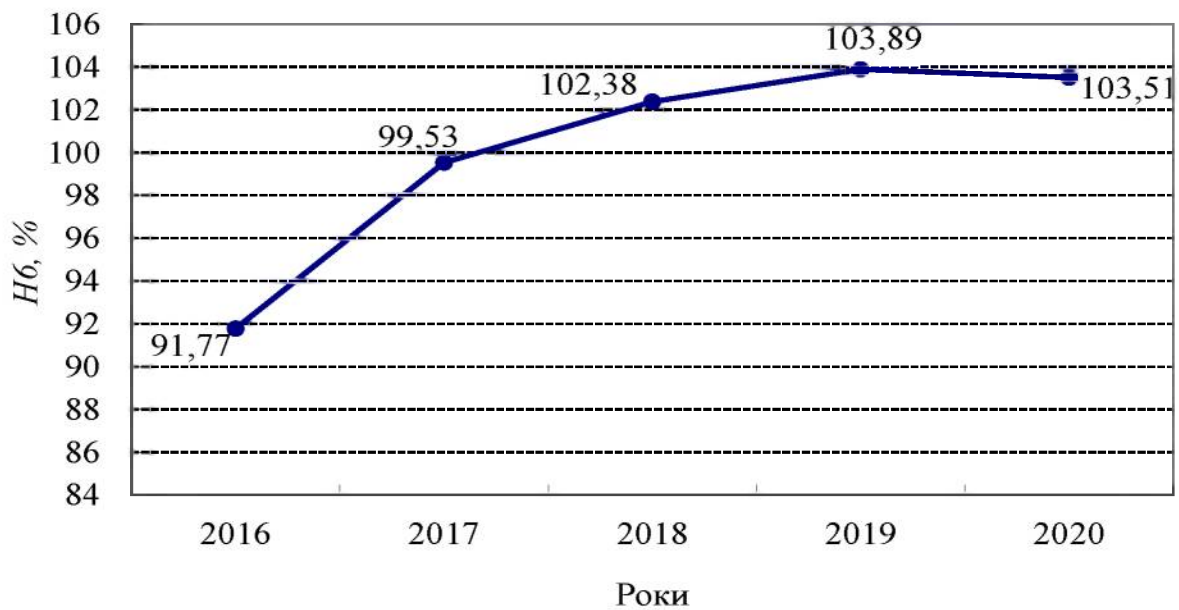

Рис.2.7. Динаміка значення нормативу короткострокової ліквідності (Н6) АТ «А-БАНК» за 2016-2020 роки

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, И, К, Л, М, Н]

Норматив короткострокової ліквідності у 2020 році порівняно з 2016 роком зріс на 11,74% і становить 103,51%. У 2019 році норматив досяг максимального значення 103,89%, що на 12,12% більше значення 2016 року. Зростання нормативу короткострокової ліквідності пояснюється збільшенням суми готівкових коштів та кредитів і заборгованості клієнтів (див. табл. 2.2).

Обсяг високоліквідних активів (грошові кошти та їх еквіваленти) у 2020 році становить 1 337 270 тис. грн або 14,49% від загальних активів АТ «А-БАНК». Розрахунок ресурсних позицій (розривів ліквідності) банківської установи здійснюється з балансовими активами та зобов'язаннями АТ «А-БАНК» відповідно до термінів їх повернення згідно угод, договорів та інших документів у розрізі валют та загальної кількості валюти.

У разі недотримання встановлених нормативних показників комерційними банками України передбачено штрафні санкції з боку Національного банку України та підвищення норм обов'язкових резервів. Виконання встановлених нормативів комерційними банками щодня

контролюється територіальним управлінням Національного банку. Банк несе відповідальність за недотримання лімітів, подання недостовірної звітності та несвоєчасне її подання згідно з законодавством України.

Нормативи ліквідності АТ «А-БАНК» відображені у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Нормативи ліквідності АТ «А-БАНК» за 2016-2020 роки

№ п/п	Показники, (%)	Умовні позначення	Роки					Нормативне значення
			2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу	<i>H2</i>	17	21	25	22	22	10 %
2.	Норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів	<i>H3</i>	14,57	10,21	9,36	7,06	4,92	не менше 9 %
3.	Норматив миттєвої ліквідності	<i>H4</i>	24,81	27,86	30,92	28,99	23,36	не менше 20%
4.	Норматив поточної ліквідності	<i>H5</i>	84,90	89,29	94,58	94,20	91,43	не менше 40%
5.	Норматив короткострокової ліквідності	<i>H6</i>	91,77	99,53	102,38	103,89	103,51	не менше 60%

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, И, К, Л, М, Н]

Аналіз нормативів ліквідності банку за період 2016-2020 років показав, що АТ «А-БАНК» у зазначений період здатний забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, що визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками і сумами інших джерел та напрямків використання коштів.

Аналіз невідповідностей за строками до погашення активів та пасивів свідчить, що рівень ліквідності не перевищував рекомендовані Національним Банком України межі (не більше – 10% загальних активів). Зазначена від'ємна

невідповідність між активами та пасивами не несе значного навантаження на стан ліквідності Банку.

Основним засобом вимірювання ризику ліквідності ринку є визначення ступеня ліквідності різних видів активів банку та обчислення процентної частки активів з високою ліквідністю до загальних активів банку та до активів з низькою ліквідністю.

Отже, з вище приведеного порівняльного аналізу, можна зробити наступні висновки, що:

- принципи формування резервів та регулятивний капітал відповідають нормативним вимогам Національного банку України;
- маємо відзначити достатність резервів капіталу банківської установи АТ «А-БАНК»;
- якість управління активами і пасивами АТ «А-БАНК» є задовільною;
- керівництво банківської установи АТ «А-БАНК» на належному рівні забезпечує управління активами і пасивами з орієнтацією на прибутковість операцій та підтримування ліквідності балансу;
- наведені дані свідчать про помірну збалансованість за строками погашення та розміщення активів та зобов'язань АТ «А-БАНК»;
- рівень ліквідності та платоспроможності банківської установи АТ «А-БАНК» є достатнім;
- наявність негативної невідповідності між активами і пасивами не несе значного навантаження на стан ліквідності банківської установи.
- банківській установі АТ «А-БАНК» необхідно здійснювати постійний контроль за забезпеченням певної частки ліквідних активів у загальній структурі балансу.

2.2. Поточна депозитна політика АТ «А-БАНК»

На сьогодні залишається пріоритетним збільшення депозитного портфелю та постійне вдосконалення депозитної політики банку. Для цього

існує багато механізмів, головним з яких АТ «А-БАНК» банк обрав індивідуальний підхід до кожного клієнта. Саме це дозволяє банку максимально задовольняти потреби клієнта та забезпечує стабільний розвиток [33].

АТ «А-БАНК» активно розвиває та впроваджує нові послуги та банківські продукти для фізичних і юридичних осіб, маючи на меті розширення переліку послуг, що надаються клієнтам банку, якомога повне задоволення їх потреб та сподівань, а також охоплення тих сегментів ринку банківських послуг, в яких він досі не був представлений.

Перед тим, як запропонувати клієнту той чи інший вид внеску, необхідно визначити потреби і очікування клієнта. Для цього працівники задають клієнту наступні уточнюючі питання [33]:

- 1) На який термін клієнт передбачає розмістити внесок?
- 2) Які цілі переслідує клієнт, розміщуючи свої кошти в банку, і яка з них головна?
- 3) Чи є необхідність у щомісячному знятті відсотків або клієнту зручніше, щоб на відсотки продовжувались нараховуватись відсотки?
- 4) Наскільки вірогідна можливість дострокового розірвання договору?
- 5) Чи є необхідність у регулярному поповненні рахунку?
- 6) Чи потрібна можливість зняття частини внеску без розірвання договору?
- 7) В якій валюті клієнт бажає зробити внесок?

Підтвердженням оформлення депозиту є договір про депозитний вклад. Він фіксує умови угоди між банком і клієнтом про розміщення депозиту, визначає основні умови розміщення, нарахування процентів і повернення коштів.

В депозитному договорі обов'язково зазначається [35]: строк вкладу, валюта вкладу, сума договору, процентна ставка, дата розміщення коштів, дата повернення вкладу, умови виплати процентів (рахунок для повернення процентів).

АТ «А-БАНК» не має права переглядати процентну ставку протягом строку вкладу, за винятком вкладів, укладених на умовах повернення вкладу на першу вимогу, тобто на умовах рахунку «До запитання».

Банк дотримується таємниці наявності і стану внесків своїх клієнтів в рамках діючого законодавства. Співробітник банку має право повідомити інформацію про стан рахунку [9]:

- особисто вкладнику;
- третій особі у випадку пред'явлення нею довіреності на право розпорядження внеском і свого паспорта (для тих, хто пройшов ідентифікацію паспорт необов'язковий).

Вклад можна поповнити [9]:

- у «АБанк24» (готівкою або з картки);
- через термінал самообслуговування (для вкладів у гривні - готівкою або з картки; для вкладів у валюті - лише готівкою);
- регулярним платежем з картки АТ «А-БАНК»;
- за телефоном клієнтської підтримки 7776;
- в будь-якому відділенні АТ «А-БАНК» (готівкою або з картки).

Обслуговувати внески також можна дистанційно, і це дає ряд переваг: можливість розмістити свої заощадження на депозиті через Інтернет; доступ к управлінню депозитами із будь-якої точки земної кулі; економія часу. Клієнт може контролювати вклад, відкритий через Інтернет будь-яким зручним для себе способом: через веб- і мобільну версії «АБанк24» (розділ «Депозити»/меню «Мої депозити»); у будь-якому терміналі самообслуговування (меню «Мої депозити»).

При закритті вкладу, який відкрито дистанційно, гроші автоматично зараховуються на картку, яку клієнт обрав під час подачі заявки на закриття депозиту.

Вкладники АТ «А-БАНК» отримують не тільки можливість розмістити тимчасово вільні кошти у банку та отримувати за це вигідні відсотки, але і знаходять почуття впевненості в завтрашньому дні. Людина, яка має

заощадження, завжди спокійна і вільна.

Додаткові зручності для вкладників: конкурентна процентна ставка при високому рівні надійності банку; можливість оформлення вкладу та обслуговування по ньому через Інтернет («АБанк24»), без відвідування відділення банку; можливість здійснювати операції за вкладами без відвідування відділень банку; безкоштовне інформування про операції по депозиту; можливість обслуговування по депозиту в будь-якому відділенні АТ «А-БАНК» по всій Україні.

Діючий продуктивний ряд депозитів АТ «А-БАНК» представлено на рис. 2.8 [9]:

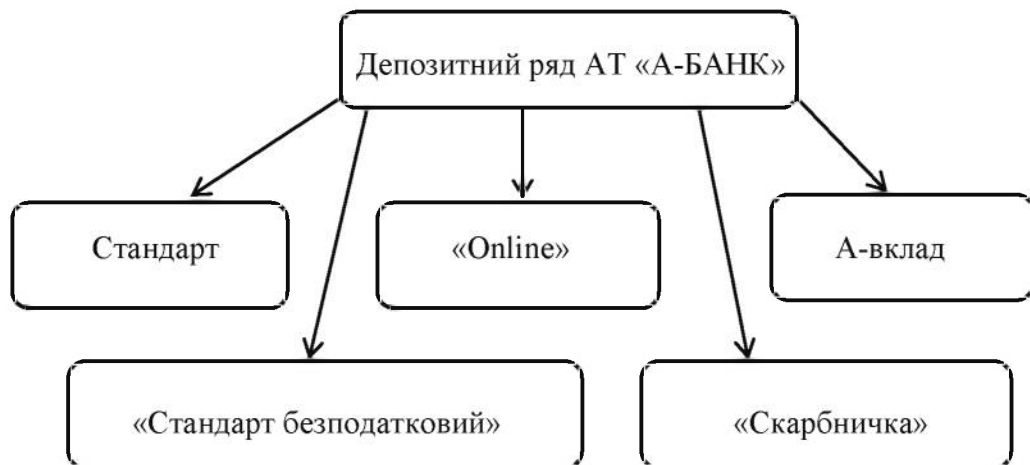

Рис. 2.8. Депозитний ряд АТ «А-БАНК»

Джерело: проілюстровано автором.

Депозит «Online» оформлюється виключно «АБанк24», максимальна сума поповнення в місяць дорівнює стартовій сумі вкладу або сумі вкладу на 1 число поточного місяця, але не більше 100 тис. грн (5 тис. дол. США/євро)

Термін дії – 3, 6, 12, 15 місяців.

Відсоткова ставка – 9; 9,5; 10; 10,5% відповідно.

При автоматичній пролонгації депозитів «Online» терміном на 6, 12 та 15 місяців діє надбавка + 0,5% річних

При оформленні вкладу Online на суму від 150 000 грн строком на 6, 12

та 15 місяців діє надбавка + 0,5% річних.

Особливості депозиту «Online» АТ «А-БАНК» представлені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Особливості депозиту «Online» АТ «А-БАНК»

Депозит (вклад) “Online” - можливість оформити в АБанк24 на різні терміни. Проценти які нараховуються на грошові кошти, які розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, виплачуються щомісячно.			
1	Валюта	UAH	
2	Мінімальна сума	1 000 UAH	
3	Максимальна сума	Без обмежень	
4	Строк депозиту та процентна ставка:	Строк, міс.	Процентна ставка, річних
		3 міс.	9,0 %
		6 міс.	9,5%
		12 міс.	10,0%
		15 міс.	10,5%
	Особливість	При оформленні депозиту на суму від 150 000 грн строком на 6, 12 та 15 місяців, Клієнт отримує надбавку + 0,5% річних.	
5	Вид договору банківського депозиту	Вклад строковий.	
6	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму коштів на вклад (депозит) з дня укладення договору, днів	Протягом поточного дня з моменту формування заявки на відкриття вкладу.	
7	Умови поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Максимальна сума поповнення в місяць: За вкладами, відкритими або лонгованими з 15.10.2020, ліміт поповнення в місяць дорівнює стартовій сумі вкладу, але не більше 100 тис. грн.	
8	Внесення коштів на Депозит	Поповнення з платіжної картки Клієнта відкритої в А-Банку або через касу А-Банку.	
9	Умови зняття/ часткового зняття коштів з депозитного рахунку, протягом строку дії депозитного договору	Не передбачено договором.	

Продовження табл. 2.4

	!!!Примітка!!!	Вклад без дострокового розірвання Депозитного договору.
10	Виплата відсотків	Щомісячно, на вибір Клієнта: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або зарахування нарахованих процентів до суми депозиту.
11	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, протягом 5 днів після закінчення строку депозиту, шляхом перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.
12	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.
13	Особливості	Вклад строковий. Продовження депозиту здійснюється перерахуванням коштів на рахунок вкладу «До запитання». Після закінчення 3 (трьох) календарних днів з дня надходження коштів на рахунок вкладу «До запитання», за умов неотримання від Клієнта письмової вимоги щодо повернення Депозиту, строк дії Депозитного договору продовжується, а строк розміщення Депозиту встановлюється тотожним строку (кількості днів), що зазначений у Заяві Клієнта на оформлення Депозиту. При автоматичному продовженні депозиту терміном на 6, 12 та 15 місяців, Клієнт отримує надбавку - 0.5%.

Джерело: [9]

За депозитом «Стандарт Строковий» дострокове розірвання не передбачено, максимальна сума поповнення в місяць знаходиться в межах стартової суми вкладу або суми вкладу на 1 число поточного місяця, але не більше 100 тис. грн.

Термін дії – 3, 6, 12 місяців.

При автоматичному продовженні депозиту в національній валюті «Стандарт Строковий» терміном на 6 та 12 міс, ви отримуєте надбавку 1%

При оформленні вкладу «Стандарт Строковий» на суму від 150 000 грн строком на 6 та 12 місяців діє надбавка + 0,5% річних.

Особливості депозиту «Стандарт строковий» АТ «А-БАНК» представлені в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Особливості депозиту «Стандарт строковий» АТ «А-БАНК»

Депозит (вклад) «Стандарт строковий» - Вклад строковий. Проценти які нараховуються на грошові кошти, які розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, виплачуються щомісячно.				
1	Валюта	UAH / USD / EUR		
2	Мінімальна сума	2,00 UAH, 2,00 USD, 2,00 EUR		
3	Максимальна сума	Без обмежень		
4	Строк депозиту та процентна ставка:	Строк, міс.	Процентна ставка, річних	Валюта депозиту
		3 міс.	8,5%	UAH
			1,0%	USD
			0,75%	EUR
		6 міс.	9,0%	UAH
			1,25%	USD
			1,0%	EUR
		12 міс.	9,5%	UAH
			1,5%	USD
			1,25%	EUR
5	Вид договору банківського депозиту	Вклад строковий.		
6	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму коштів на вклад (депозит) з дня укладення договору, днів	Протягом поточного дня з моменту формування заявки на відкриття вкладу.		
7	Умови поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Максимальна сума поповнення в місяць: За вкладами, відкритими або подовженими з 15.10.2020, ліміт поповнення в місяць дорівнює стартовій сумі вкладу, але не більше 100 тис. грн (5 тис. USD/EUR).		
8	Внесення коштів на Депозит	Поповнення з платіжної картки Клієнта відкритої в А-Банку або через касу А-Банку.		
9	Умови зняття/часткового зняття коштів з депозитного рахунку, протягом строку дії депозитного договору	Не передбачено		
	!!!Примітка!!!	Вклад без права дострокового розірвання договору.		
10	Виплата відсотків	Щомісячно, на вибір Клієнта: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або зарахування нарахованих процентів до суми депозиту або виплата через касу А-Банку.		
11	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, після закінчення строку депозиту, шляхом: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку		

Продовження таблиці 2.5

	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.
12	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.
13	Особливості	Вклад строковий. Продовження депозиту здійснюється перерахуванням коштів на рахунок вкладу «До запитання». Після закінчення 3 (трьох) календарних днів з дня надходження коштів на рахунок вкладу «До запитання», за умов неотримання від Клієнта письмової вимоги щодо повернення Депозиту, строк дії Депозитного договору продовжується, а строк розміщення Депозиту встановлюється тотожним строку (кількості днів), що зазначений у Заяві Клієнта на оформлення Депозиту.

Джерело: [9]

Депозит «Стандарт Безподатковий» створено спеціально для одержувачів зарплати, пенсії та соціальних виплат. Нараховані проценти НЕ ОПОДАТКОВУЮТЬСЯ.

Термін дії – 1, 3, 6, 12 місяців.

Відсоткова ставка – 4,5; 6,5; 8; 7,5% відповідно.

Особливості депозиту «Стандарт безподатковий» АТ «А-БАНК» представлені в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Особливості депозиту «Стандарт безподатковий» АТ «А-БАНК»

Послуга (вклад) “Стандарт безподатковий” - пропозиція спеціально для одержувачів зарплати, пенсії та соціальних виплат. Проценти які нараховуються на грошові кошти, які розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, не підлягають оподаткуванню.		
1	Валюта	UAH
2	Мінімальна сума незнижувального залишку	2,00 UAH
3	Максимальна сума	Без обмежень

Продовження таблиці 2.6

4	Строк депозиту та процентна ставка:	Строк, міс.	Процентна ставка, річних
		1 міс.	4,5%
		3 міс.	6,5%
		6 міс.	7,0%
		12 міс.	7,5%
5	Вид договору банківського депозиту	Вклад з достроковим розірванням.	
6	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму незнижувального залишку з дня укладення договору, днів	Протягом поточного дня з моменту формування заявки на відкриття вкладу	
7	Умови збільшення незнижуваного залишку протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Без обмежень, але виключно у вигляді зарплати, пенсії, стипендії та соціальних виплат, які надійшли на рахунок в А-Банку.	
8	Внесення коштів на Депозит	Поповнення з платіжної картки Клієнта відкритої в А-Банку (на яку здійснюється зарахування зарплати, пенсії, стипендії та соціальних виплат).	
9	Умови часткового зменшення незнижуваного залишку на рахунку, протягом строку дії договору	При достроковому розірванні, відсотки нараховуються за ставкою 1,0%.	
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт вже отримав проценти, нараховані за повною ставкою, то зайво виплачені проценти віднімаються з суми вкладу.	
10	Виплата відсотків	Щомісячно, перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку.	
11	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, протягом 5 днів після закінчення строку депозиту, шляхом: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку.	
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.	
12	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.	
13	Особливості	Не оподатковується	

Джерело: [9]

Депозит «Стандарт» передбачає щомісячну виплату відсотків та можливість дострокового розірвання.

Термін дії – 1, 3, 6, 12 місяців.

Особливості депозиту «Стандарт» АТ «А-БАНК» представлені в табл.

2.7.

Таблиця 2.7

Особливості депозиту «Стандарт» АТ «А-БАНК»

Депозит (вклад) «Стандарт» - Вклад строковий (з можливістю дострокового розірвання) зі щомісячною виплатою відсотків. Проценти які нараховуються на грошові кошти, що розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, виплачуються щомісячно.				
1	Валюта	UAH / USD / EUR		
2	Мінімальна сума	2,00 UAH, 2,00 USD, 2,00 EUR		
3	Максимальна сума	Без обмежень		
4	Строк депозиту та процентна ставка:	Строк, міс.	Процентна ставка, річних	Валюта депозиту
		1 міс.	4,5%	UAH
			0,01%	USD
			0,01%	EUR
		3 міс.	6,5%	UAH
			0,5%	USD
			0,25%	EUR
		6 міс.	7,0%	UAH
			0,75%	USD
			0,5%	EUR
		12 міс.	7,5%	UAH
			1,0%	USD
			0,75%	EUR
5	Вид договору банківського депозиту	Вклад строковий (з можливістю дострокового розірвання)		
6	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму коштів на вклад (депозит) з дня укладення договору, днів	Протягом поточного дня з моменту формування заявки на відкриття вкладу		
7	Умови поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Без обмежень		
8	Внесення коштів на депозит	Поповнення з платіжної картки Клієнта відкритої в А-Банку або через касу А-Банку		
9	Умови зняття/часткового зняття коштів з депозитного рахунку, протягом строку дії депозитного договору	При достроковому розірванні, відсотки нараховуються за ставкою вкладу «До запитання».		

Продовження табл. 2.7

	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт вже отримав проценти, нараховані за повною ставкою, то зайво виплачені проценти віднімаються з суми вкладу.
10	Виплата відсотків	Щомісячно, на вибір Клієнта: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або зарахування нарахованих процентів до суми депозиту або виплата через касу А-Банку.
11	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, протягом 5 днів після закінчення строку депозиту, шляхом: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або виплати через касу А-Банку.
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.
12	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.
13	Особливість	Продовження депозиту здійснюється перерахуванням коштів на рахунок вкладу «До запитання». При автоматичному продовженні депозиту, в національній валюті, терміном на 6 або 12 місяців, Клієнт отримує надбавку - 1,00%

Джерело: [9]

Депозит «Скарбничка» передбачає різні способи поповнення рахунку: від надходжень на Ваші картки або витрат за ними, регулярний платіж тощо.

Термін дії – 12 місяців. Відсоткова ставка – 7,5%.

Особливості депозиту «Скарбничка» АТ «А-БАНК» представлені в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Особливості депозиту «Скарбничка» АТ «А-БАНК»

Депозит (вклад) «Скарбничка» - пропозиція з різними способами поповнення рахунку (від надходжень на картки або витрат за ними, регулярний платіж тощо). Проценти які нараховуються на грошові кошти, які розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, виплачуються в кінці терміну.		
1	Валюта	UAH
2	Мінімальна сума	2,00 UAH
3	Максимальна сума	Без обмежень
4	Можливий строк депозиту	12 міс.
5	Процентна ставка, річних	7,5%

Продовження табл. 2.8

6	Вид договору банківського депозиту	Вклад на вимогу.
7	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму коштів на вклад (депозит)	При оформленні вкладу.
8	Умови поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Загальна сума поповнення, протягом кожного календарного місяця, не повинна перевищувати 50 тис. гривень.
9	Внесення коштів на Депозит	Способи накопичення: 1. Від надходження на картку: а) Відсоток від кожного надходження (зарплата, пенсія, стипендія, допомога) на Вашу картку. б) Фіксована сума від кожного надходження (зарплата, пенсія, стипендія, допомога) на Вашу картку. 2. Від витрат по картці. а) Відсоток від кожної витрати по Вашій картці. б) Фіксована сума від кожної витрати по Вашій картці. в) Здача, одержувана при округленні суми платежу до 1, 10 або 100 гривень. 3. Округлення залишку картки. В кінці кожного дня залишок по Вашій карті буде округлятися до 10 або 100 грн і автоматично перераховуватися на «Скарбничку». 4. Регулярний платіж Ви просто вказуєте банку суму і дату для автоматичного поповнення «Скарбнички» з будь-якої Вашої картки.
10	Умови зняття/часткового зняття коштів з депозитного рахунку, протягом строку дії депозитного договору	При достроковому знятті коштів повертається запитана сума вкладу та виплачуються проценти за неповний термін, нараховані за ставкою, що діє для вкладу «До запитання».
	!!!Примітка!!!	Відсотки (при достроковому знятті) нараховуються за фактичний термін користування вкладом.
11	Виплата відсотків	Після закінчення строку дії Депозитного договору, перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку.
12	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, протягом 5 днів після закінчення строку депозиту, шляхом перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку.
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.
13	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.

Джерело: [9]

Депозит «А-Вклад» надає можливість знімати гроші з рахунку без комісії та зниження процентної ставки.

Термін дії – 12 місяців. Відсоткова ставка – 1%.

Особливості депозиту «А-Вклад» АТ «А-БАНК» представлені в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Особливості депозиту «А-Вклад» АТ «А-БАНК»

Депозит (вклад) “А-вклад” - з можливістю знімати грошові кошти з рахунку без комісії та зниження процентної ставки. Проценти які нараховуються на грошові кошти, які розміщуються на депозитному рахунку Клієнта, на визначений Депозитним договором строк, виплачуються щомісячно.		
1	Валюта	UAH / USD / EUR
2	Мінімальна сума	2,00 UAH, 2,00 USD, 2,00 EUR
3	Максимальна сума	Без обмежень
5	Вид договору банківського депозиту	Вклад на вимогу.
6	Строк, протягом якого клієнт повинен розмістити суму коштів на вклад (депозит) з дня укладення договору, днів	Протягом поточного дня з моменту формування заявки на відкриття вкладу.
7	Умови поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору банківського вкладу (депозиту)	Без обмежень.
8	Внесення коштів на Депозит	Поповнення з платіжної картки Клієнта відкритої в А-Банку або через касу А-Банку
9	Умови зняття/часткового зняття коштів з депозитного рахунку, протягом строку дії депозитного договору	При розірванні Депозитного договору до закінчення терміну вкладу, повертається сума вкладу та виплачуються проценти за діючою ставкою, нараховані за фактичний термін користування депозитом.
10	Виплата відсотків	Щомісячно, на вибір Клієнта: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або виплата через касу А-Банку.
	!!!Примітка!!!	Відсотки нараховуються за фактичний термін користування вкладом.
11	Виплата за строком	За розпорядженням Клієнта, протягом 5 днів після закінчення строку депозиту, шляхом: перерахування на платіжну картку Клієнта, відкриту в А-Банку або виплати через касу А-Банку.
	!!!Примітка!!!	Якщо Клієнт не проінформував про бажання забрати свої кошти, вклад автоматично продовжується.

Продовження табл. 2.9

12	Продовження на новий строк	При автоматичному продовженні встановлюється процентна ставка, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку.
13	Особливості	Вклад на вимогу з можливістю знімати гроші з рахунку без комісії та зниження процентної ставки.

Джерело: [9]

Аналіз депозитів за коштами клієнтів АТ «А-БАНК» представлено у таблиці 2.10.

Аналізуючи депозити АТ «А-БАНК» за коштами клієнтів за період 2016-2017 років можна сказати наступне: депозити і поточні рахунки фізичних осіб збільшились на 1 054 000 тис. грн, або на 45%; депозити і поточні рахунки юридичних осіб зменшились на 111 858 тис. грн, або на 28,52%; загалом кошти клієнтів збільшились на 942 142 тис. грн, або на 34,48%.

За період 2017-2018 років депозити і поточні рахунки фізичних осіб зменшились на 310 000 тис. грн, або на 9,13%; депозити і поточні рахунки юридичних осіб збільшились на 308 592 тис. грн, тобто більше ніж у 2 рази; загалом кошти клієнтів зменшились на 1 408 тис. грн, або на 0,04%.

Аналізуючи депозити АТ «А-БАНК» за коштами клієнтів за період 2018-2019 років можна сказати наступне: депозити і поточні рахунки фізичних осіб збільшились на 450 000 тис. грн, або на 14,59%; депозити і поточні рахунки юридичних осіб збільшились на 1 044 830 тис. грн, тобто майже у 3 рази; загалом кошти клієнтів збільшились на 1 494 830 тис. грн, або на 40,7%.

За період 2019-2020 років депозити і поточні рахунки фізичних осіб зменшились на 2 699 000 тис. грн, або на 76,37%; депозити і поточні рахунки юридичних осіб зменшились на 281 881 тис. грн, або на 17,25%; загалом кошти клієнтів збільшились на 2 417 119 тис. грн, або на 46,77%.

Аналізуючи депозити АТ «А-БАНК» за коштами клієнтів за весь досліджуваний період 2016-2020 років можна сказати наступне: депозити і поточні рахунки фізичних осіб збільшились на 3 893 000 тис. грн,

Таблиця 2.10

Депозити за коштами клієнтів АТ «А-БАНК»

Депозити і рахунки	2016	2017	2018	2019	2020	Відхилення 2017/2016	Відхилення 2018/2017	Відхилення 2019/2018	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
	тис грн									
Депозити і поточні рахунки фізичних осіб	2 340 000	3 394 000	3 084 000	3 534 000	6 233 000	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн
						1 054 000	-310 000	450 000	2 699 000	3 893 000
						%	%	%	%	%
						45,04	-9,13	14,59	76,37	2,7 рази
Депозити і поточні рахунки юридичних осіб	392 240	280 382	588 974	1 633 804	1 351 923	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн
						- 111 858	308 592	1 044 830	- 281 881	959 683
						%	%	%	%	%
						- 28,52	2,1 рази	2,8 рази	- 17,25	3,4 рази
Всього коштів клієнтів	2 732 240	3 674 382	3 672 974	5 167 804	7 584 923	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн	тис грн
						942 142	- 1 408	1 494 830	2 417 119	4 852 683
						%	%	%	%	%
						34,48	-0,04	40,7	46,77	2,8 рази

Джерело: [додатки В, Г, Д, Е, Ж, З, К, Л, М, Н]

або у 2,7 рази; депозити і поточні рахунки юридичних осіб збільшились на 959 683 тис. грн, тобто у 3,4 рази; загалом кошти клієнтів збільшились на 4 852 683 тис. грн, або у 2,8 рази.

Із проведеного аналізу депозитів АТ «А-БАНК» можна зробити висновок, що банк проводить вдалу депозитну політику загалом щодо обслуговування своїх клієнтів.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ АТ «А-БАНК»

3.1. Загальні рекомендації щодо підвищення ефективності депозитної політики банків

Підвищення ефективності депозитної політики банків України необхідно починати з удосконалення банківського законодавства, а саме:

1. Ухвалення Верховною Радою України Закону «Про ощадну справу», який дозволив би забезпечити правову основу його організації і розвитку з урахуванням сучасних вимог.
2. Банківське законодавство має відображати всі форми відносин банків з органами державної влади і управління, з НБУ, а також між собою і клієнтурою. Банківські закони мають мати характер прямої дії для того, щоб звести до мінімуму втручання органів управління в діяльність банків.
3. Необхідне удосконалення системи банківського ліцензування з метою усунення монополізму в діяльності банків, а також вирівнювання умов конкуренції між ними.
4. Для забезпечення повноти банківського законодавства, норми, що належать до банківської діяльності, необхідно включати до законодавчих актів з регулювання інших сфер діяльності.
5. При удосконаленні податкового законодавства необхідно зважати на специфіку банківського сектору і зацікавити його в розширенні своєї діяльності і підвищенні фінансової стійкості, тому що створення ефективної системи оподаткування є важливим напрямом регулювання банківського сектору [36].

Акцентуючи увагу на необхідності вдосконалення банківського законодавства, вважаємо, що потрібно починати не з внесення змін до законів і нормативних актів, а з використання всіх можливостей вже чинного

вітчизняного законодавства. На наш погляд, існуючі законодавчі норми відкривають широкі можливості для вирішення цілого спектру питань у рамках розробки і впровадження ефективної ощадної політики держави.

НБУ необхідно звернути увагу на створення економічних передумов для активізації процесу залучення довгострокових коштів населення. Тому особливої актуальності набуває питання нарощування капіталу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. «Шляхи вирішення даної проблеми полягають в такому:

- необхідно збільшити кількість джерел формування коштів фонду, а також встановити норму відрахувань і для НБУ;
- кошти фонду можуть бути розміщені не тільки в державні, але і в іпотечні цінні папери;
- необхідно упровадити диференційовані ставки по вкладах банків до Фонду гарантування» [30].

Укріпити довіру населення до банківської системи, та і не тільки населення, дозволить впровадження в банківську діяльність принципів корпоративного управління. Ці принципи передбачають забезпечення відвертості, прозорості, рівності, відповідальності перед клієнтами, суспільством і державою.

Одним із пріоритетних напрямів підвищення ефективності депозитної політики банку є вдосконалення структури банківського сектору і розвиток внутрігалузевої конкуренції. З метою підвищення конкурентоспроможності українських банків у світлі інтеграції до Євросоюзу доцільним є створення програми структуризації і консолідації банківської системи, підвищення рівня її капіталізації [30].

Крім того, НБУ має сприяти діяльності банківських установ, яка стосується створення корпоративних пенсійних фондів як інструменту депозитної політики та інститутів забезпечення економіки відносно дешевими довгостроковими фінансовими ресурсами [18, с. 38].

У ході розробки депозитної політики вважаємо можливим банківським

установам використовувати процесний підхід як один із найпрогресивніших підходів сучасного менеджменту. Порівняно з іншими (системним і ситуативним) процесний підхід найбільшою мірою відповідає принципу локальних взаємодій, архітектурі розподіленої і паралельної обробки інформації, використанню персоніфікованих аналітичних програмних продуктів. Пропонована концепція дозволяє синтезувати на єдиній понятійній платформі практично всі хоч якось плідні методи управління процесом залучення тимчасово вільних грошових коштів, включаючи апробовані математичні моделі типу лінійного програмування, імітаційного моделювання, сценарного прогнозування тощо.

Підвищення ефективності депозитної політики можна досягти шляхом активного використання зарубіжного досвіду організації заощаджень населення. Особливу увагу слід приділяти організації і впровадженню накопичувальних інвестиційних схем, зокрема пенсійних рахунків, рахунків на оплату навчання, покупку житла, а також підвищенню ролі банків у здійсненні договірних операцій, зокрема управлінню пайовими фондами. Досвід зарубіжних банків цікавий також з точки зору обслуговування корпоративних клієнтів. На особливу увагу заслуговує чіткий перебіг внутрібанківських процедур, що дозволяє досягти оперативності при продажі банківських послуг і скорочує операційні витрати, тоді як робота більшості українських банків з корпоративною клієнтурою часто заснована на ексклюзивному підході, що знижує якість послуг і доходи банку в цілому.

Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, визначимо основні рекомендації і напрями, що стосуються підвищення ефективності проведення депозитної політики банку [13, с. 4]:

- розвиток депозитних операцій з населенням на основі упровадження нової техніки і технології банківського обслуговування фізичних осіб;
- забезпечення високої стійкості залучених банком коштів;
- активне використання процентної політики як методу стимулювання розміщення коштів на різні види депозитів;

- розширення обсягу термінових депозитів шляхом використання коштів спеціального призначення, які знаходяться на рахунках підприємств;
- розширення практики залучення коштів клієнтів на ощадні вклади, тому що вони є найбільш стійкою частиною мобілізованих банком ресурсів;
- використання у вітчизняних умовах досвіду банків економічно розвинених країн, що стосується відкриття різного роду СМА-, АТС-рахунків і деяких інших видів депозитів.

Використання в практичній діяльності розглянутих напрямів вдосконалення операцій, що стосуються формування ресурсної бази банків, могло б значною мірою розширити їх можливості у сфері мобілізації ресурсів і їх ефективного розміщення. Подальше збільшення ролі депозитних операцій банків, їх розвиток і зростання до рівня світових стандартів здійснюватиметься в міру створення у нашій країні всіх необхідних умов, властивих ринковій економіці.

3.2. Оптимізація формування депозитної політики АТ «А-БАНК»

Існує пряма залежність між заощадженнями, споживанням і депозитною політикою. Кожен комерційний банк включає в механізм банківського менеджменту необхідність розробки і реалізації депозитної політики. «Депозитна політика комерційного банку виступає складовою банківського менеджменту, це комплекс заходів по формуванню депозитного портфеля, а також різноманітні форми та методи щодо реалізації конкурентних позицій на ринку депозитних послуг з метою забезпечення необхідних обсягів депозитних ресурсів» [1].

Депозитна політика АТ «А-БАНК» також спрямована на оптимізацію витрат по залученню коштів на депозитному ринку за умови їх ефективного використання.

На сьогодні обсяг готівки на руках у населення є досить значним, і ті комерційні банки, які зможуть запропонувати індивідуальним вкладникам

більший комплекс високоякісних послуг, отримають у своє розпорядження значні суми додаткових ресурсів.

Розвиток таких послуг вимагає від АТ «А-БАНК» нових підходів до встановлення форм депозитних рахунків, впровадження нової техніки та технології ведення банківських операцій із застосуванням різноманітних засобів (чекових книжок, кредитних карток та ін.). «Це дозволило б повніше задовольнити потреби клієнтів банку у різноманітних послугах, поліпшити якість обслуговування, підвищити зацікавленість фізичних осіб у розміщенні своїх коштів на поточних рахунках в банку і таким чином залучити нових вкладників» [31].

У відносинах АТ «А-БАНК» з різними групами клієнтів, як з фізичними особами, так і з юридичним, доцільно було б використовувати депозитні рахунки, що мають змішаний режим функціонування. Корисним щодо цього є досвід зарубіжних комерційних банків у застосуванні NOW рахунків. З одного боку, кошти, що зберігаються на таких рахунках, можуть використовуватися для здійснення платежів, а з іншого - вони є своєрідними фінансовими інвестиціями, що приносять їх власникам певні доходи.

З метою оптимізації депозитної політики для забезпечення більшого надходження коштів на строкові та ощадні депозити АТ «А-БАНК» можна рекомендувати спрощення режиму функціонування відповідних рахунків, тобто порядку зарахування коштів на вклади, видачі готівки та перерахування з депозитних рахунків. Слід більш широко застосовувати строкові вклади з додатковими внесками, а також скоротити обмеження на здійснення розрахунків із використанням коштів, що містяться на ощадних та строкових депозитах. «У перспективі чітке розмежування різних видів депозитів - до запитання, строкових, ощадних, - буде поступово зникати, що підтверджується досвідом комерційних банків розвинених країн, де все більше розширюється сфера застосування змішаних типів рахунків» [24, с. 109].

Світовий досвід переконує, що найстійкішим ресурсом для банку є депозити фізичних осіб, по яких спостерігається значно менший рух коштів, на

відміну від депозитних юридичних осіб. Звичайно, успіх будь-якого банківського продукту залежить від його корисних властивостей, спроможності задовольнити наявні потреби клієнтів банку. Якісно розроблена депозитна політика, що має максимально задовольняти різноманітні цільові потреби клієнтів шляхом розробки і впровадження модифікацій окремих депозитів, передбачає встановлення детально обміркованих параметрів депозитних продуктів. Це дасть змогу залучати більшу кількість клієнтів, завойовувати нові сегменти ринку й проводити успішну конкурентну боротьбу. У разі досягнення цієї мети можна зробити висновок про дотримання банком принципу гнучкої асортиментної політики [20, с. 28].

В останні роки в Україні все більшої популярності набуває така послуга як страхування депозитів страховими компаніями. Суть такого страхування полягає у створенні системи захисту грошових вкладів, що знаходяться на депозитних рахунках у банках, на випадок банкрутства банків. Дана система покликана захистити дрібних вкладників від фінансових втрат, а також запобігти масовому вилученню вкладів з банку, який перебуває у тяжкому фінансовому становищі [34, с. 8]. Тож АТ «А-БАНК» має звернути увагу на таку послугу як страхування депозитів.

З метою ефективності здійснення депозитної політики комерційним банкам доцільно розробляти відповідний меморандум. У західних банках розробці меморандуму депозитної політики, якою відають служби стратегічного планування, казначейства та маркетингу, приділяють особливу увагу. Призначення меморандуму депозитної політики полягає у встановленні граничних розмірів депозитної бази, її місця в ресурсному потенціалі банку та засобах його реалізації. По суті, це визначення стратегії банку щодо цільових ринків та клієнтів, обсягів, структури депозитів фізичних осіб, методів та пріоритетів депозитної діяльності. Меморандум закріплює напрямки депозитної політики, виходячи з цілей, завдань комерційного банку, визначених у його статуті: отримання максимального прибутку при збереженні банківської ліквідності [2, с. 12].

Попереджувальними кроками до розробки меморандуму депозитної політики банку має бути:

- проведення маркетингових досліджень ринку депозитних послуг та оцінка впливу політики Національного банку України на його стан і тенденції розвитку;
- аналіз продуктової, цінової, збутової та комунікаційної політики банків-конкурентів на депозитному ринку;
- здійснення SWOT - аналізу депозитної діяльності банку.

При цьому необхідно також урахувати вплив таких зовнішніх факторів, як економічна ситуація в країні, стан ринку кредитних ресурсів, інвестиційна привабливість інших секторів економіки, структура доходів та витрат населення тощо.

У процесі підготовки меморандуму можна виділити чотири основних етапи [1 с. 41]:

- визначення позицій банку на депозитному ринку;
- формування мети і завдань депозитної політики;
- розробка моделі поведінки банку на депозитному ринку;
- підготовка програми розвитку банку.

Визначити поточний стан банку у залученні депозитів можна за допомогою структурного, операційного та фактичного аналізу. Ця процедура має бути обов'язковою при розробці меморандуму депозитної політики банку. Моніторинг ринку депозитних послуг є ключовим у процесі розробки меморандуму депозитної політики.

Другий етап підготовки меморандуму депозитної політики - формулювання її мети і завдань. Мета депозитної політики єдина для всіх банків - це досягнення максимального прибутку при всебічному задоволенні потреб клієнтів у депозитних послугах. Для досягнення цієї мети банками можуть бути сформульовані різні завдання. Наприклад, диверсифікація депозитів за призначенням, сумою, терміном тощо.

Третій етап - розробка прийнятої моделі поведінки та позицій банку на

депозитному ринку. Одним із елементів цієї моделі є визначення питомої ваги і структури цього джерела в ресурсному потенціалі банку. Збільшення довгострокових операцій інвестиційного характеру можливе тільки за умови залучення стабільних ресурсів на тривалий час.

Окрім того, при визначенні депозитної політики необхідно враховувати, що вклади населення - найстійкіша частина залучених банком ресурсів. Як свідчить банківська практика, депозити населення у своїй масі невеликі за розмірами, але досить чисельні й менш рухливі, ніж відповідні вклади юридичних осіб.

Четвертий етап - заключний етап у розробці депозитного меморандуму - розробка програми розвитку. За своїм змістом це комплекс дій із досягнення бажаної позицій банку на депозитному ринку та встановленої частки депозитів у залучених ресурсах.

Отже, з метою оптимізації формування депозитної політики нами пропонується розробка і впровадження Меморандуму депозитної політики АТ «А-БАНК», який складається із семи самостійних розділів, тісно пов'язаних між собою.

Перший розділ «Мета і завдання депозитної політики АТ «А-БАНК» передбачає визначення мети і завдань банку. Метою депозитної політики банку є досягнення максимального прибутку банком при всебічному й комплексному задоволенні потреб клієнтів. Для реалізації цієї мети необхідно вирішити такі стратегічні завдання [19, с.144]: встановлення оптимальних пропозицій між обсягом депозитів та іншим видами залучених банком ресурсів; визначення політики банку щодо завоювання конкурентних позицій на певних сегментах депозитного ринку.

Другий розділ «Асортимент депозитних послуг АТ «А-БАНК» передбачає наведення переліку депозитних продуктів для корпоративних та фізичних осіб.

У третьому розділі «Цільове призначення депозитного продукту та його переваги для АТ «А-БАНК» і клієнтів» констатується, на яких цільових

клієнтів орієнтований той чи інший депозитний продукт, у чому полягають його позитивні сторони для банку та його клієнтів.

У четвертому розділі «Цінова політика АТ «А-БАНК» розкриваються принципи цінової політики й методологічні підходи щодо встановлення ціни на депозитний продукт, а також тип стратегії, яку підтримує банк на депозитному ринку (агресивна, помірно агресивна, зважена, пасивна).

П'ятий розділ «Канали, методи збуту продукту АТ «А-БАНК» і засоби його стимулювання» передбачає визначення збутової політики щодо депозитних продуктів, можливості спільного їх збуту з іншими ринковими інститутами ті методів мотивації потенціальних клієнтів.

У шостому розділі «Організаційно-управлінські заходи АТ «А-БАНК» мають бути висвітлені заходи з додаткового залучення персоналу, підвищення його кваліфікації, можливого створення спеціального підрозділу в банку або структурної реорганізації наявних підрозділів, які б займалися відповідним видом діяльності, встановлення сучасного обладнання.

У сьомому розділі «Прибутковість АТ «А-БАНК» мають бути відображені доходи й витрати на депозитне обслуговування в розрізі окремих депозитних продуктів, цільових клієнтів та за підрозділами банку, що надають депозитні послуги.

Відповідно до меморандуму депозитної політики АТ «А-БАНК» рекомендується розробити каталог депозитних операцій, який містив би детальний опис депозитних вкладів і зразки відповідно оформлених юридичних документів.

Для забезпечення стабільної депозитної бази АТ «А-БАНК» пропонуються певні напрямки якісного вдосконалення депозитної політики [34]:

- випуск нетрадиційних для комерційних банків депозитних інструментів: депозитних і ощадних сертифікатів, що дозволить розширити ресурсну базу банку;
- мінімізація негативного впливу непередбаченого вилучення

населенням строкових вкладів на фінансовий стан банку шляхом впровадження безвідкличних депозитів або умовно безвідкличних депозитів (з правом застосування до нього штрафних санкцій за дострокове відкликання коштів) – стимулювання розвитку безвідкличних депозитів і компенсації населенню неможливості достроково вилучити свій внесок, комерційним банкам слід запропонувати для вкладів з обмеженим терміном вилучення більш високий відсоток, ніж за традиційними депозитами. При цьому банки зобов'язані інформувати вкладника при укладенні договору про наявність всіх можливостей і обмежень;

- використання коштів інституційних інвесторів (пенсійної системи, соціальних фондів), що сприятиме зниженню собівартості депозитної бази банків, та збільшення термінів розміщення коштів, оскільки страхові та пенсійні капітали триваліші за термінами і дешевші, ніж вклади населення або депозити юридичних осіб;

- розвиток депозитних послуг цільового призначення – це відкриття депозитних рахунків з гнучким режимом користування, що дозволить досягти не лише економічного, а й значного соціального ефекту.

Що стосується спектру депозитних продуктів, то саме в цей час, коли у зв'язку з тяжким економічним становищем потенційні клієнти банків втрачають довіру, необхідно використовувати інноваційні інструменти залучення вкладів населення, розробляти програми лояльності, модернізувати обслуговування.

Такими цікавими інноваційними продуктами можуть стати [23]:

- 1) мультивалютні депозити, які мінімізують втрати від коливання валютних курсів, оскільки вкладник протягом дії договору може конвертувати свій вклад із однієї валюти в іншу без розірвання договору і без втрати відсотків;

- 3) індексовані депозити, розмір яких та/або ставка змінюється залежно від певного показника (курсу валюти, індикаторів фондового ринку, цін на золото, нафту), при чому банк компенсує вкладнику, наприклад, курсову різницю;

4) гібридні (або комбіновані, змішані) депозити, які поєднують властивості строкових і поточних рахунків. В іноземних банках їх іноді називають NOW рахунками. Відкриття NOW рахунків (negotiable order of withdrawal) дозволяє їх власникам розраховуватися тратами, аналогічними до чеків, одночасно отримуючи при цьому дохід як і за строковими депозитами;

5) умовні депозити, коли банки мають право залучати кошти та/або банківські метали на нестандартних умовах їх повернення;

6) спеціальні накопичувальні рахунки, при якому первинним є укладання з банком угоди щодо можливості отримання кредиту для придбання речей значної вартості (житло, транспортні засоби, земельні ділянки) за умови накопичення обумовленої суми на спеціальному цільовому рахунку, а також надійним механізмом захисту, який полягає у зарахуванні таких вкладів до категорії першочергового повернення;

7) структуровані депозити, представлені депозитами на акції та індексовані облігації, інвестиційними депозитами. Їх механізм передбачає наявність інструментів із фіксованою прибутковістю (строкові депозити або високонадійні облігації) та високодохідний фінансовий інструмент [1 с. 42]. Співвідношення розподілу ресурсів між цими депозитами залежить від типу продукту, але частіше інструменти з фіксованою доходністю мають більшу частку. Такі продукти встановлюють оптимальні пропорції ризику і прибутковості, мінімальних комісійних витрат.

Як варіант підвищення ефективності депозитної політики АТ «А-БАНК» можна зайнятися розвитком фінансової грамотності серед населення, проводити зустрічі, тренінги, здійснювати просвітницьку діяльність щодо депозитних програм банку, так і інших послуг, які банк може запропонувати клієнтам.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження формування депозитної політики комерційного банку ми зробили наступні висновки.

У широкому значенні депозитну політику комерційного банку варто розглядати як стратегію і тактику банку при здійсненні ним діяльності щодо залучення ресурсів на обіговій основі, а також під час організації та управління депозитним процесом. У вузькому значенні депозитна політика – це стратегія і тактика банку в частині організації депозитного процесу.

Загальні критерії оптимальності депозитної політики виглядають наступним чином:

- зв'язок депозитних, кредитних та інших операцій банку між собою для підтримки його стабільності, надійності, фінансової стійкості;
- диверсифікація ресурсів банку з метою мінімізації ризику;
- сегментування депозитного портфеля (за клієнтами, послугами, ринками);
- диференційований підхід до різних груп клієнтів;
- конкурентоздатність банківських депозитних продуктів.

На мікроекономічному рівні – рівні конкретного банку – роль депозитної політики виявляється у забезпеченні стабільності та стійкості банку, його рентабельності, ліквідності і надійності, а також адекватності його діяльності потребам клієнтів.

У ході розробки депозитної політики вважаємо можливим банківським установам використовувати процесний підхід як один із найпрогресивніших підходів сучасного менеджменту. Порівняно з іншими (системним і ситуативним) процесний підхід найбільшою мірою відповідає принципу локальних взаємодій, архітектурі розподіленої і паралельної обробки інформації, використанню персоніфікованих аналітичних програмних продуктів. Пропонована концепція дозволяє синтезувати на єдиній понятійній платформі практично всі хоч якось плідні методи управління процесом

залучення тимчасово вільних грошових коштів, включаючи апробовані математичні моделі типу лінійного програмування, імітаційного моделювання, сценарного прогнозування тощо.

Основні рекомендації і напрями, що стосуються підвищення ефективності проведення депозитної політики банку виглядають наступним чином:

- розвиток депозитних операцій з населенням на основі впровадження нової техніки і технології банківського обслуговування фізичних осіб;
- забезпечення високої стійкості залучених банком коштів;
- активне використання процентної політики як методу стимулювання розміщення коштів на різні види депозитів;
- розширення обсягу термінових депозитів шляхом використання коштів спеціального призначення, які знаходяться на рахунках підприємств;
- розширення практики залучення коштів клієнтів на ощадні вклади, тому що вони є найбільш стійкою частиною мобілізованих банком ресурсів;
- використання у вітчизняних умовах досвіду банків економічно розвинених країн.

Використання в практичній діяльності розглянутих напрямів вдосконалення операцій, що стосуються формування ресурсної бази банків, могло б значною мірою розширити їх можливості у сфері мобілізації ресурсів і їх ефективного розміщення. Подальше збільшення ролі депозитних операцій банків, їх розвиток і зростання до рівня світових стандартів здійснюватиметься в міру створення у нашій країні всіх необхідних умов, властивих ринковій економіці.

Роль депозитної політики полягає у визначенні пріоритетних напрямків розвитку та удосконаленні банківської діяльності в процесі залучення й акумулювання ресурсів, розвитку депозитних операцій та підвищенні їх ефективності.

В процесі дослідження було визначено роль депозитної політики комерційного банку та принципи її проведення; проаналізовано діяльність АТ

«А-БАНК» у тому числі здійснено аналіз кредитного портфеля, зобов'язань, капіталу і депозитного портфеля, та запропоновано шляхи підвищення ефективності та оптимізації депозитної політики банку.

АТ «А-БАНК» з часу свого створення завоював прихильність мільйонів клієнтів, і продовжує це робити. За час існування всі сфери послуг, які він надає, розвивалися, удосконалювалися, збільшувалася кількість цих послуг, він першим запроваджував і запроваджує нові банківські технології. Сьогодні це вже не просто банк, це технологічна компанія, адже сьогодні технології стають дуже важливими для того, щоб банки правильно рухалися вперед.

АТ «А-БАНК» активно розвиває та впроваджує нові послуги та банківські продукти для фізичних і юридичних осіб, маючи на меті розширення переліку послуг, що надаються клієнтам банку, якомога повне задоволення їх потреб та сподівань, а також охоплення тих сегментів ринку банківських послуг, в яких він досі не був представлений.

Сьогодні АТ «А-БАНК» має найвигідніші, серед банків на території України, умови для оформлення депозитів. Згідно із проведеним аналізом визначено, що депозити АТ «А-БАНК» за коштами клієнтів протягом досліджуваного періоду 2016-2020 років постійно зростають, що свідчить про те, що банк проводить вдалу депозитну політику загалом щодо обслуговування своїх клієнтів.

Для підвищення ефективності депозитної політики банку варто застосовувати ліберально-демократичний підхід згідно із яким підвищення ефективності ресурсного забезпечення банків є наслідком ринкової незрілості економіки. Отже необхідним є проведення реформ в економіці України, у тому числі і в банківській системі.

Важливою є співпраця НБУ і комерційних банків з міжнародними організаціями, які можуть поділитися своїм досвідом і рекомендаціями не тільки щодо вдосконалення функціонування банківської системи та депозитної політики банків, а й у проведенні реформ у різноманітних сферах економіки.

Не менш важливим за співпрацю з іноземними організаціями є

вітчизняне банківське законодавство, яке має відображати всі форми відносин банків з органами державної влади і управління, з НБУ, а також між собою і клієнтурою. Банківське законодавство має звести до мінімуму втручання органів управління у діяльність банків.

Необхідно вирішити питання нарощування капіталу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, шукати нові джерела залучення коштів та упровадити диференційовані ставки по вкладах банків до Фонду гарантування.

Ще одним із способів підвищення ефективності проведення депозитної політики є розробка і впровадження депозитного меморандуму. При чому це стосується не тільки АТ «А-БАНК», адже для підвищення ефективності діяльності банківської системи і економіки загалом, кожен банк повинен розробити і впровадити власний депозитний меморандум, що дасть змогу підвищити ефективність діяльності всієї банківської системи, і як наслідок всієї економіки України.

Фінансова грамотність є важливим чинником забезпечення спроможності управляти фінансовими ресурсами і сталості та ефективності фінансової системи, а також розвитку економіки країни.

Підвищення рівня фінансової грамотності окремих осіб і сімей посилить їх спроможність здійснювати ефективний контроль за використанням власних фінансових ресурсів і приймати якісні фінансові рішення. Вищий рівень фінансової грамотності дозволить українцям краще розуміти фінансові ризики, удосконалити управління ними. Фінансова грамотність має стати невід'ємним елементом фінансової культури суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко М. Актуальні питання депозитного формування ресурсної бази банків. Банківська справа. 2013. №3. С. 34-42.
2. Андрушків Т. Депозитна політика комерційного банку та напрями її вдосконалення. Українська наука: минуле сучасне, майбутнє. 2012. №. 17. С. 3-13.
3. Бартош О.М. Депозитна політика банку та основні етапи її формування. Вісник університету банківської справи. 2008. №3. С. 97-101.
4. Блискавка О. Зеленцова А. Фінансова грамотність населення та розвиток національної економіки. Фінансовий ринок України. 2012. № 9. С. 14-16.
5. Бонд Р. Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: Факти та висновки. Київ, Україна 2-е видання, доп. та випр. 2010. 236 с.
6. Васюренко О. В. Банківський менеджмент: посібник. Київ. Академія. 2001. 320 с.
7. Вовчак О. Банківська справа: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2008. С. 276-294.
8. Волохата В. Є. Роль депозитної політики в управлінні ресурсами банку. Вісник НТУ «ХПІ». Харків, 2012 . № 58 (964). С. 38-46.
9. Депозити АТ «А-БАНК». URL: <https://a-bank.com.ua/deposits>
10. Депозитна політика банку: реферат. Херсон 2006. URL: <https://www.kazedu.kz/referat/125789/2>
11. Дзюблюк О. В. Розвиток банківської системи України як основа реалізації стратегії економічного зростання: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2010. С. 384-386.
12. Дзюблюк О. В. Банківські операції: підручник. Тернопіль: ТНЕУ: Економічна думка, 2009. 696 с.
13. Дмитрієва О. А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку. Фінанси України. 2008. № 5. С. 4.

14. Дмитрієва О. О. Депозитні операції в системі послуг комерційного банку: проблеми їх ефективності. Банківська справа. 2006. № 2. С. 10.
15. Еш С. Тютіна К. Депозитна політика комерційного банку та напрями її вдосконалення в умовах економічної кризи банків URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9499/1/DEPOZITIC%20POLICY%20OF.pdf>
16. Житний, П. Д. Депозитна політика комерційних банків на сучасному етапі та шляхи її удосконалення. НБУ ім. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>
17. Кириленко В. Депозитна політика комерційного банку. Банківська справа. 2005. № 2. С. 8.
18. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік і прийняття рішень в банках. Київ: КНЕУ. 2007. 38 с.
19. Колесников О. В., Бойко Д. І., Коковіхіна О. О. Історія грошей та фінансів: навч. посіб. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Київ: Центр навчальної літератури, 2008. С. 140-144.
20. Кравець В. М., Кравець О. В., Міщанка В. І. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність. Київ : Знання-Прес, 2003. С. 24-27
21. Кредити АТ «А-БАНК». URL: <https://a-bank.com.ua/credit>
22. Кучеренко С. А. Депозитна політика банку та основні напрями її реформування. БІЗНЕСІНФОРМ. 2013. №6. С. 342-345.
23. Лавров Р. В. Депозитна політика банку в сучасних умовах. URL: www.nvisnik.geci.cn.ua/pdf/.../182-187.pdf
24. Міщенко В. І., Слав'янська Н. Г. Банківські операції: підручник. Київ: Знання, 2006. (Вища освіта ХХІ століття) - ISBN 978-966-680-312-5. С. 109-110.
25. Мороз А. М., Савлук М. І., Пуховкіна М. Ф. Банківські операції: підручник. К. : КНЕУ. 2008. С. 608-610.
26. Пошнев Р. В. Депозитна політика банку: суть та значення в діяльності банківської установи. Формування ринкових відносин в Україні. 2007. № 11. С. 121-125.
27. «Про банки та банківську діяльність» Закон України від 20.09.2001, №

5-6, Дата оновлення 17.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2121-14>

28. «Про депозитарну систему України» Закон України від 06.07.2012. Дата оновлення 18.10.19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17/ed20191018>

29. «Про додаткові заходи щодо діяльності банків» Постанова Правління НБУ № 319 від 11.10.2008 року URL: <http://www.bank.gov.ua>

30. Пустова, А. В. Депозитна політика комерційних банків України та шляхи їх удосконалення на сучасному етапі. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>

31. Райхельд Ф. Маркі Р. Щира лояльність. Ключ до завоювання клієнтів на все життя. Манн, Иванов и Фербер. 2012. 252 с.

32. Рисін В. В. Складові елементи ефективної ресурсної політики комерційного банку. Регіональна економіка. 2009. № 3. С. 6.

33. Сайт АТ «А-БАНК». URL: <https://a-bank.com.ua/>

34. Стельмах В. С., Ілляш М. М. Енциклопедія банківської справи України. Київ: Молодь, вид. Дім «Ін Юре», 2001. 679 с.

35. Сутність, роль та завдання депозитної політики URL: https://vuzlit.ru/104220/sutnist_rol_zavdannya_depozitnoyi_politiki

36. Тертична Н. В. Удосконалення механізму формування депозитної політики в банках України. Науковий вісник ЛНАУ. 2009. № 6. С. 141-147.

37. Фінансова звітність АТ «А-БАНК» URL: <https://a-bank.com.ua/about/reports>

38. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <http://www.fg.gov.ua>

ДОДАТКИ

Позиція на банківському ринку 2020

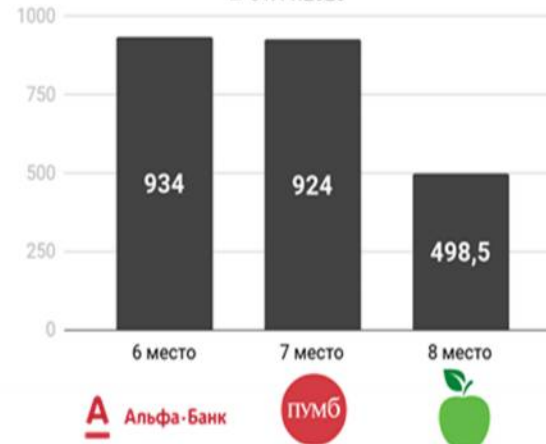
Сеть отделений

■ 01.10.2020

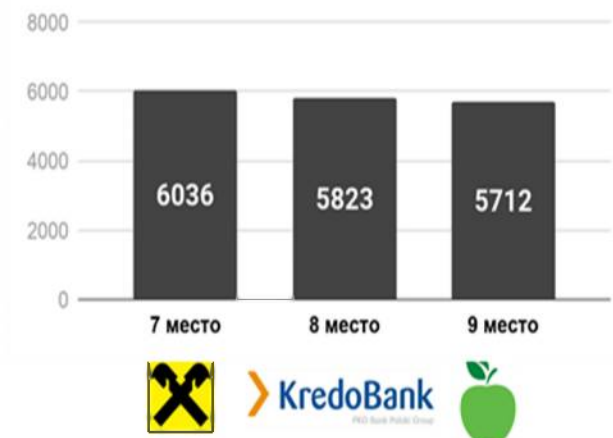
Количество активных кредитных карт, тыс. шт.

■ 01.11.2020

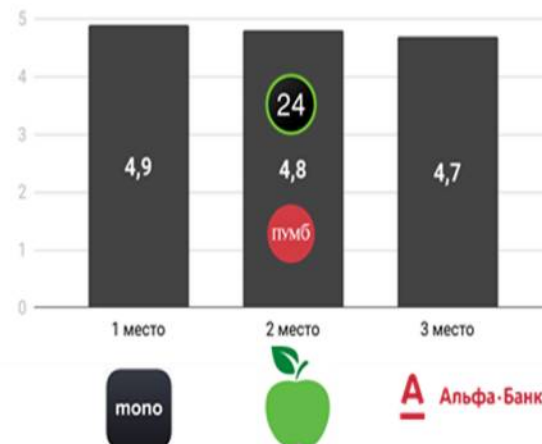
Кредиты физ.лиц млн грн

■ 01.11.2020

АБанк24, оценка пользователей

■ 10.12.2020

Депозиты физ. лиц, млн грн

■ 01.11.2020

ПОГОДЖЕНО

НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ

"24" червня 2021 р.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Матусько МАТУСЬКО

СТАТУТ

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК"

(ідентифікаційний код: 14360080)

(нова редакція)

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ

Загальними зборами

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

"АКЦЕНТ-БАНК"

протокол № 1/2021 від "28" квітня 2021 року

м. Дніпро
2021 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК" (далі Банк) створено і діє згідно із Законами України "Про акціонерні товариства", "Про банки і банківську діяльність", "Про цінні папери та фондовий ринок", іншим законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку України.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК" є правонаступником Закритого акціонерного товариства "Український кредитний банк", який є правонаступником прав та обов'язків "Українського кредитного банку", який є правонаступником прав та обов'язків "Київського приватного банку "Київприватбанк", створеного за рішенням установчих зборів (протокол від 28 травня 1992 року) та зареєстрованого Національним банком України 30 жовтня 1992 року, реєстраційний № 127.

За рішенням Загальних зборів акціонерів (учасників) від 14 травня 2009 року тип Банку з ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК" змінено на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК".

У зв'язку із зміною типу Банку змінено найменування банку з ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК" на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК".

Рішенням Загальних зборів учасників від 25.04.2018 року змінено найменування з ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК" на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК", а також змінено тип акціонерного товариства з публічного на приватне.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК" є правонаступником всіх прав та зобов'язань ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК", яке є правонаступником всіх прав та зобов'язань ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АКЦЕНТ-БАНК".

1.2. Організаційно-правова форма Банку – акціонерне товариство. Тип акціонерного товариства – приватне.

1.3. Найменування Банку.

• Повне найменування:

- українською мовою: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК";
- англійською мовою: JOINT-STOCK COMPANY "ACCENT-BANK".

• Скорочене найменування:

- українською мовою: АТ "А-БАНК";
- англійською мовою: JSC "A-BANK".

1.3. Місцезнаходження Банку:

49074, м. Дніпро, вул. Батумська, 11.

1.4. Банк є складовою частиною банківської системи України. Банк є універсальним, здійснює свою діяльність на території всієї України та може здійснювати свою діяльність за її межами, з урахуванням вимог, встановлених законодавством України та нормативно-правовими актами

Національного банку України.

1.5. Банк створено з метою комплексного обслуговування юридичних і фізичних осіб незалежно від державної належності та форм власності, у тому числі акумулювання та ефективного використання коштів, майна, ноу-хау, об'єктів інтелектуальної власності, підвищення якості та збільшення обсягів надання банківських послуг.

Банк здійснює свою діяльність з урахуванням комерційних інтересів Банку, клієнтів та сприяє економічному розвитку та зміцненню фінансової системи.

Банк набув прав юридичної особи з моменту його державної реєстрації в порядку, встановленому чинним законодавством України, внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

У відповідності до банківського законодавства, відомості про Банк вносяться до Державного реєстру банків.

1.6. Банк є юридичною особою:

- має самостійний баланс і кореспондентський рахунок в Національному банку України, володіє, користується і розпоряджається відокремленим майном;

- має свій логотип, печатку зі своїм повним офіційним найменуванням та з відображенням логотипу, штамп зі своїм найменуванням;

- має виключне право використання свого фірмового найменування і засобів візуальної ідентифікації;

- може від свого імені набувати права та обов'язки, бути позивачем, відповідачем та будь-яким іншим учасником процесу в усіх судах, що створюються і діють відповідно до законодавства України та інших держав, відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним йому за правом власності майном, на яке згідно з чинним законодавством може бути звернено стягнення.

1.7. Банк має право відкривати відокремлені підрозділи (філії, відділення, представництва тощо) на території України у разі його відповідності вимогам щодо відкриття відокремлених підрозділів, встановленим нормативно-правовими актами Національного банку України. Банк зобов'язаний повідомити Національний банк України про відкриття відокремленого підрозділу. Національний банк України включає відомості про відокремлені підрозділи банку до Державного реєстру банків на підставі письмового повідомлення Банку. Відокремлений підрозділ Банку має право розпочати свою діяльність через 10 днів після повідомлення Банком Національного банку України про відкриття відокремленого підрозділу. У повідомленні про відкриття відокремленого підрозділу Банку, що здійснюватиме діяльність від його імені, та у повідомленні про відкриття відокремленого підрозділу Банку, що виконуватиме функції представництва та захисту його інтересів, Банк зобов'язаний зазначити інформацію, передбачену Законом України "Про банки і банківську діяльність". Банк зобов'язаний повідомити Національний банк України про прийняття уповноваженим органом Банку рішення про закриття відокремленого

підрозділу в семиденний строк після прийняття такого рішення та про фактичне припинення його діяльності – у триденний строк.

Банк має право створювати дочірні банки, філії чи представництва на території інших держав після отримання дозволу Національного банку України. Для відкриття дочірніх банків, філій або представництв Банку на території інших держав пред'являються такі самі вимоги, які встановлені для відкриття філій чи представництв Банку на території України, за умови надання Національним банком України дозволу на здійснення інвестиції за кордон у зв'язку із створенням філії чи представництва Банку на території іншої держави.

Для створення дочірнього банку, філії чи представництва за кордоном, Банк подає до Національного банку України бізнес-план та економічне обґрунтування доцільності створення дочірнього банку, філії чи представництва Банку за кордоном.

1.8. Банк у своїй діяльності керується Законами України, нормативно-правовими актами Національного банку України та виконує їх вимоги, користується єдиними правилами бухгалтерського обліку в банках на базі комплексної автоматизації і комп'ютеризації, подає Національному банку України звітність та інформацію у встановлених ним обсягах і формах. Банк дотримується економічних нормативів, встановлених Національним банком України. За порушення встановлених нормативів Банк несе відповідальність, передбачену законодавством України.

Банк має право не виконувати вказівки чи вимоги будь-яких органів, установ, які не відповідають нормам законодавства України або прийняті з порушенням встановлених законодавством норм.

Банк в рамках чинного законодавства України гарантує таємницю по операціях, рахунках, вкладах своїх клієнтів та кореспондентів. Усі працівники Банку зобов'язані зберігати банківську таємницю.

2. ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКУ

2.1. Банк має право надавати банківські та інші фінансові послуги (крім послуг у сфері страхування), а також здійснювати іншу діяльність, визначену чинним законодавством України, як у національній, так і в іноземній валюті.

Банк має право здійснювати банківську діяльність на підставі банківської ліцензії шляхом надання банківських послуг.

2.2. До банківських послуг належать:

1) залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;

2) відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу);

3) розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

2.3. Кредитні операції. Як кредитні в цьому пункті розглядаються

операції, зазначені в підпункті 3 пункту 2.2 цього Статуту, а також здійснення операцій на ринку цінних паперів від свого імені; надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі; придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги, приймаючи на себе ризик виконання таких вимог та прийом платежів (факторинг); лізинг.

2.4. Банк має право надавати своїм клієнтам (крім банків) фінансові послуги, у тому числі шляхом укладення з юридичними особами (комерційними агентами) агентських договорів. Перелік фінансових послуг, що Банк має право надавати своїм клієнтам (крім банків) шляхом укладення агентських договорів, встановлюється Національним банком України. Банк зобов'язаний повідомити Національний банк України про укладені ним агентські договори. Банк має право укладати агентський договір з юридичною особою, яка відповідає встановленим Національним банком України вимогам.

Банк надає фізичним та юридичним особам послуги з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі та безготівковій формі з одночасним зарахуванням валютних цінностей на їхні рахунки відповідно до Закону України "Про валюту і валютні операції".

2.5. Банк, крім надання фінансових послуг, має право здійснювати також діяльність щодо:

- 1) інвестицій;
- 2) випуску власних цінних паперів;
- 3) випуску, розповсюдження та проведення лотерей;
- 4) зберігання цінностей (у тому числі щодо обліку і зберігання цінних паперів та інших коштовностей, конфіскованих (заарештованих) на користь держави та/або визнаних безхазайними) або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа;
- 5) інкасації коштів та перевезення валютних цінностей;
- 6) ведення реєстрів власників іменних цінних паперів (крім власних акцій);
- 7) надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг.

Банк має право вчиняти будь-які правочини, необхідні для надання ним банківських та інших фінансових послуг та здійснення іншої діяльності.

Банк має право розпочати новий вид діяльності або надання нового виду фінансових послуг (крім банківських) за умови виконання встановлених Національним банком України вимог щодо цього виду діяльності або послуги.

Банк не пізніше як за місяць до початку нового виду діяльності або надання нового виду фінансових послуг (крім банківських) зобов'язаний повідомити про це Національний банк України згідно з вимогами та в порядку, встановленими Національним банком України.

Національний банк України з метою захисту прав вкладників та інших кредиторів має право встановлювати додаткові вимоги, включаючи вимоги

щодо підвищення рівня регулятивного капіталу Банку чи інших економічних нормативів, щодо певного виду діяльності та надання фінансових послуг, які має право здійснювати Банк.

Банк самостійно встановлює процентні ставки та комісійну винагороду за надані послуги.

2.6. Банк має право здійснювати також іншу діяльність, яка не заборонена законодавством України відповідно до наданих дозволів (ліцензій) уповноважених органів згідно із законодавством України (якщо здійснення такої діяльності потребує отримання дозволу), а саме, але не виключно:

2.6.1. Приймання під заставу у населення ювелірних та інших побутових виробів з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння;

2.6.2. Реалізація пам'ятних, ювілейних та інвестиційних монет;

2.6.3. Виконання функцій страхового посередника;

2.6.4. Діяльність інформаційного агентства з метою надання інформаційних послуг;

2.6.5. Збирання, обробка, творення, зберігання, підготовка інформації до поширення, випуск та поширення інформації;

2.6.6. Професійна діяльність на ринку цінних паперів (фондовому ринку):

2.6.6.1. Брокерська діяльність;

2.6.6.2. Дилерська діяльність;

2.6.6.3. Андеррайтинг;

2.6.6.4. Діяльність з управління цінними паперами;

2.6.6.5. Діяльність з управління іпотечним покриттям;

2.6.6.6. Депозитарна діяльність депозитарної установи;

2.6.6.7. Депозитарна діяльність - діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування;

2.6.6.8. Депозитарна діяльність - діяльність із зберігання активів пенсійних фондів.

У разі, якщо це передбачено умовами відповідних договорів, Банк має право реалізувати не витребуване клієнтами у зазначений договором термін майно, передане йому на зберігання чи розміщене в сейфах, наданих згідно з договорами найму. Суми, виручені від реалізації майна, видаються тому, хто здав майно на схов, за відрахуванням сум, належних Банку, як зберігачу.

2.7. Банк має право укладати договори дарування.

2.8. Банк має право здійснювати інші правочини і іншу діяльність, крім діяльності, забороненої банкам чинним законодавством України.

3. АКЦІОНЕРИ (УЧАСНИКИ) БАНКУ

3.1. Акціонерами (учасниками) Банку можуть бути юридичні та фізичні особи, як резиденти, так і нерезиденти України, які набули права власності на акції Банку у порядку, встановленому чинним законодавством України.

3.2. Акціонери (учасники) мають право:

3.2.1. Брати участь в управлінні Банком в порядку, визначеному цим

Статутом;

3.2.2. Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди);

3.2.3. Отримувати інформацію про господарську діяльність Банку;

3.2.4. Розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством та цим Статутом;

3.2.5. Користуватися переважним правом на придбання акцій при додатковій емісії перед третіми особами в порядку та на умовах, що передбачені рішенням про випуск акцій; —

3.2.6. Отримати, частку вартості майна Банку, пропорційну вартості належних їм акцій, у разі ліквідації Банку.

Акціонери (учасники) можуть мати також інші права, передбачені чинним законодавством України.

3.3. Акціонери (учасники) Банку зобов'язані:

3.3.1. Дотримуватися цього Статуту, інших внутрішніх документів Банку;

3.3.2. Виконувати рішення Загальних зборів учасників Банку, інших органів Банку;

3.3.3. Виконувати свої зобов'язання перед Банком, у тому числі пов'язані з майновою участю;

3.3.4. Оплачувати акції у розмірі, в порядку та засобами, що передбачені цим Статутом;

3.3.5. Не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Банку;

3.3.6. Сповідати особу, що веде облік прав власності на акції Банку, про факт зміни реквізитів у 10-денний термін шляхом направлення письмового повідомлення;

3.3.7. Нести інші обов'язки, якщо це передбачено чинним законодавством України, цим Статутом, внутрішніми нормативними документами Банку.

3.4. До моменту затвердження результатів емісії акцій Загальними зборами учасників Банку, розміщені акції мають бути повністю оплачені.

3.5. Переважне право обов'язково надається акціонеру (учаснику) у процесі емісії Банком акцій (крім випадку прийняття Загальними зборами учасників Банку рішення про невикористання такого права) у порядку, встановленому законодавством.

3.6. Банк відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном відповідно до законодавства. Учасники (акціонери) Банку відповідають за зобов'язаннями Банку згідно із законами України та Статутом Банку.

4. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ БАНКУ

4.1. Статутний капітал Банку становить 1 054 704 000,00 грн (Один мільярд п'ятдесят чотири мільйони сімсот чотири тисячі гривень нуль копійок).

4.2. Статутний капітал поділений на 25 112 000 (Двадцять п'ять

мільйонів сто дванадцять тисяч) штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 42,00 грн (Сорок дві гривні нуль копійок) кожна.

Статутний капітал Банку сформовано за рахунок власних коштів акціонерів (учасників).

Грошові внески для формування та збільшення Статутного капіталу Банку резиденти України здійснюють у гривнях, а нерезиденти - в іноземній вільно конвертованій валюті або у гривнях.

4.3. Банк має право збільшувати Статутний капітал після реєстрації звітів про результати емісії всіх попередніх випусків акцій.

4.4. Збільшення Статутного капіталу здійснюється в порядку, встановленому діючим законодавством, шляхом додаткової емісії акцій існуючої номінальної вартості, підвищення номінальної вартості акцій.

Рішення про збільшення Статутного капіталу приймається вищим органом Банку. Формування та капіталізація Банку здійснюються шляхом грошових внесків, крім випадків, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, Законом України "Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" та Законом України "Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків" протягом строку їх дії. Грошові внески для формування та збільшення Статутного капіталу банку резиденти України здійснюють у гривнях, а нерезиденти - в іноземній вільно конвертованій валюті або у гривнях.

4.5. Зменшення Статутного капіталу здійснюється в порядку, встановленому законодавством шляхом зменшення номінальної вартості акцій або шляхом анулювання раніше викуплених Банком акцій та зменшення їх загальної кількості.

Банк не вправі зменшувати без згоди Національного банку України розмір регулятивного капіталу нижче мінімально встановленого рівня.

Рішення про зменшення розміру Статутного капіталу приймається вищим органом Банку.

5. АКЦІЇ БАНКУ

5.1. Банк розміщує прості іменні акції на весь розмір його Статутного капіталу. Розміщення акцій повинні бути зареєстровані у порядку та в строки, встановлені законами України та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Форма існування акцій – бездокументарна. Акціонерам (учасникам) Банку належить 100 % акцій Банку.

Банк не може придбавати власні акції, що розміщуються.

На Банк не поширюються положення пункту 2 частини 2 ст. 8 Закону України "Про акціонерні товариства" - "Ринкова вартість емісійних цінних паперів визначається для емісійних цінних паперів, що перебувають в обігу на фондових біржах, - як середній біржовий курс таких цінних паперів на відповідній фондовій біржі, розрахований такою фондовою біржею за останні три місяці їх обігу, що передують дню, станом на який визначається ринкова

вартість таких цінних паперів. У разі якщо цінні папери перебувають в обігу на двох і більше фондових біржах та їхній середній біржовий курс за останні три місяці обігу, що передують дню, станом на який визначається ринкова вартість таких цінних паперів, на різних біржах відрізняється, ринкова вартість цінних паперів визначається Наглядовою Радою в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку".

5.2. Акціонери (учасники) Банку в порядку, встановленому чинним законодавством, можуть розпоряджатися належними їм акціями Банку. Підтвердженням прав на цінні папери та прав за цінними паперами, що існують в бездокументарній формі, а також обмежень прав на цінні папери у певний момент часу є обліковий запис на рахунку в цінних паперах депонента в депозитарній установі, а якщо права на відповідні цінні папери обліковуються на рахунку в цінних паперах номінального утримувача - обліковий запис на рахунку в цінних паперах власника цінних паперів в обліковій системі номінального утримувача, клієнта номінального утримувача.

Перехід та реалізація права власності на акції Банку здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

5.3. Правління Банку несе відповідальність щодо виконання всіх зобов'язань, що випливають з умов випуску акцій та інших цінних паперів.

5.4. Банк не має права випускати акції на пред'явника.

5.5. Юридична або фізична особа, яка має намір набути істотної участі у Банку або збільшити її таким чином, що така особа буде прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50 та 75 і більше відсотками Статутного капіталу Банку чи правом голосу акцій (паїв) у Статутному капіталі Банку та/або незалежно від формального володіння справляти значний вплив на управління або діяльність Банку, зобов'язана повідомити про свої наміри Банк і Національний банк України за три місяці до набуття істотної участі або її збільшення (крім стратегічних інвесторів, які подають заявку на участь у конкурсі відповідно до Закону України "Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків, у капіталізації яких взяла участь держава").

Зазначені особи зобов'язані надати Національному банку України разом з повідомленням повний пакет документів, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність" і нормативно-правовими актами Національного банку України.

У разі якщо Національний банк України у тримісячний строк, після отримання повного пакету відповідних документів, не надіслав відповідній особі рішення про заборону набувати або збільшувати істотну участь у Банку, таке набуття або збільшення вважається погодженим.

Особи, зазначені в абзаці першому цього пункту, зобов'язані повідомити Банк про погодження Національним банком України набуття або збільшення істотної участі у Банку та надати інформацію про свою структуру власності та розмір частки істотної участі у Банку.

Юридична чи фізична особа, яка має намір передати істотну участь у

Банку будь-якій іншій особі або зменшити таку участь настільки, що її частка у Статутному капіталі Банку або право голосу виявиться нижче рівнів, визначених абзацом першим цього пункту, або передати контроль над Банком іншій особі, має повідомити про це Банк та Національний банк України в установленому ним порядку.

Національний банк України має право заборонити юридичній або фізичній особі набувати або збільшувати істотну участь у Банку, у разі якщо:

1) подано неповний пакет документів, документи містять недостовірну інформацію або не відповідають вимогам законів України чи нормативно-правових актів Національного банку України;

2) ділова репутація особи, а для юридичної особи - і членів її виконавчого органу та/або наглядової ради, власників істотної участі у ній та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння та/або контроль істотної участі у Банку, не відповідає вимогам щодо її бездоганності, установленим Національним банком України;

3) фінансовий стан юридичної особи та/або майновий стан фізичної особи та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння істотною участю у Банку, не відповідають вимогам, установленим Національним банком України;

4) особа не має власних коштів для набуття або збільшення істотної участі у Банку;

5) набуття або збільшення особою істотної участі у Банку загрожуватиме інтересам вкладників та інших кредиторів Банку або суперечитиме антимонопольному законодавству України;

6) структура власності юридичної особи не відповідає вимогам щодо її прозорості, встановленим Національним банком України.

5.6. Переважне право обов'язково надається акціонеру (учаснику) у процесі емісії Банком акцій (крім випадку прийняття Загальними зборами учасників Банку рішення про невикористання такого права) у порядку, встановленому законодавством.

У разі включення до порядку денного Загальних зборів учасників Банку питання про невикористання переважного права акціонерів (учасників) на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх емісії Наглядова Рада Банку повинна представити на таких Зборах письмовий звіт, що містить пояснення причин невикористання зазначеного права.

Рішення про невикористання переважного права акціонерами (учасниками) на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення приймається більш як 95 відсотками голосів акціонерів (учасників) від їх загальної кількості, які зареєструвалися для участі у Загальних зборах учасників Банку.

Не пізніше ніж за 30 днів до початку розміщення акцій з наданням акціонерам (учасникам) переважного права Банк, у спосіб, визначений Наглядовою радою Банку, повідомляє кожного акціонера (учасника), який має таке право, про можливість його реалізації та розміщує повідомлення про це на власному веб-сайті та у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних

паперів або через особу, яка провадить діяльність із оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку.

Повідомлення має містити дані про загальну кількість розміщуваних Банком акцій, ціну розміщення, правила визначення кількості цінних паперів, на придбання яких акціонер (учасник) має переважне право, строк і порядок реалізації зазначеного права.

Акціонер (учасник), який має намір реалізувати своє переважне право, подає Банку в установлений строк письмову заяву про придбання акцій та перераховує на відповідний рахунок кошти в сумі, яка дорівнює вартості цінних паперів, що ним придбаваються. У заяві акціонера (учасника) повинно бути зазначено його ім'я (найменування), місце проживання (місцезнаходження), кількість цінних паперів, що ним придбаваються. Заява та перераховані кошти приймаються Банком не пізніше дня, що передує дню початку розміщення цінних паперів. Банк видає акціонеру (учаснику) письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості цінних паперів.

Акціонер (учасник) у строки та в порядку, що встановлені Загальними зборами учасників Банку, зобов'язаний оплатити повну вартість акцій, на придбання яких він подав заяву. До моменту затвердження результатів розміщення акцій Загальними зборами учасників Банку, розміщені акції мають бути повністю оплачені.

Наслідки несплати акціонером (учасником) вартості таких акцій визначаються умовами розміщення акцій, затвердженими рішенням Загальних зборів учасників Банку, а також договором купівлі-продажу акцій. У разі несплати акціонером (учасником) вартості акцій при реалізації переважного права, неоплачені ним акції підлягають реалізації під час розміщення акцій серед інших інвесторів, перелік яких затверджено Загальними зборами учасників Банку та існуючих акціонерів (учасників) у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер (учасник) реалізував своє переважне право.

6. МАЙНО БАНКУ

6.1. Майно Банку складається з:

6.1.1. Статутного капіталу, резервного фонду (капіталу) та інших фондів, передбачених чинним законодавством і рішеннями Загальних зборів учасників Банку;

6.1.2. Майна, придбаного Банком у процесі його діяльності, а також безкоштовно переданого Банку.

6.2. Джерелом формування майна Банку є Статутний капітал, доходи, одержувані від банківської діяльності згідно із Законом України "Про банки і банківську діяльність", а також інші джерела, не заборонені законодавчими актами України.

6.3. Банк може купувати, відчужувати, орендувати та здавати в оренду споруди, будівлі, інші основні засоби, як на території України, так і за її межами, в тому числі службові та житлові приміщення.

6.4. На грошові кошти та майно Банку, юридичних та фізичних осіб,

іноземних та міжнародних організацій, що знаходяться в Банку, може бути накладено арешт тільки у випадках і в порядку, передбачених законодавством України.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАНКУ ЗА СВОЇМИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ

7.1. Банк відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном, що йому належить відповідно до законодавства України.

7.2. Банк не відповідає за невиконання або несвоєчасне виконання зобов'язань у разі прийняття Національним банком України рішення про запровадження обмежень на діяльність банків, зупинення операцій за рахунками, арешту власних коштів Банку на його рахунках уповноваженими органами державної влади.

7.3. Держава не відповідає за зобов'язаннями Банку, а Банк не відповідає за зобов'язаннями держави, якщо інше не передбачено законом або договором.

7.4. Національний банк України не відповідає за зобов'язаннями Банку, а Банк не відповідає за зобов'язаннями Національного банку України, якщо інше не передбачено законом або договором.

8. ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКІВ ТА ПОКРИТТЯ ЗБИТКІВ

8.1. Прибуток Банку утворюється з надходжень від банківської діяльності після покриття процентних, матеріальних та прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці, а також внесення передбачених законодавством України податків та інших платежів. Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у повному розпорядженні Банку.

8.2. Порядок розподілу чистого прибутку та покриття збитків визначається вищим органом Банку відповідно до цього Статуту та чинного законодавства України.

8.3. Банк зобов'язаний формувати резервний фонд (капітал) на покриття непередбачених збитків за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язаннях.

8.4. Резервний фонд (капітал) у розмірі 25 відсотків регулятивного капіталу Банку формується за рахунок щорічних відрахувань від прибутку Банку. Розмір щорічних відрахувань у резервний фонд (капітал) не може бути меншим 5 відсотків від прибутку Банку. За рішенням Загальних зборів учасників Банк може створювати інші фонди цільового призначення, визначені Загальними зборами учасників Банку.

8.5. Банк зобов'язаний формувати інші фонди та резерви на покриття збитків від активів у відповідності із нормативно-правовими актами Національного банку України. У випадку недостатності коштів у сформованих резервах, збитки Банку покриваються за рахунок інших власних коштів і коштів від реалізації майна Банку.

8.6. Дивіденди виплачуються акціонерам (учасникам) за рахунок чистого прибутку Банку пропорційно до загальної кількості належних їм акцій. Виплата дивідендів за простими акціями здійснюється з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку на підставі рішення Загальних зборів учасників Банку, у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття Загальними зборами учасників Банку рішення про виплату дивідендів.

У разі прийняття Загальними зборами учасників рішення щодо виплати дивідендів у строк, менший ніж передбачений абзацом 1 пункту 8.6 цього Статуту, виплата дивідендів здійснюється у строк, визначений Загальними зборами учасників.

8.7. Для кожної виплати дивідендів Наглядова Рада Банку встановлює дату складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строк їх виплати. Дата складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів за простими акціями, визначається рішенням Наглядової Ради Банку, але не раніше ніж через 10 (десять) робочих днів після дня прийняття такого рішення Наглядовою Радою Банку. Перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів, складається в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.

8.8. Банк, в порядку, встановленому Наглядовою радою Банку, повідомляє осіб, які мають право на отримання дивідендів, про дату, розмір, порядок та строк їх виплати.

8.9. У разі відчуження акціонером (учасником) належних йому акцій після дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, але раніше дати виплати дивідендів, право на отримання дивідендів залишається в особи, зазначеної у такому переліку.

8.10. Банк в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, здійснює виплату дивідендів через депозитарну систему України.

9. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ БАНКУ

9.1. Перелік органів управління та контролю Банку, посадові особи та керівники Банку.

9.1.1. Органами управління Банку є:

- а) Загальні збори учасників Банку (вищий орган Банку);
- б) Наглядова Рада Банку;
- в) Правління Банку.

Розподіл функцій між органами управління Банку забезпечує ефективну систему внутрішнього контролю.

9.1.2. Посадові особи органів управління Банку визначаються відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства".

9.1.3. Керівниками Банку є Голова Наглядової Ради Банку, його заступники та члени Наглядової Ради Банку, Голова Правління Банку, його заступники та члени Правління Банку, головний бухгалтер Банку та його заступники.

9.2. Загальні збори учасників Банку.

9.2.1. Вищим органом управління Банку є Загальні збори учасників Банку (далі - Збори).

Збори можуть вирішувати будь-які питання, за винятком тих, які законом або Статутом віднесені до виключної компетенції Наглядової Ради Банку.

У разі якщо Наглядова Рада Банку ухвалює рішення про винесення на розгляд Зборів Банку будь-якого питання, яке законом або Статутом віднесене до виключної компетенції Наглядової Ради Банку, Збори Банку мають право розглянути таке питання та прийняти рішення щодо нього.

9.2.2. До виключної компетенції Зборів належить:

- 1) визначення основних напрямів діяльності Банку;
- 2) внесення змін до Статуту Банку;
- 3) прийняття рішення про збільшення Статутного капіталу Банку;
- 4) прийняття рішення про зменшення Статутного капіталу Банку;
- 5) обрання членів Наглядової Ради Банку, затвердження умов цивільно-правових або трудових договорів (контрактів), що укладаються з ними, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат, обрання особи, уповноваженої на підписання цивільно-правових договорів (контрактів) з членами Наглядової Ради Банку;
- 6) прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової ради Банку, за винятком випадків, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства";
- 7) обрання членів Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку), прийняття рішення про дострокове припинення їх повноважень;
- 8) затвердження річних результатів діяльності Банку, у тому числі його дочірніх підприємств;
- 9) розподіл прибутку/збитків Банку, з урахуванням вимог, передбачених законодавством України;
- 10) затвердження розміру річних дивідендів, з урахуванням вимог, передбачених законодавством України;
- 11) затвердження Положень "Про Наглядову Раду Банку", "Про Правління Банку", "Про Ревізійну комісію Банку" (у разі її створення в Банку), "Про Загальні збори Банку" та внесення змін до них;
- 12) обрання комісії з припинення Банку;
- 13) прийняття рішення про емісію акцій;
- 14) прийняття рішення про дроблення або консолідацію акцій;
- 15) прийняття рішення про викуп Банком розміщених ним акцій, крім випадків обов'язкового викупу акцій, визначених законодавством України;
- 16) прийняття рішення про анулювання викуплених акцій;
- 17) прийняття рішень з питань порядку проведення Зборів;
- 18) затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління Банку;
- 19) прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової Ради Банку, звіту Правління Банку, звіту Ревізійної комісії Банку (у разі її

створення в Банку);

20) обрання членів лічильної комісії, прийняття рішення про припинення їх повноважень;

21) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину у випадках, передбачених статтею 70 Закону України "Про акціонерні товариства";

22) з урахуванням вимог банківського законодавства прийняття рішення про виділ та припинення Банку, крім випадку, передбаченого Законом України "Про акціонерні товариства", про ліквідацію Банку, обрання ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;

23) прийняття рішення про зміну типу Банку, з урахуванням вимог банківського законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України;

24) затвердження річного звіту Банку;

25) прийняття рішення про емісію цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції;

26) затвердження положення про винагороду членів Наглядової Ради Банку, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;

27) затвердження звіту про винагороду членів Наглядової Ради Банку, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;

28) розгляд звіту Наглядової Ради Банку та затвердження заходів за результатами його розгляду;

29) розгляд висновків зовнішнього аудиту та затвердження заходів за результатами його розгляду;

30) прийняття рішення про невикористання переважного права акціонерами (учасниками) на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення;

31) затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку);

32) вирішення інших питань, що належать до виключної компетенції Зборів згідно із законом та/або Статутом Банку.

Повноваження, що належать до виключної компетенції Зборів, не можуть бути делеговані іншим органам управління та контролю Банку.

Порядок скликання та проведення Зборів передбачений Статутом Банку та Положенням "Про Загальні збори Банку", у відповідності із Законом України "Про акціонерні товариства".

9.2.3. Рішення Зборів приймаються більш як трьома чвертями голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі у Зборах акціонерів (учасників) та є власниками голосуючих акцій з наступних питань:

- внесення змін до Статуту Банку;
- прийняття рішення про зміну типу Банку, з урахуванням вимог банківського законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України;
- прийняття рішення про анулювання викуплених акцій;

- прийняття рішення про емісію акцій;
- прийняття рішення про емісію цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції;
- прийняття рішення про збільшення Статутного капіталу Банку;
- прийняття рішення про зменшення Статутного капіталу Банку;
- з урахуванням вимог банківського законодавства прийняття рішення про виділ та припинення Банку, крім випадку, передбаченого Законом України "Про акціонерні товариства", про ліквідацію Банку, обрання ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу.

Рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, становить 50 і більше відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Банку, приймається більш як 50 відсотками голосів акціонерів (учасників) від їх загальної кількості.

9.2.4. Банк зобов'язаний щороку скликати Збори (річні Збори).

9.2.5. Річні Збори Банку проводяться не пізніше 30 квітня наступного за звітним року. Усі інші Збори, крім річних, вважаються позачерговими.

Позачергові Збори Банку скликаються Наглядовою Радою Банку у відповідності до пункту 9.2.36 цього Статуту.

9.2.6. До порядку денного річних Зборів обов'язково вносяться наступні питання:

- затвердження річного звіту Банку;
- розподіл прибутку і збитків Банку, з урахуванням вимог, передбачених законодавством України;
- прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової Ради Банку, звіту Правління Банку, звіту Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку).

9.2.7. Не рідше ніж раз на три роки до порядку денного річних Зборів також обов'язково вносяться питання:

- обрання членів Наглядової Ради Банку, затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з ними, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, яка уповноважується на підписання договорів (контрактів) з членами Наглядової Ради Банку;

- прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової Ради Банку, за винятком випадків, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства".

9.2.8. Наглядова Рада Банку (у разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених законодавством, - акціонери (учасниками), які цього вимагають) зобов'язана визначити першим питанням порядку денного Зборів Банку питання про обрання лічильної комісії.

9.2.9. Збори проводяться за рахунок коштів Банку. У разі, якщо позачергові Збори проводяться з ініціативи акціонера (учасника) (акціонерів)

(учасників), цей акціонер (учасник) (акціонери) (учасники) оплачує (оплачують) витрати на організацію, підготовку та проведення таких Зборів.

У Зборах можуть брати участь особи, включені до переліку акціонерів (учасників), які мають право на таку участь, або їх представники. На Зборах за запрошенням особи, яка скликає Збори, також можуть бути присутні представник незалежного аудитора (аудиторської фірми) Банку та посадові особи Банку незалежно від володіння ними акціями Банку, представник профспілкового комітету або іншого органу, який згідно з чинним законодавством України представляє інтереси трудового колективу.

Перелік акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах, складається станом на 24 годину за три робочих дні до дня проведення таких Зборів у порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.

На вимогу акціонера (учасника) Банк або особа, яка веде облік права власності на акції Банку, зобов'язані надати інформацію про включення його до переліку акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах.

Вносити зміни до переліку акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах, після його складення заборонено.

9.2.10. Повідомлення про проведення Зборів та проект порядку денного надсилається кожному акціонеру (учаснику), зазначеному в переліку акціонерів (учасників), складеному в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України, на дату, визначену Наглядовою Радою Банку, а в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених пунктом 9.2.44 цього Статуту – акціонерами (учасниками), які цього вимагають. Встановлена дата не може передувати дню прийняття рішення про проведення Зборів і не може бути встановленою раніше, ніж за 60 днів до дати проведення Зборів.

Повідомлення про проведення Зборів та проект порядку денного надсилається акціонерам (учасникам) персонально особою, яка скликає Збори, у спосіб, передбачений Наглядовою Радою Банку, у строк не пізніше ніж за 30 днів до дати їх проведення. Повідомлення розсилає особа, яка скликає Збори, або особа, яка веде облік прав власності на акції Банку, у разі скликання Зборів акціонерами (учасниками).

Банк, не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення Зборів, розміщує повідомлення про проведення Зборів у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку.

Банк також, не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення Зборів, розміщує на власному веб-сайті інформацію, передбачену у повідомленні про проведення Зборів.

Повідомлення про проведення Зборів має містити такі дані:

- 1) повне найменування та місцезнаходження Банку;
- 2) дата, час та місце (із зазначенням номера кімнати, офісу або залу, куди мають прибути акціонери (учасники) проведення Зборів;
- 3) час початку і закінчення реєстрації акціонерів (учасників) для участі у

Зборах;

4) дата складення переліку акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах;

5) перелік питань разом з проектом рішень (крім кумулятивного голосування), щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного;

6) адресу власного веб-сайту, на якому розміщена інформація з проектом рішень щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного, а також інформацію, зазначену в ч. 4 ст. 38 Закону України "Про акціонерні товариства";

7) порядок ознайомлення акціонерів (учасників) з матеріалами, з якими вони можуть ознайомитися під час підготовки до Зборів;

8) про права, надані акціонерам (учасникам) відповідно до вимог статей 36 та 38 Закону України "Про акціонерні товариства", якими вони можуть користуватися після отримання повідомлення про проведення Зборів, а також строк, протягом якого такі права можуть використовуватися;

9) порядок участі та голосування на Зборах за довіреністю.

У разі включення до порядку денного питання про зменшення Статутного капіталу повідомлення про проведення Зборів Банку також має містити дані про мету зменшення Статутного капіталу та спосіб, у який буде проведено таку процедуру.

Повідомлення про проведення Зборів Банку затверджується Наглядовою Радою Банку.

9.2.11. Збори проводяться на території України, в межах населеного пункту за місцезнаходженням Банку, крім випадків, коли на день скликання Зборів 100 відсотками акцій Банку володіють іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, а також міжнародні організації.

9.2.12. Проект порядку денного та порядок денний Зборів затверджується Наглядовою Радою Банку, а в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених пунктом 9.2.44 цього Статуту – акціонерами (учасниками), які цього вимагають.

9.2.13. Кожний акціонер (учасник) має право внести пропозиції щодо питань, включених до проекту порядку денного Зборів, а також щодо нових кандидатів до складу органів Банку, кількість яких не може перевищувати кількісного складу кожного з органів.

Пропозиції вносяться не пізніше ніж за 20 днів до дати проведення Зборів, а щодо кандидатів до складу органів Банку - не пізніше ніж за сім днів до дати проведення Зборів. Пропозиції щодо включення нових питань до проекту порядку денного повинні містити відповідні проекти рішень з цих питань. Пропозиції щодо кандидатів у члени Наглядової Ради Банку мають містити інформацію про те, чи є запропонований кандидат представником акціонера (акціонерів) (учасника, учасників), або про те, що кандидат пропонується на посаду члена Наглядової Ради – незалежного директора.

Інформація, визначена у пропозиціях щодо членів Наглядової Ради Банку, обов'язково включається до бюлетеня для кумулятивного голосування навпроти прізвища відповідного кандидата.

9.2.14. Пропозиція до проекту порядку денного Зборів подається в письмовій формі із зазначенням прізвища (найменування) акціонера (учасника), який її вносить, кількості, типу та/або класу належних йому акцій, змісту пропозиції до питання та/або проекту рішення, а також кількості, типу та/або класу акцій, що належать кандидату, який пропонується цим акціонером (учасником) до складу органів Банку.

Наглядова Рада Банку, а в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених пунктом 9.2.44 цього Статуту, - акціонери (учасники), які цього вимагають, приймають рішення про включення пропозицій (нових питань порядку денного та/або нових проектів рішень до питань порядку денного) до проекту порядку денного та затверджують порядок денний не пізніше ніж за 15 днів до дати проведення Зборів, а щодо кандидатів до складу органів Банку - не пізніше ніж за чотири дні до дати проведення Зборів.

Пропозиції акціонерів (учасників) (акціонера) (учасника), які (який) сукупно є власниками (власником) 5 або більше відсотків голосуючих акцій, підлягають обов'язковому включенню до проекту порядку денного Зборів. У такому разі рішення Наглядової Ради про включення питання до проекту порядку денного не вимагається, а пропозиція вважається включеною до проекту порядку денного, якщо вона подана з дотриманням вимог, вказаних в цьому пункті.

9.2.15. Зміни до проекту порядку денного Зборів вносяться лише шляхом включення нових питань та проектів рішень із запропонованих питань. Банк не має права вносити зміни до запропонованих акціонерами (учасниками) питань або проектів рішень.

У разі внесення змін до проекту порядку денного Зборів Банк не пізніше ніж за 10 днів до дати проведення Зборів повідомляє акціонерів (учасників) про такі зміни та направляє/вручає порядок денний, а також проекти рішень, що додаються на підставі пропозицій акціонерів (учасників), у спосіб, визначений Наглядовою Радою Банку.

9.2.16. Рішення про відмову у включенні до проекту порядку денного Зборів пропозиції акціонерів (учасників) (акціонера) (учасника), які (який) сукупно є власниками (власником) 5 або більше відсотків голосуючих акцій, а також пропозиції комітету при Наглядовій Раді Банку з питань призначень незалежних директорів (у разі створення комітету), може бути прийнято тільки у разі:

- недотримання акціонерами (учасниками) строку, встановленого абзацом 2 пункту 9.2.13 цього Статуту;

- неповноти даних, передбачених абзацом 2 пункту 9.2.13 або абзацом 1 пункту 9.2.14 цього Статуту.

Рішення про відмову у включенні до проекту порядку денного Зборів Банку пропозиції акціонерів (акціонера) (учасників, учасника), яким (якому) належить менше 5 відсотків голосуючих акцій, може бути прийнято з підстав:

- недотримання акціонерами (учасниками) строку, встановленого абзацом 2 пункту 9.2.13 цього Статуту;

- неповноти даних, передбачених абзацом 2 пункту 9.2.13 або абзацом 1

пункту 9.2.14 цього Статуту;

- неподання акціонерами (учасниками) жодного проекту рішення із запропонованих ними питань порядку денного;

- відсутності доцільності та/або економічного обґрунтування включення такої пропозиції, а також в разі наявності у проекті порядку денного Зборів схожого за змістом (аналогічного, ідентичного) питання або наявності схожої за змістом пропозиції (проекту рішення) щодо питання, включеного до проекту порядку денного.

Мотивоване рішення про відмову у включенні пропозиції до проекту порядку денного Зборів надсилається Наглядовою Радою Банку акціонеру (учаснику) протягом трьох днів з моменту його прийняття.

9.2.17. Оскарження акціонером (учасником) рішення Банку про відмову у включенні його пропозицій до проекту порядку денного до суду не зупиняє проведення Зборів. Суд за результатами розгляду справи може постановити рішення про зобов'язання Банку провести Збори з питання, у включенні якого до проекту порядку денного було безпідставно відмовлено акціонеру (учаснику).

9.2.18. Від дати надсилання повідомлення про проведення Зборів до дати проведення Зборів Банк повинен надати акціонерам (учасникам) можливість ознайомитися з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного, за місцезнаходженням Банку у робочі дні, робочий час та в доступному місці, а в день проведення Зборів - також у місці їх проведення. У повідомленні про проведення Зборів вказуються конкретно визначене місце для ознайомлення (номер кімнати, офісу тощо) та посадова особа, відповідальна за порядок ознайомлення акціонерів (учасників) з документами.

Акціонери (учасники) мають право до проведення Зборів ознайомитися, в порядку, визначеному абзацом 1 пункту 9.2.18 цього Статуту, з проектом (проектами) рішень з питань порядку денного Зборів.

У разі, якщо порядок денний Зборів передбачає голосування з питань щодо обов'язкового викупу Банком акцій на вимогу акціонерів (учасників), Банк повинен надати акціонерам (учасникам) можливість ознайомитися з проектом договору про викуп Банком акцій відповідно до порядку, передбаченого вимогами Закону України "Про акціонерні товариства". Умови такого договору (крім кількості і загальної вартості акцій) повинні бути єдиними для всіх акціонерів (учасників). У разі виникнення у Банку зобов'язання про обов'язковий викуп акцій відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства", Банк має виконати ці зобов'язання з урахуванням вимог нормативно-правових актів Національного банку України відповідно до чинного законодавства України.

9.2.19. Представником акціонера (учасника) на Зборах може бути фізична особа або уповноважена особа юридичної особи.

Представником акціонера (учасника) - фізичної чи юридичної особи на Зборах може бути інша фізична особа або уповноважена особа юридичної особи.

Акціонер (учасник) має право призначити свого представника постійно

або на певний строк. Акціонер (учасник) має право у будь-який момент замінити свого представника, повідомивши про це Правління Банку.

Повідомлення акціонером (учасником) відповідного органу Банку про призначення, заміну або відкликання свого представника може здійснюватися за допомогою засобів електронного зв'язку відповідно до законодавства про електронний документообіг.

Довіреність на право участі та голосування на Зборах, видана фізичною особою, посвідчується нотаріусом або іншими посадовими особами, які вчиняють нотаріальні дії, а також може посвідчуватися депозитарною установою у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку. Довіреність на право участі та голосування на Зборах від імені юридичної особи видається її органом або іншою особою, уповноваженою на це її установчими документами.

Довіреність на право участі та голосування на Зборах може містити завдання щодо голосування, тобто перелік питань, порядку денного Зборів із зазначенням того, як і за яке (проти якого) рішення потрібно проголосувати. Під час голосування на Зборах представник повинен голосувати саме так, як передбачено завданням щодо голосування. Якщо довіреність не містить завдання щодо голосування, представник вирішує всі питання щодо голосування на Зборах на свій розсуд.

Акціонер (учасник) має право видати довіреність на право участі та голосування на Зборах декільком своїм представникам.

Акціонер (учасник) має право у будь-який час відкликати чи замінити свого представника на Зборах.

Надання довіреності на право участі та голосування на Зборах не виключає право участі на цих Зборах акціонера (учасника), який видав довіреність, замість свого представника.

9.2.20. Головує на Зборах особа, обрана Наглядовою Радою Банку чи Зборами. Секретар Зборів обирається Наглядовою Радою Банку чи Зборами.

Збори не можуть розпочатися раніше, ніж зазначено у повідомленні про проведення Зборів.

9.2.21. Реєстрація акціонерів (учасників) (їх представників) проводиться на підставі переліку акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах, складеного в порядку, передбаченому законодавством про депозитарну систему України, із зазначенням кількості голосів кожного акціонера (учасника). Реєстрацію акціонерів (учасників) (їх представників) проводить реєстраційна комісія, яка призначається Наглядовою Радою Банку, а в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених пунктом 9.2.44 цього Статуту, – акціонерами (учасниками), які цього вимагають.

Реєстраційна комісія має право відмовити в реєстрації акціонеру (учаснику) (його представнику) лише у разі відсутності в акціонера (учасника) (його представника) документів, які ідентифікують особу акціонера (учасника) (його представника), а у разі участі представника акціонера (учасника) – також документів, що підтверджують повноваження представника на участь у Зборах.

Мотивоване рішення реєстраційної комісії про відмову в реєстрації акціонера (учасника) чи його представника для участі у Зборах, підписане головою реєстраційної комісії, додається до протоколу Зборів та видається особі, якій відмовлено в реєстрації.

9.2.22. Повноваження реєстраційної комісії за договором можуть передаватися депозитарній установі. У такому разі головою реєстраційної комісії є представник депозитарної установи, яка надає Банку додаткові послуги, зокрема щодо виконання функцій реєстраційної комісії.

9.2.23. Перелік акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі у Зборах, підписує голова реєстраційної комісії, який обирається простою більшістю голосів її членів до початку проведення реєстрації. Акціонер (учасник), який не зареєструвався, не має права брати участь у Зборах.

9.2.24. До закінчення строку, відведеного на реєстрацію учасників Зборів, акціонер (учасник) має право замінити свого представника, повідомивши про це реєстраційну комісію та Правління Банку, або взяти участь у Зборах особисто.

У разі, якщо для участі в Зборах з'явилося декілька представників акціонера (учасника), реєструється той представник, довіреність якому видана пізніше.

У разі, якщо акція перебуває у спільній власності декількох осіб, повноваження щодо голосування на Зборах здійснюється за їх згодою одним із співвласників або їх загальним представником.

9.2.25. Акціонери (учасники) (акціонер) (учасник), які на дату складення переліку акціонерів (учасників), що мають право на участь у Зборах, сукупно є власниками 10 і більше відсотків голосуючих акцій, а також Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку можуть призначати своїх представників для нагляду за реєстрацією акціонерів (учасників), проведенням Зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків. Про призначення таких представників Банк повідомляється письмово до початку реєстрації акціонерів (учасників).

Посадові особи Банку зобов'язані забезпечити вільний доступ представників акціонерів (учасників) (акціонера) (учасника) та/або Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до нагляду за реєстрацією акціонерів (учасників), проведенням Зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків.

9.2.26. Хід Зборів або розгляд окремого питання за рішенням ініціаторів Зборів чи самих зборів може фіксуватися технічними засобами, відповідні записи яких додаються до протоколу Зборів.

9.2.27. Наявність кворуму Зборів визначається реєстраційною комісією на момент закінчення реєстрації акціонерів (учасників) для участі у Зборах.

Збори мають кворум за умови реєстрації для участі у них акціонерів (учасників), які сукупно є власниками більш як 50 відсотків голосуючих акцій.

9.2.28. Одна голосуюча акція надає акціонеру (учаснику) один голос для вирішення кожного з питань, винесених на голосування на Зборах, крім проведення кумулятивного голосування.

Право голосу на Зборах мають акціонери (учасники) - власники простих акцій Банку, які володіють акціями на дату складення переліку акціонерів (учасників), які мають право на участь у Зборах.

9.2.29. Рішення Зборів з питання, винесеного на голосування, приймається простою більшістю голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі у Зборах та є власниками голосуючих з цього питання акцій, крім випадків, встановлених цим Статутом та Законом України "Про акціонерні товариства".

9.2.30. Збори не можуть приймати рішення з питань, не включених до порядку денного, крім питань зміни черговості розгляду питань порядку денного та оголошення перерви у ході Зборів до наступного дня.

9.2.31. У ході Зборів може бути оголошено перерву до наступного дня. Рішення про оголошення перерви до наступного дня приймається простою більшістю голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі в Зборах та є власниками акцій, голосуючих принаймні з одного питання, що розглядатиметься наступного дня. Повторна реєстрація акціонерів (учасників) (їх представників) наступного дня не проводиться.

Кількість голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі в Зборах, визначається на підставі даних реєстрації першого дня.

Після перерви Збори проводяться в тому самому місці, що зазначене в повідомленні про проведення Зборів.

Кількість перерв у ході проведення Зборів не може перевищувати трьох.

На Зборах голосування проводиться з усіх питань порядку денного, винесених на голосування.

Збори під час їх проведення можуть змінювати черговість розгляду питань порядку денного за умови, що за рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного буде віддано не менше трьох чвертей голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі у Зборах.

9.2.32. Голосування на Зборах з питань порядку денного проводиться виключно з використанням бюлетенів для голосування, крім:

- голосування з питань, передбачених пунктом 9.2.30 цього Статуту;
- Зборів шляхом заочного голосування (опитування).

Бюлетень для голосування повинен містити відомості, визначені законодавством України.

У разі проведення голосування з питань обрання членів Правління, Наглядової Ради Банку або Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку) бюлетень для голосування повинен містити прізвище, ім'я та по батькові кандидата (кандидатів).

Форма і текст бюлетеня для голосування затверджуються Наглядовою Радою не пізніше ніж за 10 днів до дати проведення Зборів, а в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених пунктом 9.2.44 цього Статуту, – акціонерами (учасниками), які цього вимагають. Акціонери (учасники) мають право до проведення Зборів ознайомитися з формою бюлетеня для голосування в порядку, визначеному пунктом 9.2.18 цього Статуту.

Бюлетень для голосування (в тому числі бюлетень для кумулятивного

голосування), виданий акціонеру (учаснику) за результатами проведеної реєстрації, засвідчується проставленням відбитку печатки Банку. Відбитком печатки Банку засвідчується кожен аркуш бюлетеня для голосування.

9.2.33. Підрахунок голосів на Зборах, роз'яснення щодо порядку голосування, підрахунку голосів та інших питань, пов'язаних із забезпеченням проведення голосування на Зборах, надає лічильна комісія, яка обирається Зборами.

Повноваження лічильної комісії за договором можуть передаватися депозитарній установі, яка надає Банку додаткові послуги, зокрема щодо виконання функцій лічильної комісії.

До обрання лічильної комісії підрахунок голосів на Зборах, роз'яснення щодо порядку голосування, підрахунку голосів та з інших питань, пов'язаних із забезпеченням проведення голосування на Зборах, надає реєстраційна комісія, яка здійснювала реєстрацію акціонерів (учасників) (їх представників) для участі у Зборах (в разі скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) у випадках, передбачених законодавством, - акціонерами (учасниками), які цього вимагають). При обранні Зборами лічильної комісії, підрахунок голосів здійснює реєстраційна комісія, з оформленням протоколу лічильної комісії.

9.2.34. За підсумками кожного голосування складається протокол, що підписується всіма членами лічильної комісії Банку, які брали участь у підрахунку голосів.

У разі передачі повноважень лічильної комісії депозитарній установі, з якою укладений договір про надання послуг, зокрема щодо виконання функцій лічильної комісії, протокол про підсумки голосування підписує представник цієї депозитарної установи.

У протоколі про підсумки голосування зазначаються відомості, передбачені чинним законодавством України.

Рішення Зборів вважається прийнятим з моменту складення протоколу про підсумки голосування.

Підсумки голосування оголошуються на Зборах, під час яких проводилося голосування. Після закриття Зборів підсумки голосування доводяться до відома акціонерів (учасників) протягом 10 робочих днів, шляхом розміщення на власному веб-сайті Банку.

Протоколи про підсумки голосування додаються до протоколу Зборів.

9.2.35. Протокол Зборів складається протягом 10 днів з моменту закриття Зборів та підписується Головою (Головуючим) і секретарем Зборів.

Протокол Зборів, підписаний Головою (Головуючим) та секретарем Зборів, прошивається, скріплюється підписом Голови Правління Банку.

9.2.36. Позачергові Збори скликаються Наглядовою Радою Банку:

- 1) з власної ініціативи;
- 2) на вимогу Правління Банку - в разі порушення провадження про визнання Банку банкрутом або необхідності вчинення значного правочину;
- 3) на вимогу Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку);
- 4) на вимогу акціонерів (учасників) (акціонера) (учасника), які (який) на день подання вимоги сукупно є власниками (власником) 10 і більше відсотків

голосуючих акцій Банку;

5) в інших випадках, встановлених законодавством України.

9.2.37. Вимога про скликання позачергових Зборів подається в письмовій формі Правлінню на адресу за місцезнаходженням Банку із зазначенням органу або прізвищ (найменувань) акціонерів (учасників), які вимагають скликання позачергових Зборів, підстав для скликання та порядку денного. У разі скликання позачергових Зборів з ініціативи акціонерів (учасників) вимога повинна також містити інформацію про кількість, тип і клас належних акціонерам (учасникам) акцій та бути підписаною всіма акціонерами (учасниками), які її подають.

Якщо порядком денним позачергових Зборів передбачено питання дострокового припинення повноважень Голови Правління, одночасно обов'язково подається пропозиція щодо кандидатури для обрання Голови Правління Банку або для призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме його повноваження.

9.2.38. Наглядова Рада Банку приймає рішення про скликання позачергових Зборів або про відмову в такому скликанні протягом 10 днів з моменту отримання вимоги про їх скликання.

9.2.39. Рішення про відмову у скликанні позачергових Зборів може бути прийнято тільки у разі:

- якщо акціонери (учасники), що вимагають скликання позачергових Зборів, на дату подання вимоги не є власниками 10 і більше відсотків голосуючих акцій Банку;

- неповноти даних, передбачених пунктом 9.2.37 цього Статуту.

9.2.40. Рішення Наглядової Ради Банку про скликання позачергових Зборів або мотивоване рішення про відмову у скликанні надається Правлінню Банку або акціонерам (учасникам), які вимагають їх скликання, не пізніше ніж за три дні з моменту його прийняття.

9.2.41. Наглядова Рада Банку не має права вносити зміни до порядку денного Зборів, що міститься у вимозі про скликання позачергових Зборів, крім включення до порядку денного нових питань або проектів рішень.

9.2.42. Позачергові Збори, які скликаються Наглядовою радою, мають бути проведені протягом 45 днів з дати отримання Банком вимоги про їх скликання.

9.2.43. Якщо цього вимагають інтереси Банку, Наглядова Рада Банку при прийнятті рішення про скликання позачергових Зборів може встановити, що повідомлення про скликання позачергових Зборів здійснюватиметься не пізніше ніж за 15 днів до дати їх проведення в порядку, встановленому пунктом 9.2.10 цього Статуту. У такому разі Наглядова Рада Банку затверджує порядок денний.

Наглядова Рада Банку не може прийняти рішення, зазначене в абзаці першому цього пункту, якщо порядок денний позачергових Зборів включає питання про обрання членів Наглядової Ради Банку.

9.2.44. У разі неприйняття Наглядовою Радою рішення про скликання позачергових Зборів на вимогу акціонерів (акціонера, учасника, учасників), які на день подання вимоги сукупно є власниками 10 і більше відсотків

простих акцій Банку, протягом 10 днів з моменту отримання такої вимоги або прийняття рішення про відмову у такому скликанні позачергові Збори Банку можуть бути проведені акціонерами (акціонером, учасником, учасниками), які подавали таку вимогу відповідно до закону, протягом 90 днів з дати надсилання такими акціонерами (акціонером, учасником, учасниками) Банку вимоги про їх скликання. Рішення Наглядової Ради про відмову у скликанні позачергових Зборів може бути оскаржено акціонерами (акціонером, учасником, учасниками) до суду.

Акціонери (учасники), які скликають позачергові Збори Банку, не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення позачергових Зборів розміщують повідомлення про проведення позачергових Зборів у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку.

Повідомлення про проведення позачергових Зборів на вимогу акціонерів (учасників) повинне містити дані, зазначені у абзаці 5 пункту 9.2.10 цього Статуту, а також адресу, на яку акціонери (учасники) можуть надсилати пропозиції до проекту порядку денного позачергових Зборів.

Повідомлення про проведення позачергових Зборів затверджується акціонерами (учасниками), які скликають Збори.

9.2.45. У разі скликання Зборів акціонерами (учасниками), повідомлення про це та інші матеріали розсилаються всім акціонерам (учасникам) Банку особою, яка здійснює облік прав власності на акції Банку, що належать акціонерам (учасникам), які скликають Збори, або Центральним депозитарієм цінних паперів.

9.2.46. Якщо кількість акціонерів (учасників) Банку складає не більше 25 осіб, допускається прийняття рішення методом опитування (шляхом заочного голосування (опитування)). У такому разі проект рішення або питання для голосування надсилається акціонерам (учасникам) - власникам голосуючих акцій, які повинні протягом п'яти календарних днів з дати одержання відповідного проекту рішення або питання для голосування у письмовій формі сповістити про свою думку щодо нього. Протягом 10 календарних днів з дати одержання повідомлення від останнього акціонера (учасника) - власника голосуючих акцій всі акціонери (учасники) - власники голосуючих акцій повинні бути в письмовій формі проінформовані Головою (Головуючим) Зборів про прийняте рішення. Рішення вважається прийнятим у разі, якщо за нього проголосували всі акціонери (учасники) - власники голосуючих акцій.

9.3. Наглядова Рада Банку.

9.3.1. Наглядова Рада Банку (далі – Наглядова Рада) обирається Зборами. Члени Наглядової Ради Банку обираються акціонерами (учасниками) під час проведення Зборів, строком на три роки.

Кількісний склад Наглядової Ради – 5 (п'ять) осіб.

Без рішення Зборів повноваження члена Наглядової Ради припиняються:

1) за його бажанням за умови письмового повідомлення про це Банку за

два тижні;

2) в разі неможливості виконання обов'язків члена Наглядової Ради за станом здоров'я;

3) в разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким його засуджено до покарання, що виключає можливість виконання обов'язків члена Наглядової Ради;

4) в разі смерті, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим;

5) в разі отримання Банком письмового повідомлення про заміну члена Наглядової Ради, який є представником акціонера (учасника).

Членом Наглядової Ради Банку може бути лише фізична особа. Член Наглядової Ради не може бути одночасно членом Правління Банку та/або членом Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку). Члени Наглядової Ради Банку не можуть обіймати інші посади в цьому Банку на умовах трудового договору (контракту) або надавати послуги Банку відповідно до цивільно-правового договору.

До складу Наглядової Ради обираються акціонери (учасники) або особи, які представляють їхні інтереси, та незалежні директори (незалежні члени Наглядової Ради Банку).

Наглядова Рада Банку не менш як на одну третину має складатися з незалежних директорів, кількість яких при цьому має бути не менше трьох осіб.

Незалежні директори повинні відповідати вимогам, установленим законом щодо незалежності директорів акціонерного товариства. Національний банк України має право визначати додаткові вимоги до незалежних директорів Банку. Банк зобов'язаний забезпечувати контроль за відповідністю незалежних директорів вимогам щодо їх незалежності, а в разі виявлення невідповідності - забезпечити заміну таких незалежних директорів.

Член Наглядової Ради повинен виконувати свої обов'язки особисто і не може передавати власні повноваження іншій особі.

Обрання членів Наглядової Ради здійснюється виключно шляхом кумулятивного голосування.

Під час обрання членів Наглядової Ради разом з інформацією про кожного кандидата (прізвище, ім'я, по батькові (найменування) акціонера (учасника), розмір пакета акцій, що йому належить) у члени Наглядової Ради в бюлетені для кумулятивного голосування зазначається інформація про те, чи є такий кандидат акціонером (учасником), представником акціонера (учасника) або групи акціонерів (учасників) (із зазначенням інформації про цього акціонера (учасника) або акціонерів (учасників) або чи є він незалежним директором.

Повноваження члена Наглядової Ради, обраного кумулятивним голосуванням, за рішенням Зборів можуть бути припинені достроково лише за умови одночасного припинення повноважень усього складу Наглядової Ради. У такому разі рішення про припинення повноважень членів Наглядової Ради приймається Зборами простою більшістю голосів акціонерів (учасників), які зареєструвалися для участі у Зборах та є власниками

голосуючих з відповідного питання акцій. Зазначене положення не застосовується до права акціонера (акціонерів) (учасника, учасників), представник якого (яких) обраний до складу Наглядової Ради, замінити такого представника - члена Наглядової Ради.

Заміна члена Наглядової Ради - представника акціонера (учасника) здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Повідомлення про заміну члена Наглядової Ради - представника акціонера (учасника) повинно містити інформацію про нового члена Наглядової Ради, який призначається на заміну відкликаною (прізвище, ім'я, по батькові (найменування) акціонера (акціонерів) (учасника, учасників), розмір пакета акцій, що йому належить або їм сукупно належить).

Порядок здійснення повідомлення про заміну члена Наглядової Ради - представника акціонера (учасника) може бути визначений Наглядовою Радою Банку.

З припиненням повноважень члена Наглядової Ради одночасно припиняється дія договору (контракту), укладеного з ним.

9.3.2. Наглядова Рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав акціонерів (учасників) Банку і в межах компетенції, визначеної Статутом та законодавством, здійснює управління Банком, а також контролює та регулює діяльність виконавчого органу, захищає права вкладників та інших кредиторів.

9.3.3. До компетенції Наглядової Ради належить:

1) затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність Банку, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Зборів, та тих, що рішенням Наглядової Ради передані для затвердження Правлінню Банку;

2) підготовка проекту порядку денного Зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій (нових питань порядку денного та/або нових проектів рішень до питань порядку денного) до проекту порядку денного, крім скликання акціонерами (учасниками) позачергових Зборів, затвердження форми і тексту бюлетенів для голосування на Зборах, затвердження проекту порядку денного та порядку денного, проектів рішень (крім кумулятивного голосування) щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного;

3) прийняття рішення про проведення чергових та позачергових Зборів відповідно до Статуту Банку та у випадках, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства", повідомлення про проведення Зборів Банку, відповідно до законодавства;

4) прийняття рішення про емісію Банком інших цінних паперів, крім акцій та інших цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції;

5) прийняття рішення про викуп розміщених Банком інших, крім акцій, цінних паперів;

6) затвердження ринкової вартості майна (включно з цінними паперами) у випадках, передбачених законодавством України, та затвердження ціни викупу акцій, з метою реалізації акціонерами (учасниками) права вимоги обов'язкового викупу акцій Банком у випадках, встановлених законодавством України;

7) призначення та звільнення (обрання та припинення повноважень) Голови і членів Правління, призначення та звільнення керівника підрозділу (служби) внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора) Банку;

8) затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами Правління Банку та працівниками підрозділу (служби) внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

9) прийняття рішення про відсторонення Голови Правління або члена Правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Голови Правління;

10) обрання та припинення повноважень голови і членів інших органів Банку;

11) обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства";

12) визначення та обрання аудитора (аудиторської фірми) Банку для проведення зовнішнього аудиту Банку, а також для проведення аудиторської перевірки за результатами поточного та/або минулого (минулих) року (років), визначення та затвердження умов договору, що укладається з таким аудитором (аудиторською фірмою), встановлення розміру оплати його (її) послуг;

13) визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного пунктом 8.6 цього Статуту;

14) визначення дати складення переліку акціонерів (учасників), які мають бути повідомлені про проведення Зборів відповідно до пункту 9.2.10 цього Статуту та мають право на участь у Зборах відповідно до абзацу 2 пункту 9.2.9 Статуту;

15) вирішення питань про створення та/або участь в будь-яких юридичних особах, їх реорганізацію та ліквідацію, затвердження їх статутів;

16) вирішення питань, віднесених законодавством до компетенції Наглядової Ради, у разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення Банку;

17) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину у випадках, передбачених статтею 70 Закону України "Про акціонерні товариства";

18) визначення ймовірності визнання Банку неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;

19) прийняття рішення про обрання оцінювача майна Банку та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

20) прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає Банку додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься із депозитарною установою та встановлення розміру оплати її послуг;

- 21) надсилання оферти акціонерам відповідно до статей 65 - 65¹ Закону України "Про акціонерні товариства";
- 22) здійснення контролю за діяльністю Правління Банку, внесення пропозицій щодо її вдосконалення, контроль за виконанням рішень Зборів;
- 23) прийняття рішення щодо створення дочірніх підприємств та участі в них, їх реорганізації та ліквідації, вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів Банку, затвердження їх статутів і положень;
- 24) встановлення обмеження у вигляді граничних сум (лімітів) для Правління Банку на прийняття рішень по розпорядженню рухомим та нерухомим майном, грошовими коштами Банку, а також для Голови Правління Банку на укладення угод та вчинення правочинів по розпорядженню рухомим та нерухомим майном, грошовими коштами Банку;
- 25) надання згоди на перевищення Правлінням Банку та Головою Правління Банку обмежень, вказаних в підпункті "24" цього пункту;
- 26) аналіз дій Правління Банку щодо управління Банком, реалізації інвестиційної, технічної та цінової політики;
- 27) визначення порядку проведення ревізій та контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку;
- 28) заслуховування інформаційних доповідей Правління Банку про діяльність Банку;
- 29) затвердження кошторису витрат Правління Банку;
- 30) розгляд конфліктних ситуацій, які виникають між Правлінням Банку і трудовим колективом, вжиття заходів щодо їх вирішення;
- 31) визначення порядку роботи та планів підрозділу (служби) внутрішнього аудиту і контроль за його діяльністю, затвердження положення про підрозділ (службу) внутрішнього аудиту Банку;
- 32) прийняття рішення про придбання (відчуження) корпоративних прав (часток, паїв, акцій) в Статутних капіталах юридичних осіб, якщо сума складає до 25 відсотків вартості активів Банку за даними останньої річної фінансової звітності;
- 33) вирішення питань про участь Банку у групах, в тому числі промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях;
- 34) затвердження стратегії розвитку Банку відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Зборами;
- 35) затвердження бюджету Банку, у тому числі бюджету підрозділу (служби) внутрішнього аудиту, та бізнес-плану розвитку Банку;
- 36) визначення і затвердження стратегії та політики управління ризиками, процедури управління ними, а також переліку ризиків, їх граничних розмірів;
- 37) забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю банку та контролю за її ефективністю;
- 38) контроль за ефективністю функціонування системи управління ризиками;
- 39) затвердження плану відновлення діяльності Банку;
- 40) визначення джерел капіталізації та іншого фінансування Банку;

- 41) визначення кредитної політики Банку;
- 42) визначення організаційної структури Банку, у тому числі підрозділу (служби) внутрішнього аудиту;
- 43) затвердження внутрішніх положень, що регламентують діяльність структурних підрозділів Банку;
- 44) розгляд висновку зовнішнього аудиту Банку, підготовка та затвердження рекомендацій Зборам Банку за результатами розгляду висновку зовнішнього незалежного аудитора (аудиторської фірми) Банку для прийняття рішення щодо нього;
- 45) контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю Банку, підрозділом (службою) внутрішнього аудиту та аудиторською фірмою, за результатами проведення зовнішнього аудиту;
- 46) забезпечення своєчасного надання (опублікування) Банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства та здійснення контролю за своєчасністю надання (опублікування) Банком достовірної інформації про його діяльність відповідно до законодавства, опублікування Банком інформації про принципи (кодекс) корпоративного управління Банку;
- 47) прийняття рішення про обрання (заміну) клірингової установи та затвердження умов договору, що укладається з нею, встановлення розміру оплати її послуг;
- 48) затвердження порядку здійснення операцій із пов'язаними з Банком особами;
- 49) обрання та припинення повноважень Корпоративного секретаря Банку, затвердження Положення "Про корпоративного секретаря Банку" та затвердження умов цивільно-правового договору (трудового договору), який укладатиметься з ним;
- 50) прийняття рішення про надання згоди на вчинення правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, згідно з порядком, встановленим статтею 71 Закону України "Про акціонерні товариства";
- 51) прийняття рішення про утворення та ліквідацію комітетів Наглядової Ради, обрання та припинення повноважень Голови і членів комітетів Наглядової Ради, затвердження положень про комітети;
- 52) затвердження та відхилення рішень (висновків, пропозицій) комітетів Наглядової Ради;
- 53) розгляд звіту Правління Банку та затвердження заходів за результатами його розгляду;
- 54) затвердження положення про винагороду членів Правління Банку, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;
- 55) затвердження звіту про винагороду членів Правління Банку, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;
- 56) вирішення інших питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Повноваження, передбачені підпунктами 1 - 23; 31 - 56 пункту 9.3.3

належать до виключної компетенції Наглядової Ради і не можуть вирішуватися іншими органами Банку, крім Зборів, з урахуванням вимог абзацу 3 пункту 9.2.1 Статуту.

Рада Банку має право прийняти рішення про винесення на розгляд Зборів будь-якого питання, яке віднесене до її виключної компетенції законом або Статутом.

Наглядова Рада Банку зобов'язана вживати заходів щодо запобігання виникненню конфліктів інтересів та сприяти їх врегулюванню, а також повідомляти Національному банку України про конфлікти інтересів, що виникають у Банку.

9.3.4. Голова Наглядової Ради обирається Наглядовою Радою з числа її членів простою більшістю голосів.

Голова Наглядової Ради організовує її роботу, скликає засідання Наглядової Ради та головує на них, підписує трудовий договір (контракт) з Головою та членами Правління Банку, здійснює інші повноваження, передбачені законодавством України, цим Статутом та Положенням "Про Наглядову Раду Банку".

У разі неможливості виконання Головою Наглядової Ради своїх повноважень, його повноваження здійснює один із членів Наглядової Ради за її рішенням (головуючий на засіданні), якщо інше не передбачено цим Статутом або Положенням "Про Наглядову Раду Банку".

9.3.5. Організаційною формою роботи Наглядової Ради є засідання, які проводяться в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

Наглядова Рада може приймати рішення шляхом проведення заочного голосування (опитування).

Під час проведення заочного голосування (опитування) Голова Наглядової Ради приймає від членів Наглядової ради їх відповіді щодо рішень з питань порядку денного.

Прийняті шляхом заочного голосування (опитування) рішення Наглядової Ради оформлюються протоколом, який підписує головуючий на засіданні (або Голова Наглядової Ради).

Засідання Наглядової Ради скликаються за ініціативою Голови Наглядової Ради або на вимогу члена Наглядової Ради, на вимогу Ревізійної комісії (у разі її створення в Банку), Правління Банку чи його члена, керівника підрозділу (служби) внутрішнього аудиту Банку або аудиторської фірми (аудитора).

У засіданні Наглядової Ради на її запрошення з правом дорадчого голосу можуть брати участь представники профспілкового або іншого уповноваженого трудовим колективом органу, який підписав колективний договір від імені трудового колективу.

9.3.6. Засідання Наглядової Ради є правомочним, якщо в ньому беруть участь більше половини членів складу Наглядової Ради. На засіданні Наглядової Ради кожний член Наглядової Ради має один голос.

9.3.7. Рішення Наглядової Ради приймається простою більшістю голосів членів, які беруть участь у засіданні та мають право голосу.

9.3.8. Протокол засідання Наглядової Ради оформляється протягом

п'яти днів після проведення засідання.

У протоколі засідання Наглядової Ради зазначаються:

- місце проведення засідання (у разі спільної присутності членів Наглядової Ради у визначеному місці), дата та форма проведення засідання, порядковий номер протоколу засідання;
- особи, які брали участь у засіданні;
- порядок денний засідання;
- питання, винесені на голосування, та підсумки голосування із зазначенням прізвищ членів Наглядової Ради, які голосували "за", "проти" (або утрималися від голосування) з кожного питання;
- зміст прийнятих рішень.

У протоколі засідання Наглядової Ради можуть зазначатися позиції та думки членів Наглядової Ради щодо питання порядку денного.

9.3.9. Протокол засідання Наглядової Ради підписує головуючий на засіданні (або Голова Наглядової Ради).

9.3.10. Засідання Наглядової Ради або розгляд окремого питання за її рішенням може фіксуватися технічними засобами.

9.3.11. Для вирішення завдань, покладених на Наглядову Раду, Голова користується бланками Банку і має право підпису на листах Банку, від імені Банку в межах повноважень, що не мають відношення до фінансово-господарської діяльності Банку.

9.3.12. Наглядова Рада Банку може утворювати постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової Ради. Порядок утворення та діяльності комітетів встановлюється законодавством, Статутом, Положенням "Про Наглядову Раду Банку", а також положеннями про комітети Наглядової Ради, що затверджуються Наглядовою радою Банку.

9.3.13. Наглядова рада Банку за пропозицією Голови Наглядової ради у встановленому порядку має право обрати корпоративного секретаря. Корпоративний секретар є особою, яка відповідає за взаємодію Банку з акціонерами та/або інвесторами.

9.3.14. Наглядова Рада організовує свою роботу на підставі цього Статуту та Положення "Про Наглядову Раду Банку", затвердженого Зборами.

9.4. Правління Банку.

9.4.1. Виконавчим органом Банку, що здійснює поточне управління, є Правління Банку (далі – Правління), до компетенції якого належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Банку, крім питань, що належать до виключної компетенції Зборів та Наглядової Ради Банку. Правління несе відповідальність за ефективність роботи Банку, згідно з принципами та порядком, встановленими цим Статутом, Положенням "Про Правління Банку", рішеннями Зборів та Наглядової Ради.

Заступники Голови Правління Банку входять до складу Правління Банку за посадою.

Кількісний склад Правління повинен налічувати від 3 до 8 осіб.

Головою та членами Правління можуть бути особи, які мають повну цивільну дієздатність і не є членами Наглядової Ради чи Ревізійної комісії Банку (у разі її створення в Банку) та які перебувають з Банком у трудових відносинах.

Голова Правління та головний бухгалтер вступають на посаду після їх погодження Національним банком України.

9.4.2. Правління виконує такі функції:

а) організовує та здійснює керівництво оперативною діяльністю Банку, забезпечує виконання рішень Зборів і Наглядової Ради;

б) розглядає і вирішує інші питання діяльності Банку згідно з Положенням "Про Правління Банку", яке затверджується Зборами, приймає рішення з інших питань, пов'язаних з поточною діяльністю Банку;

в) реалізує стратегії та бізнес-плани розвитку Банку, затверджує стратегічні бізнес-плани та бюджети підрозділів Банку та звіти про їх виконання;

г) приймає рішення про вчинення правочинів, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, становить менше 10 відсотків вартості активів Банку за даними останньої річної фінансової звітності;

г) приймає рішення по розпорядженню рухомим та нерухомим майном, грошовими коштами Банку в межах граничної суми, встановленої відповідно до підпункту 24 пункту 9.3.3 цього Статуту;

д) затверджує поточні плани діяльності Банку та заходи, необхідні для вирішення його завдань;

е) затверджує щорічний кошторис, штатний розпис та посадові оклади співробітників Банку (крім членів Правління), встановлює показники, розміри та строки їх преміювання;

є) надає на затвердження Зборам річний звіт та баланс Банку;

ж) приймає рішення про отримання і надання довгострокових кредитів, з урахуванням обмежень, передбачених законодавством України та цим Статутом;

з) здійснює формування фондів, необхідних для діяльності Банку;

и) надає відповідні доручення керівникам відокремлених підрозділів;

і) організовує ведення бухгалтерського обліку та звітності в Банку;

ї) приймає рішення з інших питань, пов'язаних з поточною діяльністю Банку, несе відповідальність щодо виконання всіх зобов'язань, що впливають з умов випуску акцій та інших цінних паперів;

й) визначає чисельність працівників Банку, затверджує економічні нормативи з праці і розміри видатків на утримання і розвиток Банку;

к) формує визначену Наглядовою Радою організаційну структуру Банку та визначає чисельність працівників відокремлених підрозділів Банку;

л) визначає форму та встановлює порядок моніторингу діяльності Банку;

м) забезпечує реалізацію стратегії та політики управління ризиками, затвердженої Наглядовою Радою Банку, забезпечує впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю та моніторингу ризиків;

н) розробляє положення, що регламентують діяльність структурних і відокремлених підрозділів Банку згідно із стратегією розвитку Банку;

о) забезпечує безпеку інформаційних систем Банку і систем, що застосовуються для зберігання активів клієнтів;

п) інформує Наглядову Раду Банку про показники діяльності Банку, виявлені порушення законодавства, внутрішніх положень Банку та про будь-яке погіршення фінансового стану Банку або про загрозу такого погіршення, про рівень ризиків, що виникають у ході діяльності Банку;

р) вирішує інші питання, пов'язані з управлінням поточною діяльністю Банку, крім питань, що належать до виключної компетенції Зборів та Наглядової Ради Банку.

Правління Банку здійснює розподіл обов'язків, який має забезпечувати уникнення:

- конфлікту інтересів і умов його виникнення;
- дій в будь-яких інших сферах, в яких можливе виникнення конфлікту інтересів.

Правління підзвітне Зборам і Наглядовій Раді, організовує виконання їх рішень.

Правління (в тому числі Голова Правління) призначається Наглядовою Радою строком на 3 роки. У випадку, якщо після закінчення трирічного строку повноважень Голову та членів Правління не переобрано, вони зберігають свої повноваження до прийняття відповідного рішення Наглядовою Радою.

Правління уповноважене вирішувати винесені на його розгляд питання, якщо в засіданні приймають участь більше 1/2 членів Правління.

Рішення приймаються простою більшістю голосів. При рівності голосів голос Голови Правління є вирішальним.

При незгоді з прийнятим рішенням члени Правління мають право повідомити свою думку Наглядовій Раді.

9.4.3. Поточною діяльністю Правління на підставі Статуту керує Голова Правління Банку (далі – Голова Правління).

9.4.4. Повноваження Голови Правління:

а) діє без довіреності від імені Банку, в тому числі представляє його інтереси в усіх установах, організаціях і підприємствах;

б) здійснює оперативне керівництво діяльністю Правління;

в) затверджує правила, процедури та інші внутрішні документи Банку, які стосуються оперативно-господарської діяльності Банку, розробляються згідно з вимогами діючого законодавства України, та затвердження яких не відноситься до компетенції Зборів, Наглядової Ради та Правління; затверджує внутрішні нормативні акти, що визначають відносини між підрозділами Банку та порядок здійснення банківських операцій, видає накази, обов'язкові для виконання працівниками Банку, затверджує тарифи на послуги Банку;

г) вирішує питання підбору, підготовки і використання кадрів, приймає на роботу та звільняє з роботи працівників Банку, застосовує до них заходи заохочення та стягнення, визначає порядок оплати та заохочення працівників, приймає рішення про відрядження, включаючи закордонні ділові поїздки;

г) призначає наказом по Банку головного бухгалтера Банку;

д) вчиняє від імені Банку будь-які правочини, з урахуванням обмежень,

встановлених діючим законодавством та цим Статутом;

е) видає довіреності на вчинення дій від імені Банку;

є) здійснює інші дії правового та організаційного характеру, пов'язані з діяльністю Банку.

9.4.5. Голова Правління має право без довіреності діяти від імені Банку, відповідно до рішень Правління, в тому числі представляти інтереси Банку, вчиняти правочини від імені Банку, видавати накази та давати розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками Банку.

Інші права, обов'язки і відповідальність Голови Правління визначаються в трудовому договорі (контракті).

9.4.6. Керівники філій, представництв та відділень Банку діють на підставі виданої Головою Правління довіреності.

9.4.7. Керівники Банку повинні відповідати кваліфікаційним вимогам встановленим діючим законодавством.

9.4.8. Для здійснення самопредставництва Банку як юридичної особи кожен член Правління або інший працівник Банку, на підставі довіреності, виданої Головою Правління або виконуючим обов'язки Голови Правління, може бути уповноважений брати участь у судовому процесі (у справі), представляти Банк у судах (загальних, господарських, адміністративних - першої, апеляційної та касаційної інстанцій та у Верховному суді), третейському суді (арбітражі), міжнародному комерційному арбітражі з усіма правами, що надані стороні (позивачу, відповідачу), третій особі чи іншому учаснику судового процесу законодавством, що визначає порядок здійснення судочинства.

9.4.9. Правління організовує свою роботу на підставі цього Статуту та Положення "Про Правління Банку", затвердженого Зборами.

10. ПРИДБАННЯ ЗНАЧНОГО ТА КОНТРОЛЬНОГО ПАКЕТА АКЦІЙ БАНКУ

10.1. Після погодження Національним банком України набуття істотної участі у Банку, особа (особи, що діють спільно), яка має намір придбати акції Банку, що з урахуванням кількості акцій, які належать їй та її афілійованим особам, за наслідками такого придбання становитимуть 10 і більше відсотків голосуючих акцій Банку (далі - значний пакет акцій), зобов'язана не пізніше ніж за 30 днів до дати придбання відповідного пакета акцій подати Банку письмове повідомлення про свій намір та оприлюднити його. Оприлюднення повідомлення здійснюється шляхом надання його Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, кожній біржі, на якій цінні папери Банку допущені до торгів, та розміщення повідомлення в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку.

У повідомленні зазначаються кількість, тип та/або клас акцій Банку, що належать особі (кожній з осіб, що діють спільно) та кожній з її афілійованих осіб, а також кількість акцій Банку, які особа (особи, що діють спільно) має

намір придбати.

Банк не має права вживати заходів з метою перешкоджання такому придбанню.

Положення цього пункту не поширюються на осіб, які вже є власниками значного пакета акцій, з урахуванням кількості акцій, що належать їм та їх афілійованим особам.

10.2. Детальний порядок придбання значного та контрольного пакета акцій визначається чинним законодавством.

11. ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ І РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

11.1. Трудовий колектив Банку становлять усі громадяни, які беруть участь в його діяльності на підставі трудового договору, що регулює трудові відносини працівника з Банком.

11.2. Правління Банку самостійно встановлює та узгоджує з акціонерами (учасниками) порядок і розмір оплати праці працівників Банку. Інші питання трудових взаємовідносин регулюються на підставі чинного законодавства України, трудового договору.

11.3. Розмір заробітної плати, а також розмір всіх видів додаткових виплат і премій працівників Банку встановлюється індивідуально для кожного. Банк гарантує мінімальну заробітну плату, встановлену згідно з чинним законодавством України.

11.4. Банк має право самостійно встановлювати для своїх працівників додаткові відпустки, скорочений робочий день та інші пільги, а також заохочувати своїх працівників.

11.5. Працюючі члени трудового колективу Банку мають право об'єднуватися у профспілкові організації, які діють на основі Конституції України, законів України і цього Статуту.

Інтереси трудового колективу Банку представляє профспілковий комітет або інший орган згідно з чинним законодавством України.

Органом, уповноваженим представляти інтереси власників Банку у взаємовідносинах з трудовим колективом, є Правління.

12. ОБЛІК, ЗВІТНІСТЬ БАНКУ

12.1. Банк організовує бухгалтерський облік відповідно до внутрішньої облікової політики, розробленої на підставі правил, встановлених Національним банком України відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Результати діяльності Банку відображаються у балансах та звітах, які подаються до Національного банку України за встановленими ним обсягами і формами. Бухгалтерський облік Банку здійснюється на базі комплексної автоматизації та комп'ютеризації.

12.2. Банк зобов'язаний забезпечити проведення щорічної перевірки

фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності аудиторською фірмою (аудитором) відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України.

Право на проведення аудиторської перевірки Банку має аудиторська фірма, внесена до розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеться відповідно до закону, в частині суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

12.3. Банк зобов'язаний протягом місяця, наступного за звітним періодом, розповсюджувати на веб-сайті Банку, а також розміщувати у приміщеннях Банку, до яких мають доступ клієнти, у тому числі вкладники, квартальний баланс, звіт про фінансові результати Банку та примітки до звітів, перелік яких визначається Національним банком України.

12.4. Банк зобов'язаний оприлюднювати аудиторський звіт та перевірені аудиторською фірмою річну фінансову звітність і річну консолідовану фінансову звітність, в обсязі, що включає: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів, перелік яких визначається Національним банком України. Банк зобов'язаний не пізніше 30 квітня наступного за звітним року оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом із аудиторським звітом, а також інформацію в обсязі, визначеному Національним банком України, про власників істотної участі у Банку шляхом публікації в періодичних виданнях та/або поширення як окремих друкованих видань чи розміщення в мережі Інтернет.

13. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ

13.1. Контроль за діяльністю Банку здійснює Національний банк України. Перевірки діяльності Банку здійснюють також інші державні органи в межах їх компетенції і у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

13.2. Внутрішній та зовнішній аудит Банку здійснюється у відповідності з чинним законодавством України.

13.3. Органом внутрішнього аудиту Банку є підрозділ (служба) внутрішнього аудиту Банку.

Підрозділ (служба) внутрішнього аудиту Банку – це структурний підрозділ Банку, що забезпечує виконання функцій внутрішнього аудиту. Створюється за рішенням Наглядової Ради з метою перевірки й оцінки адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та якості виконання обов'язків співробітниками Банку.

Підрозділ (служба) внутрішнього аудиту Банку підпорядковується Наглядовій Раді Банку та звітує перед нею, діє на підставі Положення, затвердженого Наглядовою Радою Банку.

Підрозділ (служба) внутрішнього аудиту Банку звітує перед Наглядовою Радою не менше одного разу на рік, надає Наглядовій Раді висновки та

пропозиції за результатами перевірок, готує доповідну записку Зборам Банку. Підрозділ (служба) внутрішнього аудиту несе відповідальність за обсяги та достовірність звітів, які подаються Наглядовій Раді щодо питань, віднесених до її компетенції.

Банк зобов'язаний у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Національного банку України, подавати Національному банку України звіт про роботу підрозділу (служби) внутрішнього аудиту та інші документи за результатами внутрішнього аудиту.

13.4. Взаємовідносини Банку з місцевими органами влади та управління, правоохоронними та податковими органами здійснюються згідно з чинним законодавством України.

13.5. Банк утворює постійно діючий підрозділ з управління ризиками, що має відповідати за впровадження внутрішніх положень та процедур управління ризиками відповідно до визначених Наглядовою Радою стратегії та політики управління ризиками.

Підрозділ з управління ризиками має бути підзвітний Наглядовій Раді Банку та відокремлений від підрозділу (служби) внутрішнього аудиту, підрозділів, що здійснюють операції, та підрозділів, що реєструють операції.

Банк зобов'язаний з метою управління ризиками утворити постійно діючі комітети, зокрема:

1) кредитний комітет;

2) комітет з питань управління активами та пасивами.

Банк має право залежно від рівня складності та обсягів операцій утворювати також інші комітети.

13.6. Одна й та сама особа не може суміщати посади голови кредитного комітету та підрозділу з управління ризиками.

14. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКУ

14.1. Банк може здійснювати зовнішньоекономічну діяльність відповідно до чинного законодавства України.

Зовнішньоекономічна діяльність Банку здійснюється шляхом укладання з нерезидентами, в тому числі з банками, відповідних угод (договорів, контрактів), або іншим способом, незабороненим чинним законодавством України.

При укладенні з нерезидентами зовнішньоекономічних контрактів (угод) з боку Банку вони підписуються Головою Правління або особою – працівником Банку, - спеціально на те уповноваженою.

15. БАНКІВСЬКА ТАЄМНИЦЯ

15.1. Інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою Банку в процесі обслуговування клієнта, та взаємовідносини з ним чи третім особам при наданні послуг Банку і розголошення якої може завдати матеріальної чи моральної шкоди клієнту, є банківською таємницею.

Банк здійснює розкриття банківської таємниці у порядку, встановленому законодавством України.

16. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

16.1. Національний банк України під час здійснення нагляду за діяльністю Банку проводить перевірку Банку з питань дотримання ними вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та достатності заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

16.2. З метою забезпечення реалізації вимог Законів України "Про банки і банківську діяльність", "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдженню зброї масового знищення", "Положення про здійснення банками фінансового моніторингу", міжнародних стандартів і провідних практик у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму і фінансуванню розповсюдженню зброї масового знищення, в Банку створений Департамент фінансового моніторингу, який є окремим структурним підрозділом Банку щодо запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму і функціонує відповідно до затвердженого положення про Департамент фінансового моніторингу, та призначено посадову особу — Відповідального працівника за фінансовий моніторинг в Банку.

16.3. Для здійснення ефективної боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів та фінансуванням тероризму в Банку функціонує внутрішньо-банківська система запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, яка базується на наступних принципах:

а) участь всіх співробітників Банку в реалізації програм здійснення внутрішнього контролю, з метою протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

б) побудована багаторівнева система контролю, спрямована на протидію легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

в) централізоване забезпечення відправлення інформаційних повідомлень Державній службі фінансового моніторингу України;

г) забезпечення постійного моніторингу за виконанням встановлених вимог з питань протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

г) персональна відповідальність кожного працівника Банку за виконання покладених на нього функцій з питань фінансового моніторингу;

д) забезпечення конфіденційності інформації про:

- факт передачі відомостей про фінансову операцію клієнта Державній

службі фінансового моніторингу України;

- внутрішні документи Банку з питань здійснення фінансового моніторингу;

- клієнтів, їх рахунки та фінансові операції;

- інші відомості, що становлять банківську таємницю;

е) забезпечення здійснення працівниками Банку (в межах їх функціональних обов'язків) ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (або щодо яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму) та операцій "публічних осіб", або пов'язаних з ними осіб;

є) запобігання залученню працівників Банку в процес легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом і фінансування тероризму;

ж) управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму з метою зменшення до прийняттого рівня ризиків легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму.

16.4. Підрозділ (служба) внутрішнього аудиту Банку періодично, але не рідше одного разу на рік, здійснює перевірку дотримання Банком усіх вимог законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму (у тому числі щодо достатності вжитих Банком заходів з управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму).

17. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО СТАТУТУ

17.1. Рішення про внесення змін та доповнень до Статуту Банку приймається на Зборах більш як трьома чвертями голосів акціонерів (учасників), що зареєструвалися для участі у Зборах та є власниками голосуючих з цього питання акцій.

17.2. Внесення змін до Статуту Банку оформляється шляхом викладення його у новій редакції та підлягає державній реєстрації, а також погодженню Національним банком України, у порядку, встановленому діючим законодавством.

17.3. Банк для погодження Статуту в новій редакції подає до Національного банку України пакет необхідних документів, визначених діючим законодавством. Національний банк України приймає рішення про погодження або відмову в погодженні Статуту Банку в новій редакції протягом одного місяця з дня отримання повного пакета документів.

17.4. Реєстрація змін до Статуту Банку здійснюється у порядку, визначеному законодавством України. Зміни, що вносяться до Статуту, набирають чинності з дня їх державної реєстрації. Національний банк України вносить запис про проведення державної реєстрації змін до Статуту Банку до Державного реєстру Банків і повідомляє Банк засобами електронної пошти про здійснення такого запису.

18. РЕОРГАНІЗАЦІЯ БАНКУ

18.1. Реорганізація Банку може здійснюватися шляхом злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення.

18.2. При реорганізації Банку вся сукупність його прав та обов'язків переходить до його правонаступників.

18.3. Банк може бути реорганізований за рішенням власників Банку.

18.4. Реорганізація за рішенням власників Банку здійснюється згідно із законодавством України про господарські товариства за умови надання попереднього дозволу Національного банку України на реорганізацію Банку та затвердження Національним банком України плану реорганізації Банку.

У разі здійснення реорганізації Банку за рішенням його власників шляхом перетворення план реорганізації Банку не складається.

Національний банк України визначає перелік документів, які подаються для отримання дозволу на реорганізацію та затвердження плану реорганізації Банку.

Національний банк України не дає дозволу на реорганізацію Банку у разі, якщо є достатні підстави вважати, що реорганізація загрожує інтересам вкладників та інших кредиторів і Банк, створений у результаті реорганізації та/або банк, який не припиняється як юридична особа у результаті приєднання до нього або виділу з нього, не будуть відповідати вимогам щодо економічних нормативів їх діяльності, порядку реєстрації банків і ліцензування їх діяльності.

Національний банк України надає дозвіл чи відмовляє у реорганізації Банку протягом одного місяця з моменту отримання заяви Банку на реорганізацію.

18.5. Рішення про реорганізацію Банку, крім перетворення, має містити інформацію про:

- 1) угоду про реорганізацію у разі злиття або приєднання;
- 2) призначення персонального складу комісії для проведення реорганізації;
- 3) призначення персонального складу Ревізійної комісії для проведення інвентаризації та ревізії матеріальних цінностей, що перебувають на обліку Банку (банків);
- 4) призначення аудиторської фірми;
- 5) строки проведення реорганізації;
- 6) склад Правління після реорганізації.

Реорганізація розпочинається після затвердження Національним банком України плану реорганізації, який крім інших необхідних заходів повинен передбачати подання Національному банку України відповідних документів, необхідних для погодження Статуту нового банку або для погодження змін до Статуту існуючого банку.

18.6. Угода про злиття або приєднання укладається банками, що реорганізуються шляхом злиття або приєднання, у письмовій формі та набирає законної сили з моменту затвердження її більшістю у дві третини

голосів акціонерів (учасників) на Зборах кожного з банків.

18.7. Банк вважається реорганізованим з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про це.

19. ЛІКВІДАЦІЯ БАНКУ

19.1. Банк може бути ліквідований: —

- а) за рішенням власників Банку;
- б) у разі відкликання Національним банком України банківської ліцензії з власної ініціативи або за пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Національний банк України має право відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у разі, якщо:

- 1) виявлено, що документи, надані для отримання банківської ліцензії, містять недостовірну інформацію;
- 2) Банк не виконав жодної банківської операції протягом року з дня отримання банківської ліцензії;
- 3) встановлено систематичне порушення Банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

19.2. Національний банк України приймає рішення про відкликання у Банку банківської ліцензії та ліквідацію Банку за пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб протягом п'яти днів з дня отримання такої пропозиції Фонду.

19.3. Порядок відкликання банківської ліцензії у Банку, що ліквідується за ініціативою власників, визначається нормативно-правовими актами Національного банку України.

19.4. Національний банк України не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію Банку:

- 1) повідомляє про це Банк, акціонерів (учасників) Банку та надсилає рішення до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- 2) оприлюднює повний текст рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінках офіційного інтернет-представництва Національного банку України з урахуванням вимог Закону України "Про захист персональних даних" та надає для опублікування в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр" інформацію про оприлюднення повного тексту рішення. З дня оприлюднення повного тексту рішення на сторінках офіційного інтернет-представництва Національного банку України Банк, акціонери (учасники) Банку, вкладники, інші кредитори та контрагенти Банку вважаються повідомленими про прийняте Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

19.5. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб у день отримання рішення Національного банку України про ліквідацію Банку набуває прав ліквідатора Банку та розпочинає процедуру його ліквідації відповідно до

Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

19.6. Ліквідація Банку з ініціативи власників здійснюється в порядку, передбаченому законодавством про ліквідацію юридичних осіб, у разі якщо Національний банк України після отримання рішення власників про ліквідацію Банку не виявив ознак, за якими Банк може бути віднесено до категорії проблемного або неплатоспроможного.

19.7. Національний банк України зобов'язаний прийняти рішення про віднесення Банку до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) неприведення Банком своєї діяльності у відповідність із вимогами законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, після віднесення його до категорії проблемних, але не пізніше ніж через 120 днів з дня визнання його проблемним;

2) зменшення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та/або нормативу достатності основного капіталу на 50 і більше відсотків від мінімального рівня, встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України;

3) виявлення фактів здійснення Банком після віднесення його до категорії проблемного операцій (крім нарахування відсотків закладами, отримання клієнтами Банку заробітної плати, аліментів, пенсій, стипендій, інших соціальних, державних виплат), оформлення (переоформлення) договорів, внаслідок яких зобов'язання перед фізичними особами в межах гарантованої суми відшкодування збільшуються за рахунок зменшення зобов'язань перед фізичними особами, які перевищують гарантовану суму відшкодування, та/або зобов'язань перед фізичними особами, які не підпадають під гарантії Фонду гарантування фізичних осіб, та/або юридичними особами;

4) невиконання Банком, віднесеним до категорії проблемного, розпорядження, рішення Національного банку України (у тому числі про застосування заходів впливу/санкцій) та/або вимоги Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України протягом визначеного Національним банком України строку.

Національний банк України має право прийняти рішення про віднесення Банку до категорії неплатоспроможних у разі, якщо Банк не виконав у встановлений договором або визначений законодавством України строк свої зобов'язання перед вкладниками та іншими кредиторами через недостатність коштів.

19.8. Власники Банку мають право розпочати процедуру ліквідації Банку за рішенням Зборів лише після надання на це згоди Національним банком України та за умови відкликання банківської ліцензії.

19.9. Якщо Банк, який ліквідується за ініціативою власників, віднесено Національним банком України до категорії проблемних або неплатоспроможних, Національний банк України та Фонд гарантування вкладів фізичних осіб вживають щодо Банку заходи, передбачені Законом України "Про банки і банківську діяльність" та Законом України "Про

систему гарантування вкладів фізичних осіб".

19.10. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) розпочинає процедуру ліквідації Банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію Банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників Банку.

Протягом 15 днів, але не пізніше строків, встановлених Фондом, керівники Банку забезпечують передачу уповноваженій особі Фонду печаток і штампів, матеріальних та інших цінностей Банку, а також протягом трьох днів - передачу печаток і штампів бухгалтерської та іншої документації банку. У разі ухилення від виконання зазначених обов'язків винні особи несуть відповідальність відповідно до закону.

Фонд з дня початку процедури ліквідації Банку протягом трьох років (у разі, якщо Банк є системно важливим - протягом п'яти років) забезпечує виконання заходів щодо управління майном (активами) Банку та задоволення вимог кредиторів.

Фонд має право прийняти рішення про продовження строку управління майном (активами) Банку та задоволення вимог кредиторів у разі виникнення обставин, що унеможливають здійснення продажу майна (активів) Банку та задоволення вимог кредиторів, на весь час існування таких обставин.

Фонд у разі відсутності майна (активів) або задоволення всіх вимог кредиторів у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Фонду, затверджує ліквідаційний баланс і звіт про виконання ліквідаційної процедури.

У двомісячний строк з дня затвердження ліквідаційного балансу та звіту про виконання ліквідаційної процедури Фонд подає документи для внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Фонд має право прийняти рішення про продовження строку подання документів для внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у разі здійснення заходів, зазначених у Законі України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", на час, необхідний для їх повного здійснення.

19.11. Фонд здійснює опублікування відомостей про ліквідацію Банку у газетах "Урядовий кур'єр" або "Голос України" не пізніше ніж через сім днів з дня початку процедури ліквідації Банку.

19.12. Протягом 30 днів з дня опублікування відомостей про відкликання банківської ліцензії, ліквідацію Банку кредитори мають право заявити Фонду про свої вимоги до Банку. Вимоги фізичних осіб-вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування за вкладами не заявляються.

У разі призначення уповноваженої особи Фонду, якій делеговано Фондом повноваження щодо складення реєстру акцептованих вимог кредиторів, кредитори заявляють про свої вимоги до Банку такій уповноваженій особі Фонду.

19.13. З дня початку процедури ліквідації Банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна Банку з метою формування ліквідаційної маси Банку. Майно Банку, що включається до ліквідаційної маси, підлягає оцінці Фондом у порядку, встановленому Фондом. Перелік майна Банку, що підлягає оцінці суб'єктами оціночної діяльності, встановлюється Фондом. Для проведення оцінки майна Фонд має право залучати суб'єктів оціночної діяльності з оплатою їх послуг за рахунок ліквідаційної маси Банку.

19.14. Інвентаризація майна Банку та формування ліквідаційної маси мають бути завершені у строк до шести місяців з дня прийняття рішення про ліквідацію Банку та відкликання банківської ліцензії. Результати інвентаризації та формування ліквідаційної маси відображаються в акті, який підлягає затвердженню виконавчою дирекцією Фонду.

19.15. Виконавча дирекція Фонду затверджує заходи з передпродажної підготовки майна одного або кількох банків (майно, об'єднане у пули активів, цілісні майнові комплекси, пакети акцій тощо), ремонту основних засобів, добудови об'єктів незавершеного будівництва, реалізації девелоперських проектів (зокрема операцій з експлуатації нерухомості) на належних Банку земельних ділянках із залученням інвестицій, вилучення з непридатного для експлуатації майна окремих деталей, вузлів, агрегатів тощо для подальшої реалізації.

Після затвердження виконавчою дирекцією Фонду результатів інвентаризації майна Банку та формування ліквідаційної маси Фонд розпочинає передпродажну підготовку та реалізацію майна Банку у порядку, визначеному Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та нормативно-правовими актами Фонду, за найвищою вартістю у найкоротший строк.

Фонд затверджує способи, порядок, склад та умови відчуження майна Банку, включеного до ліквідаційної маси, у разі потреби організовує консолідований продаж майна кількох банків, що одночасно перебувають у процедури ліквідації.

19.16. Майно (активи) Банку може бути реалізоване такими способами:

- 1) на відкритих торгах (аукціоні);
- 2) шляхом продажу безпосередньо юридичній або фізичній особі.

Порядок реалізації майна Банку під час проведення ліквідаційної процедури регламентується нормативно-правовими актами Фонду.

Виконавча дирекція Фонду приймає рішення про:

- 1) затвердження переліку майна Банку, що не підлягає продажу;
- 2) об'єднання майна Банку або кількох банків у пули та/або продаж окремих інвентарних об'єктів;
- 3) строки та заходи передпродажної підготовки майна;
- 4) затвердження умов відкритих торгів (у тому числі аукціонів, що проводяться за методами підвищення та/або зниження ціни і без обмеження мінімальної ціни продажу майна), зокрема розмірів гарантійного внеску, лота та кроку аукціону, порядку зниження ціни, встановлення або відмови від встановлення мінімальної ціни продажу;
- 5) обмеження загальної кількості відкритих торгів, на яких

пропонуються до продажу одні й ті самі об'єкти або пули активів;

б) проведення відкритих торгів (аукціонів) уповноваженою особою Фонду або торговельним посередником, біржею тощо, у тому числі у разі продажу пулів активів, сформованих за рахунок майна кількох банків.

Інформація про вибраний спосіб та порядок продажу (умови, строки, порядок оплати, місце, початкова ціна тощо) майна Банку або кількох банків оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду та веб-сайті Банку, майно якого продається.

19.17. Фонд або уповноважена особа Фонду у разі недостатності майна Банку звертається до пов'язаної з Банком особи, дії або бездіяльності якої призвели до заподіяння кредиторам та/або Банку шкоди, та/або пов'язаної з Банком особи, яка внаслідок таких дій або бездіяльності прямо чи опосередковано отримала майнову вигоду, з вимогою про відшкодування шкоди, заподіяної Банку. Фонд або уповноважена особа Фонду також має право заявити вимоги до небанківської фінансової установи, якою від фізичних осіб залучені як позики або вклади кошти, що згідно із законом прирівнюються до вкладів.

Кошти, стягнуті з пов'язаних із Банком осіб як відшкодування шкоди, а також з небанківських фінансових установ, визначених законодавством, включаються до ліквідаційної маси Банку.

У разі невиконання зазначених вимог Фонд звертається з такими вимогами до суду. Такі вимоги забезпечуються накладенням арешту на грошові кошти та майно осіб, до яких вони заявлені, у порядку забезпечення позову.

Ліквідація неплатоспроможного Банку не є підставою для закінчення судового розгляду на підставі поданого Фондом позову до пов'язаної з Банком особи та не є підставою для звільнення від відповідальності пов'язаної з Банком особи, дії або бездіяльності якої призвели до заподіяння кредиторам та/або Банку шкоди, та/або пов'язаної з Банком особи, яка внаслідок таких дій або бездіяльності прямо чи опосередковано отримала майнову вигоду.

19.18. Після ліквідації документи Банку передаються до архіву Національного банку України.

19.19. Оголошення про припинення діяльності Банку публікується в засобах масової інформації.

19.20. Процедура ліквідації Банку вважається завершеною, а Банк як юридична особа ліквідованим з моменту внесення запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

19.21. Національний банк України вносить запис до Державного реєстру банків про ліквідацію Банку на підставі отриманого від Фонду

гарантування вкладів фізичних осіб звіту про виконання ліквідаційної процедури та ліквідаційний баланс.

Головуючий на Загальних зборах
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"АКЦЕНТ-БАНК"

А.О. Загорулько

Секретар Загальних зборів
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"АКЦЕНТ-БАНК"

А.І. Сігало

Місто Дні-

-про, Україна

Дев'ятнадцяте травня дві тисячі двадцять першого року.

Я, Крючкова Т.В., приватний нотаріус Дніпровського міського нотаріального округу, засвідчую справжність підписів **Загорулька Андрія Олександровича** та **Сітала Антона Ігнатовича**, які зроблено у моїй присутності.

Особу **Загорулька Андрія Олександровича** та **Сітала Антона Ігнатовича**, які підписали документ, встановлено, їх дієздатність перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 628,629.
Стягнуто плату в гривнях у розмірі
відповідно до статті 31 Закону України «Про нотаріат».

Приватний нотаріус

Т.В. Крючкова

